# Deelname aan kansspelen in Europees Nederland: meting 2026

Rapport Ipsos I&O
in opdracht van
het Wetenschappelijk Onderzoek – en Datacentrum

www.ipsos-publiek.nl

# Colofon

**Uitgave**
Ipsos I&O

Amstelveenseweg 760
1081 JK Amsterdam

**Rapportnummer**
2026/127

**Datum**
juni 2026

**Opdrachtgever**
Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC)

**Begeleidingscommissie**
- Drs. Olivier Hendriks (Wetenschappelijk medewerker WODC)
- Drs. Margot Koenders (beleidsmedewerker, Ministerie van Justitie en Veiligheid, DG Straffen en Beschermen, afdeling Integriteit en Kansspelen)
- Prof. Dr. Peter Lugtig (Hoogleraar, Universiteit Utrecht)
- Dr. Gert-Jan Meerkerk (docent, Universiteit Utrecht en onderzoekspartner Kansspelautoriteit)
- Dr. Anouk Tuijnman (senior onderzoeker, Trimbos-instituut)

**Auteurs**
Charlotte van Miltenburg, Msc. (senior onderzoeker)
Dewi Hollander, Msc. (senior onderzoeker)
Lotte Reijnders, Msc. (onderzoeker)

**Copyright**
Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld:
Hollander, D. & Van Miltenburg, C.J.A. (2026). Deelname aan kansspelen in Europees Nederland, meting 2026 (2026/127). Ipsos I&O in opdracht van het WODC. Geraadpleegd op [dd/mm/jjjj], van [URL]

# Inhoud


**Colofon** 2

**Inhoud** 3

**Managementsamenvatting** 5

**1 Inleiding** 13

1.1 Aanleiding 13

1.2 Methode 13

1.3 Leeswijzer 16

**2 Deelname aan kansspelen** 19

2.1 Belangrijkste bevindingen hoofdstuk 2 19

2.2 Hoeveel Nederlanders nemen deel aan kansspelen? 21

2.3 Spelen Nederlanders kansspelen op fysieke locaties of online? 21

2.4 Wie nemen deel aan loterijen? 22

2.5 Wie nemen deel aan kansspelen op een fysieke locatie? 23

2.6 Wie nemen deel aan online kansspelen? 24

2.7 Welke kansspelen spelen Nederlanders? 25

2.8 Hoeveel verschillende kansspelen speelt men? 27

2.9 Op welke locaties worden kansspelen gespeeld? 28

2.10 Winnen of verliezen Nederlanders geld met kansspelen? 29

**3 Risicovol gokgedrag** 33

3.1 Belangrijkste bevindingen hoofdstuk 3 33

3.2 Aandeel laag-, gematigd- en hoog-risico gokkers onder spelers van kansspelen 33

3.3 Aandeel laag-, gematigd- en hoog-risico gokkers onder spelers van online kansspelen 35

3.4 Aantal laag- gematigd- en hoog-risicogokkers in de Nederlandse bevolking 36

3.5 Ervaren problemen door gokken 36

**4 Ontwikkelingen in deelname aan kansspelen en risicovol gokken** 39

4.1 Belangrijkste bevindingen hoofdstuk 4 39

4.2 Vergelijkbaarheid metingen 2025 en 2026 39

4.3 Ontwikkelingen in deelname aan kansspelen (alle typen) 40

4.4 Ontwikkelingen in deelname aan loterijen en kansspelen op een fysieke locatie 42

4.5 Ontwikkelingen in deelname aan online kansspelen 44

4.6 Ontwikkeling in verhouding tussen fysieke en online kansspelen 47

4.7 Ontwikkelingen in risicovol gokgedrag 47

**5 Online kansspelen** 50

5.1 Belangrijkste bevindingen hoofdstuk 5 50

5.2 Speelfrequentie 50

5.3 Kanalisatie 52

5.4 Aantal accounts 54

5.5 Informatie en advies over speelgedrag en verslavingsrisico 55

5.6 Interventies door online kansspelaanbieders 57

**6 Casino en speelhallen** 59

6.1 Belangrijkste bevindingen hoofdstuk 6 59

6.2 Bezoek en bezoekfrequentie 59

6.3 Legitimeren bij bezoek aan casino of speelhal 60
6.4 Interventies door kansspelaanbieders 61
**7 Reclame voor kansspelen 64**
Uitleg vragenlijst 64
**A PGSI 66**
A.1 Uitleg PGSI 66
A.2 Beperkingen van de PSGI 67
A.3 Uitkomst per item van de PSGI-vragenlijst 67
**B Ongewogen en gewogen respons 70**
**Contactgegevens 71**

# Managementsamenvatting

## Aanleiding

In Nederland worden kansspelen gereguleerd. Het beleid – vooral ten aanzien van online kansspelen – is aan verandering onderhevig. Zo is sinds juli 2023 een verbod op ongerichte reclame voor (met name) online kansspelen van kracht. Op 1 oktober 2024 trad de nieuwe regeling Speellimieten en Bewust Speelgedrag (Rsbs) in werking, en tegelijkertijd is de Beleidsregel verantwoord spelen herzien. Verder heeft de Staatssecretaris Rechtsbescherming op 14 februari 2025 een nieuwe visie op kansspelen gepubliceerd, waarin het belangrijkste uitgangspunt de bescherming van alle burgers tegen de risico's op negatieve effecten van kansspelen is. Om de ontwikkelingen in het gokgedrag van Nederlanders in de gaten te houden, heeft de Staatssecretaris het WODC verzocht om, net zoals in 2024 en 2025, een onderzoek uit te laten voeren naar de deelname aan kansspelen en risicovol speelgedrag onder Nederlanders.

## Doel

Het doel van het voorliggende onderzoek is om inzicht te bieden in:

- Het aandeel en aantal Nederlanders dat deelneemt aan verschillende soorten kansspelen[1] (op een fysieke locatie en online) en de mate waarin zij risicovol speelgedrag[2] vertonen;
- De ontwikkeling in het speelgedrag van Nederlanders vanaf 2024.

*Caribisch Nederland*

*Het kansspelbeleid en de visie op kansspelen zijn ook van toepassing op de Openbare Lichamen van Bonaire, Saba en Sint Eustatius. Het ministerie van Justitie en Veiligheid verzocht het WODC dan ook om, met inachtneming van de lokale context, bij de meting van 2026 ook data over (problematisch) speelgedrag in Caribisch Nederland te verzamelen. Dit onderzoek is opgezet als een apart deelonderzoek, waarvan de uitkomsten eind 2026 verschijnen.*

## Methode

Ten behoeve van dit onderzoek is een vragenlijst opgesteld die voor het overgrote deel overeenkomt met de vragenlijst uit 2024 en 2025. De vragenlijst bevat vragen over deelname aan verschillende soorten kansspelen in de 12 maanden voorafgaand aan het onderzoek; locaties waar men speelt en hoeveel geld men uitgeeft; risicovol gokgedrag; en verdiepende vragen over online kansspelen, Holland Casino, speelhallen en reclame voor gokken.

Er zijn 13.193 Nederlanders van 16 jaar en ouder benaderd uit het I&O Research Panel. Tevens zijn 943 panelleden uitgenodigd waarvan bekend is dat ze één of meerdere kinderen van 16 of 17 jaar hebben met de vraag of hun zoon of dochter de vragenlijst zou willen invullen. De dataverzameling liep van 27 maart tot en met 19 april 2026. Uiteindelijk namen 6.948 Nederlanders deel aan het onderzoek. Op de data is een weging toegepast op de kenmerken geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, regio en migratieachtergrond, zodat de uitkomsten op die kenmerken representatief zijn voor de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder. Verschillen tussen groepen zijn getoetst op significantie ($p<.05$). In het rapport worden alleen statistisch

---

*[1] Voor de definitie van kansspelen is aangesloten bij de definitie zoals gehanteerd in 'de nieuwe nulmeting' (Breuer & Intraval, 2021). Het gaat om spelen waarbij deelnemers geld inzetten en kans maken om geld of andere prijzen te winnen. Het ging om de volgende kansspelen: loterijen, krasloten, bingo, speelautomaten, poker, casinospelen, wedden op paardenraces en op sportwedstrijden. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen het online spelen en het spelen op een fysieke locatie (zoals in een casino).*

*[2] Voor het bepalen van de mate van risicovol gokken is de PGSI gebruikt (Problem Gambling Severity Index, Ferris & Wynne, 2001). Dit is een vragenlijst van negen vragen op basis waarvan mensen worden ingedeeld in een van de vier risicoklassen: (1) niet-problematische gokker, (2) laag-risicogokker, (3) gematigd-risicogokker of (4) hoog-risicogokker. Zie ook bijlage A.*

significante verschillen benoemd. Statistisch significante verschillen worden in de tekst aangeduid door middel van toename of afname, hoger of lager dan, meer of minder dan, enzovoort. De uitkomsten van dit onderzoek zijn gebaseerd op zelfrapportage. Bij de interpretatie van de resultaten moet daarom rekening gehouden worden met de inherente kenmerken hiervan, zoals de invloed van het geheugen en de mogelijkheid van sociaal wenselijke antwoorden.

**Kernbevindingen van het onderzoek**

- In 2026 is de prevalentie van deelname aan kansspelen (66%) lager dan in 2025 (69%), maar gelijk aan 2024 (65%). Dit geldt ook voor kansspelen op fysieke locaties (2026: 34%; 2025: 37%; 2024: 34%) en online kansspelen (2026: 9%; 2025: 12%; 2024: 10%).
- De meeste Nederlanders die kansspelen speelden in de afgelopen 12 maanden behoren tot de groep niet-problematische gokkers volgens de PGSI. Elf procent is te classificeren als een laag-risico gokker. Ten opzichte een jaar geleden is de groep niet-problematische gokkers kleiner geworden (van 87% naar 84%) en de groep laag-risico spelers juist groter geworden (van 7% naar 11%).
- Eén op de twintig (5%) spelers voldoet aan de criteria voor een gematigd-risico gokker (3%) of een hoog-risico gokker (2%). Onder mensen die in de afgelopen 12 maanden online kansspelen speelden, ligt het aandeel gematigd- en hoog-risico gokkers een stuk hoger (18%).
- De zelf gerapporteerde kanalisatiegraad is niet veranderd ten opzichte van een jaar geleden. Een kwart (26%) van de spelers van online kansspelen zegt niet te weten of de website waarop hij of zij speelt legaal (vergund) of illegaal (niet-vergund) is. Twee derde (67%) geeft aan enkel op vergunde websites te spelen. Zeven procent zegt (ook) wel eens niet-vergunde websites te bezoeken.

## Deelname aan kansspelen

In Nederland nam 66 procent van de bevolking van 16 jaar en ouder deel aan ten minste één kansspel in de 12 maanden voorafgaand aan de vragenlijst (Figuur 0.1). Dit betreft de periode maart 2025 tot maart 2026. Een deel van deze groep deed alleen mee aan een loterij (32%). Als deze groep buiten beschouwing wordt gelaten, blijkt dat 34 procent van de Nederlandse bevolking in de afgelopen 12 maanden een kansspel speelde. Drie op de tien Nederlanders (30%) namen deel aan minimaal één kansspel op een fysieke locatie, en één op die tien Nederlanders (9%) speelde minimaal één online kansspel.

In absolute aantallen ligt het aantal laatste-jaar-deelnemers aan kansspelen (inclusief loterijen) tussen 9,5 en 9,8 miljoen (95%-betrouwbaarheidsinterval). Naar schatting zijn er tussen 1,2 en 1,4 miljoen mensen die een online kansspel speelden.

***Tabel 0.1 – Percentage en aantal deelnemers aan kansspelen in de Nederlandse bevolking (16+)***

| | **Puntschatting (%, aantal)** | **95%-Betrouwbaarheidsinterval (%, aantal)** |
|---|---|---|
| Deelname aan één of meerdere kansspelen (loterijen, op een fysieke locatie of online) | 66% (9.707.000) | 65%-67% (9.543.000 – 9.872.000) |
| Deelname aan één of meerdere kansspelen, maar niet enkel het meespelen met een loterij | 34% (4.979.000) | 33%-35% (4.815.000 – 5.143.000) |
| Deelname aan kansspelen op een fysieke locatie (exclusief loterijen) | 30% (4.470.000) | 29%-31% (4.311.000-4.630.000) |
| Deelname aan online kansspelen | 9% (1.366.000) | 9%-10% (1.265.000 – 1.466.000) |

In Tabel 0.2 is te zien dat mannen in 2026 vaker deelnamen aan een of meerdere kansspelen (op een fysieke locatie of online) dan vrouwen. Ook naar leeftijd zijn er verschillen: het aandeel gokkers is het laagst onder

16- en 17-jarigen (42%) en neemt toe met de leeftijd (55-70%). Ten opzichte van Nederlanders met een hbo- of wo-opleiding (61%), rapporteren meer Nederlanders met een vmbo/mbo1- (70%) of mbo2-4-opleiding (69%) dat zij deel hebben genomen aan kansspelen in het afgelopen jaar. Hetzelfde geldt voor Nederlanders zonder migratieachtergrond (68%) ten opzichte van Nederlanders met een Europese (62%) of niet-Europese (61%) migratieachtergrond.

Bij kansspelen op fysieke locaties en online kansspelen is het beeld anders, met name wanneer wordt gekeken naar leeftijd. In de leeftijdscategorieën van 16 tot en met 49 jaar (35-44%) komt deelname aan kansspelen op fysieke locaties meer voor dan in de leeftijdscategorieën vanaf 50 jaar (18-26%). Hetzelfde geldt voor online kansspelen, waarbij deelname door 11 tot 17 procent van de Nederlanders tussen 16 en 49 jaar wordt gerapporteerd, en door 4 tot 6 procent van de 50-plussers.

Verder is uit Tabel 0.2 af te lezen dat meer Nederlanders met een mbo2-4, havo of vwo opleiding (33%) op een fysieke locatie kansspelen hebben gespeeld dan Nederlanders met een vmbo of mbo1-opleiding (27%) en respondenten met hbo- of wo-opleiding (29%); en Nederlanders zonder migratieachtergrond (32%) meer dan Nederlanders met een migratieachtergrond (24-27%). Bij online kansspelen is het aandeel spelers ook hoger onder mensen met mbo2-4, havo of vwo opleiding (10%) dan onder mensen met een vmbo of mbo1-opleiding (8%). Er zijn geen verschillen naar migratieachtergrond.

***Tabel 0.2 – Percentage en aantal deelnemers aan kansspelen in de Nederlandse bevolking (16+)***

| | Deelname aan kansspelen | Deelname aan kansspelen op fysieke locatie (exclusief loterijen) | Deelname aan online kansspelen |
|---|---|---|---|
| **Totaal** | **66%** | **30%** | **9%** |
| Man | 68% | 29% | 11% |
| Vrouw | 64% | 31% | 7% |
| 16-17 | 42% | 35% | 13% |
| 18-20 | 55% | 42% | 17% |
| 21-23 | 58% | 44% | 12% |
| 24-34 | 62% | 39% | 16% |
| 35-49 | 69% | 36% | 11% |
| 50-64 | 70% | 26% | 6% |
| 65+ | 68% | 18% | 4% |
| Vmbo, mbo1 | 70% | 27% | 8% |
| Mbo2-4, havo, vwo | 69% | 33% | 10% |
| Hbo, wo | 61% | 29% | 9% |
| Geen migratieachtergrond | 68% | 32% | 9% |
| Niet-Europese migratieachtergrond | 61% | 27% | 9% |
| Europese migratieachtergrond | 62% | 24% | 8% |

Loterijen zijn met afstand het meest gespeelde kansspel: meer dan de helft van de Nederlanders (54%) deed daar in de afgelopen 12 maanden aan mee. Op enige afstand volgt de aanschaf van krasloten in een winkel of via www.krasloten.nl (19%). Daarna volgen drie spellen op een fysieke locatie: bingo (8%), speelautomaten (5%) en casinospelen (5%), en een online kansspel: het via internet wedden op sportwedstrijden (3%).

## Ontwikkelingen in deelname aan kansspelen

In 2026 is de prevalentie van deelname aan kansspelen even hoog als in 2024, en lager dan in 2025. Dit geldt voor alle kansspelen bij elkaar, maar ook voor kansspelen op fysieke locaties en online kansspelen afzonderlijk (Figuur 0.1).

***Figuur 0.1 – Deelname aan kansspelen sinds 2024***

Basis: alle Nederlanders.

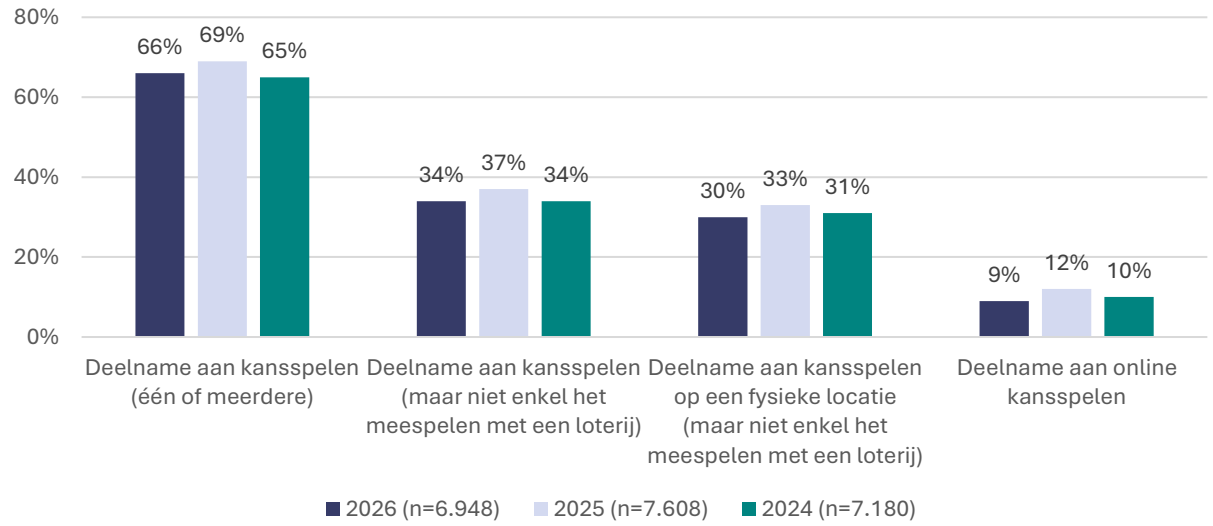


## Verhouding tussen loterijdeelname, kansspelen op fysieke locaties en online kansspelen

Van de groep mensen die deelnam aan minimaal één kansspel, nam bijna de helft (49%) alleen deel aan een loterij. Meer dan een derde (37%) speelde enkel op fysieke locaties, een kleine groep gokte *uitsluitend* online (2%). De rest (12%) deed dit zowel op een fysieke locatie als online (Figuur 0.2). Sinds 2024 is de verdeling tussen deelname aan loterijen, fysieke kansspelen en online kansspelen niet fundamenteel veranderd. Wel is de groep die uitsluitend online speelt, toegenomen, van 1 naar 2 procent. In 2025 nam het aandeel spelers dat zowel op een fysieke locatie als online speelde toe, terwijl het aandeel loterijdeelnemers daalde. In 2026 is de verdeling echter weer vergelijkbaar met die van 2024.

***Figuur 0.2 - Verhouding tussen spelen op een fysieke locatie en online spelen sinds 2024***

Basis: Nederlanders die in de afgelopen 12 maanden minimaal één kansspel speelden.

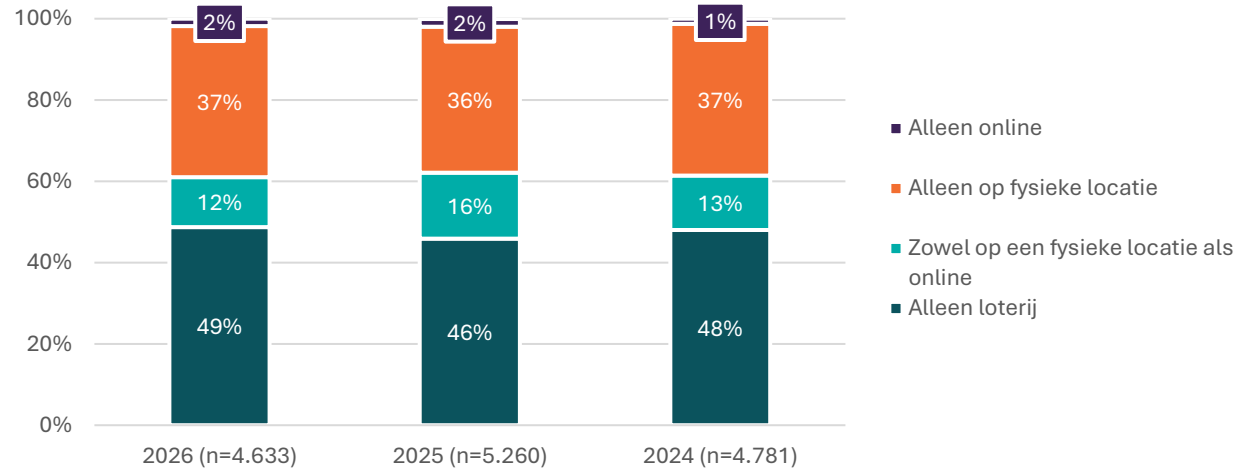

### Online kansspelen: accounts en kanalisatie

Respondenten die in het jaar voorafgaand aan de vragenlijst een online kansspel speelden, kregen hierover enkele vervolgvragen, onder meer over speelaccounts en het type website waarop zij speelden: vergund of niet-vergund.

Op alle vergunde Nederlandse websites is het verplicht om een account aan te maken. Net als in eerdere metingen vormen spelers met één account de grootste groep (43%). In 2025 steeg het aandeel spelers dat aangeeft geen account te hebben van 10% naar 14%. In 2026 blijft dit aandeel met 15% op een vergelijkbaar niveau. Ook de zelf gerapporteerde kanalisatiegraad is onveranderd ten opzichte van de vorige meting (Figuur 0.3).[3] Twee derde van de online spelers geeft aan uitsluitend op vergunde websites te spelen. Daarnaast zegt 7% ook weleens niet-vergunde websites te bezoeken.[4] Nog steeds weet een relatief groot deel van de spelers (26%) niet of zij op legale of illegale websites gokken.

***Figuur 0.3 - Speelt u online kansspelen op legale of illegale websites?***

Basis: Nederlanders die in de afgelopen 12 maanden een online kansspel speelden.

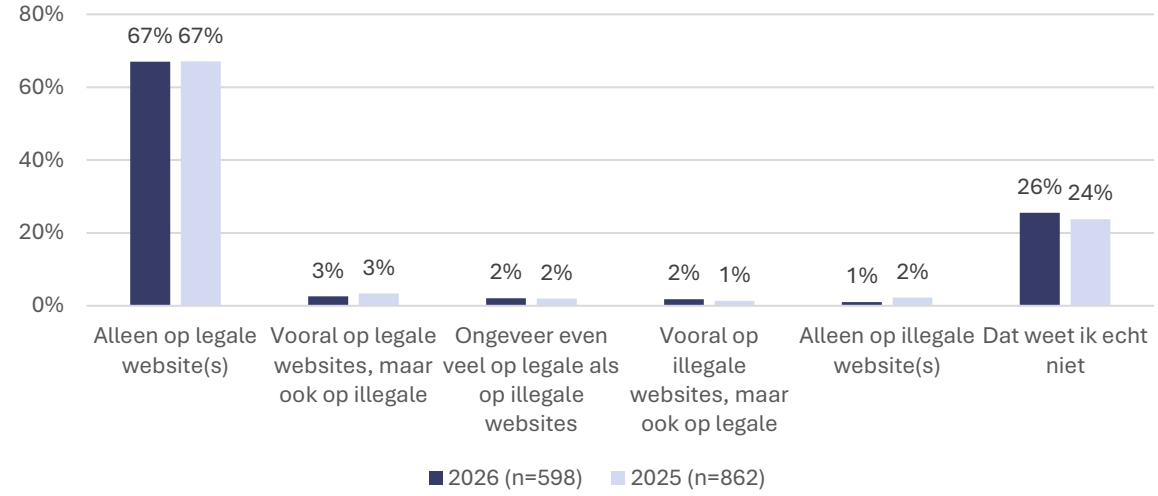


[3] *Vanwege een verandering in de vraagstelling tussen 2024 en 2025 is het op basis van dit onderzoek niet mogelijk om vast te stellen of de kanalisatiegraad is veranderd ten opzichte van 2024.*
[4] *Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages in de figuur op tot acht in plaats van de in de tekst genoemde zeven procent.*

## Risicovol gokgedrag

Voor het berekenen van het aantal spelers met risicovol gokgedrag is gebruik gemaakt van de Problem Gambling Severity Index (PGSI, zie Tabel 0.3).

***Tabel 0.3 – Beschrijving PGSI en -categorieën***

| De Problem Gambling Severity Index (PGSI) is een internationaal erkend en gevalideerd screeningsinstrument. Het is ontwikkeld om het risico op - en de ernst van gokproblemen in te schatten binnen de algemene bevolking. Het staat dus niet gelijk aan een DSM-V-diagnose voor gokverslaving. De PGSI is een zelfrapportagevragenlijst van negen items die gaan over het gokgedrag en negatieve gevolgen in de afgelopen 12 maanden. Antwoorden worden gescoord op een vierpuntsschaal ('nooit' tot 'bijna altijd'), wat resulteert in een totaalscore van 0 tot 27. De totaalscore is dus een weging van zowel het *aantal* problematische gedragingen als de *frequentie* daarvan. Op basis van de score wordt een persoon ingedeeld in een van de vier risicocategorieën: | |
|---|---|
| **PGSI-score** | **Beschrijving** |
| 0 (niet-problematische gokker) | Geen indicatie van gokproblemen |
| 1 – 2 (laag-risico gokker) | Ervaren een laag niveau van gokproblemen met geen tot weinig negatieve gevolgen. |
| 3 – 7 (gematigd-risico gokker) | Ervaren een gemiddeld niveau van gokproblemen met enkele negatieve gevolgen. |
| 8 of hoger (hoog-risico gokker) | Ervaren een hoog niveau van problemen; zij gokken met negatieve gevolgen en mogelijk controleverlies. |

Het overgrote deel (84%) van de groep Nederlanders die één of meerdere kansspelen speelde in de afgelopen 12 maanden, behoort volgens de PGSI tot de groep niet-problematische gokkers (figuur 0.4). Elf procent is een laag-risico gokker, en één op twintig voldoet aan de criteria voor een gematigd-risico gokker (3%) of een hoog-risico gokker (2%). Ten opzichte van eerdere metingen is de groep niet-problematische gokkers kleiner geworden (van 87 naar 84%) en de groep laag-risico spelers groter geworden (van 7 naar 11%). Het aandeel gematigd- en hoog-risico gokkers is gelijk gebleven.

***Figuur 0.4– Aandeel laag-, gematigd- en hoog-risico-gokkers onder deelnemers aan kansspelen vanaf 2024***

Basis: Nederlanders die in de afgelopen 12 maanden minimaal één kansspel speelden.

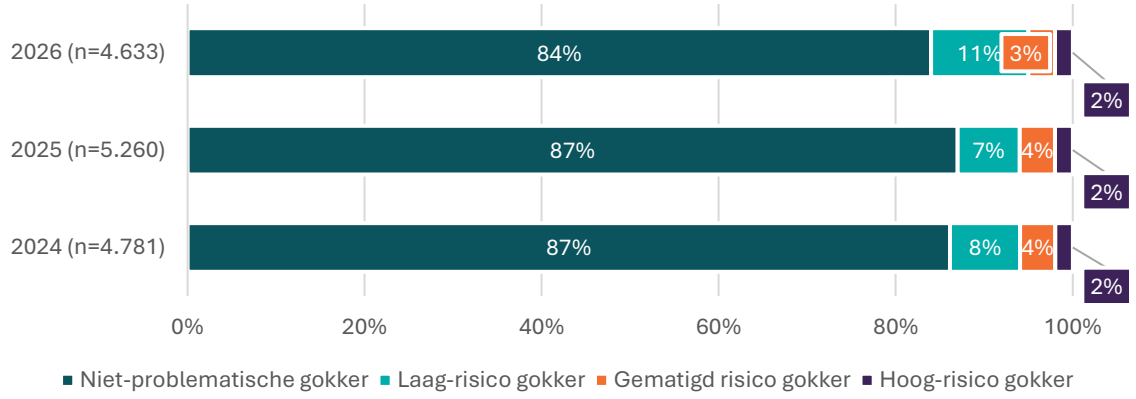


Omgerekend naar de gehele bevolking zijn er in 2026 tussen 148.000 en 226.000 hoog-risico gokkers (1,0 tot 1,5%) van de bevolking, Tabel 0.4). In 2024 ging het om 141.000 tot 216.000 (0,9 tot 1,5%) mensen. Verder zijn er in 2026 tussen 271.000 en 372.000 gematigd-risico gokkers (1,8 tot 2,5% van de bevolking), in 2024 waren dat er 275.000 tot 376.000.

***Tabel 0.4 – Percentage en aantal gematigd- en hoog-risicogokkers in de gehele Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder, vergelijking 2024-2025***

| | | Puntschatting | 95%-betrouwbaarheidsinterval[5] |
|---|---|---|---|
| Hoog-risico gokker | 2024 | 1,2% (179.000) | 0,9%-1,5% (141.000-216.000) |
| | 2025 | 1,4% (209.000) | 1,1%-1,7% (169.000-249.000) |
| | 2026 | 1,3% (187.000) | 1,0%-1,5% (148.000-226.000) |
| Gematigd-risico gokker | 2024 | 2,2% (326.000) | 1,8%-2,5% (275.000-376.000) |
| | 2025 | 2,8% (419.000) | 2,4%-3,2% (364.000-475.000) |
| | 2026 | 2,2% (322.000) | 1,8%-2,5% (271.000-372.000) |

Het aandeel gematigd- en hoog-risico gokkers ligt een stuk hoger onder mensen die in de afgelopen 12 maanden (een) online kansspel(en) speelden, namelijk op 18 procent (Figuur 0.5). Dit aandeel neemt verder toe wanneer we kijken naar online spelers die naar eigen zeggen (ook) niet-vergunde gokwebsites bezoeken. Hoewel deze groep relatief klein is (7%, zie Figuur 0.2), voldoet wel meer dan de helft (53%) aan de criteria voor een gematigd-risico (15%) of hoog-risico gokker (38%).

***Figuur 0.5 - Aandeel laag-, gematigd- en hoog-risico gokkers onder verschillende groepen deelnemers aan kansspelen in Nederland***

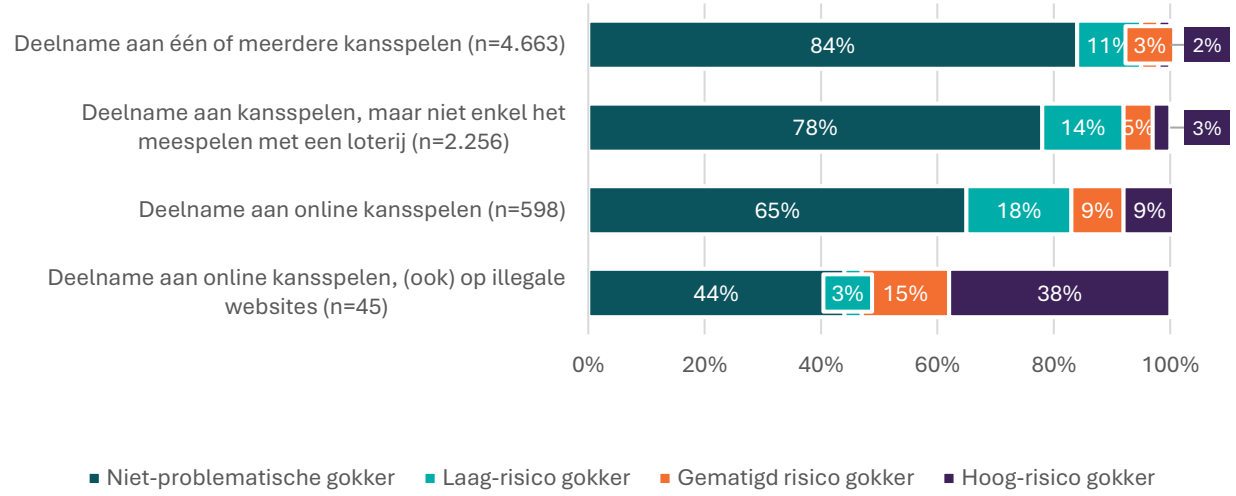


**Ervaringen met Holland Casino en speelhallen**

Op dit moment kent Nederland 13 officiële fysieke casino's. Dit zijn allen vestigingen van Holland Casino. Daarnaast zijn er honderden speelhallen, die soms wel het woord 'casino' in de naam hebben. In de afgelopen 12 maanden bezocht 5 procent van de Nederlandse bevolking een vestiging van Holland Casino (in 2025: 6%; 2024: 5%).[6] Twee procent bezocht een speelhal (in 2025: 3%; 2024: 2%). De meeste mensen die Holland Casino bezochten, deden dat één keer (52%) of een paar keer in het afgelopen jaar (34%). Vijf procent van de bezoekers ging wekelijks of vaker. Speelhalbezoekers brachten gemiddeld vaker een bezoek aan een speelhal: het percentage dat er één keer kwam ligt lager (43%), en het aandeel dat er een paar keer in het afgelopen jaar kwam juist hoger (39%). Acht procent ging wekelijks of vaker. Er zijn verschillen tussen de bezoekers van Holland Casino en speelhallen voor wat betreft de mate van problematisch gokgedrag.

[5] *De percentages zijn afgerond op één decimaal. Hierdoor lijkt het betrouwbaarheidsinterval niet symmetrisch.*
[6] *Holland Casino rapporteert een lichte toename in het aantal bezoekers in het eerste half jaar van 2024. Bron: https://nieuws.hollandcasino.nl/moeizaam-eerste-halfjaar-voor-holland-casino/*

Van de bezoekers van Holland Casino is 6 procent een gematigd risico gokker en 7 procent een hoog risico gokker. Van de bezoekers van speelhallen gaat het om een groter deel, respectievelijk 13 en 16 procent.

### Zorgplicht Holland Casino en speelhallen

Bijna een kwart van de bezoekers van Holland Casino (23%) en speelhallen (23%) zijn naar eigen zeggen wel eens gewezen op de verslavingsrisico's van kansspelen. Een op vijf (respectievelijk 21 en 22%) zijn geïnformeerd over de winkansen van kansspelen. Ongeveer een op twintig (respectievelijk 4% en 5%) van de bezoekers van beide typen goklocaties geeft aan in het afgelopen jaar het advies gekregen te hebben om hulp te zoeken.

### Tot slot

Een beperking van dit onderzoek is dat de uitkomsten zijn gebaseerd op zelfrapportage over gedrag in het verleden. Dat betekent onder meer dat de beantwoording van de vragen mede wordt beïnvloed door de mate waarin de respondenten zich zaken nog (goed) kunnen en wensen te herinneren. Desondanks is vragenlijstonderzoek een efficiënte en gangbare manier om (prevalentie)onderzoek te doen onder de bevolking. Het ruime aantal deelnemers vergroot de nauwkeurigheid van de resultaten, zodat er een vergelijking tussen en binnen subgroepen kan worden gemaakt. Tevens heeft de manier waarop dit onderzoek is uitgevoerd ervoor gezorgd dat metingen uit 2024, 2025 en 2026 goed met elkaar te vergelijken waren.

# 1 Inleiding

## 1.1 Aanleiding

Sinds 2011 werkt de overheid aan een modernisering van het kansspelbeleid. De belangrijkste mijlpaal hierin is de legalisering van online kansspelen in 2021. Rondom de regulering van online kansspelen zijn in de samenleving en politiek zorgen geuit over een mogelijke toename van problematisch gokgedrag, met de bijbehorende persoonlijke en maatschappelijke gevolgen. Deze zorgen richten zich met name op kwetsbare groepen, zoals jongvolwassenen. De evaluatie van de Wet Kansspelen op afstand versterkt deze zorgen.[7]

Het beleid, vooral ten aanzien van online kansspelen, is – mede daardoor – aan verandering onderhevig. Zo is sinds juli 2023 een verbod op ongerichte reclame voor sommige (met name online, en niet voor bijvoorbeeld loterijen) kansspelen van kracht. Op 1 oktober 2024 trad de nieuwe regeling Speellimieten en Bewust Speelgedrag (Rsbs) in werking, en tegelijkertijd is de Beleidsregel verantwoord spelen herzien. Verder heeft de Staatssecretaris Rechtsbescherming op 14 februari 2025 een nieuwe visie op kansspelen gepubliceerd, waarin het belangrijkste uitgangspunt de bescherming van alle burgers tegen de risico's op negatieve effecten van kansspelen is. Hoewel de maatschappelijke zorgen ontstonden rondom de legalisering van online kansspelen, richt de visie zich op alle vormen van kansspelen, zowel landgebonden (fysiek) als online.

Voor betrouwbare en actuele kennis over het gokgedrag van Nederlanders, is het belangrijk om de deelname aan kansspelen en risicovol speelgedrag te blijven meten. Na eerdere metingen in 2024 en 2025 heeft het WODC aan Ipsos I&O gevraagd om in 2026 opnieuw een meting uit te voeren naar het gokgedrag van Nederlanders, en risicovol en problematisch speelgedrag onder deelnemers aan kansspelen.

***Caribisch Nederland***

*Het kansspelbeleid en de visie op kansspelen zijn ook van toepassing op de Openbare Lichamen van Bonaire, Saba en Sint Eustatius. In de metingen van 2024 en 2025 is er echter geen onderzoek gedaan in Caribisch Nederland. Tegen deze achtergrond verzocht het ministerie van Justitie en Veiligheid het WODC om, met inachtneming van de lokale context, bij de meting van 2026 ook data over (problematisch) speelgedrag in Caribisch Nederland te verzamelen. De bedoeling is nadrukkelijk niet om de bevindingen te vergelijken met de uitkomsten in Europees Nederland. Het onderzoek in Caribisch Nederland is opgezet als een apart deelonderzoek. Er is – vanwege de lokale context en verschillen in steekproefkader – gekozen voor een andere aanpak, welke bovendien op een ander (later) moment plaatsvindt. De uitkomsten van dit onderzoek volgen in een op zichzelf staand rapport. De verwachting is dat deze eind 2026 zal worden gepubliceerd.*

## 1.2 Methode

### Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om inzicht te bieden in:

- het aandeel en aantal inwoners van Europees Nederland dat deelneemt aan de verschillende soorten online en fysieke kansspelen
- de mate waarin spelers risicovol of problematisch speelgedrag vertonen;

[7] *Blom, T., Bolten, M., Hanswijk, M., Stone, S., Crielaard, J. & Bongers., F. (2024) Drie jaar legaal online gokken. Evaluatie van de Wet Kansspelen op afstand. Utrecht: Dialogic in opdracht van het WODC*

- de ontwikkeling van het speelgedrag van inwoners van Europees Nederland ten opzichte van metingen uit 2024 en 2025.

### Onderzoeksvragen

Hieruit volgen de volgende onderzoeksvragen:

1 Welk aandeel van de inwoners van Europees Nederland neemt deel aan verschillende soorten kansspelen?
   - uitgesplitst naar spelsoort, risicotype (laag, matig, hoog), vergunde en niet vergunde markt, en leeftijdscategorie van spelers?
2 In welke mate vertonen inwoners van Europees Nederland risicovol of problematisch speelgedrag?
3 Welke verschuivingen zijn er sinds de metingen van 2024 en 2025 opgetreden in de omvang van het aantal spelers met een laag, matig en hoog risicotype?

### Doelgroep en afbakening

De doelgroep van het onderzoek bestaat uit het algemeen Nederlands publiek van 16 jaar en ouder. Binnen deze populatie dient vastgesteld te worden in hoeverre en op welke wijze Nederlanders deelnemen aan kansspelen. Daarbij wordt ook bekeken in hoeverre het speelgedrag verschilt naar demografische kenmerken.

Voor de definiëring van kansspelen sluiten we aan bij de vorige editie van dit onderzoek. Het gaat hierbij om: loterijen, krasloten, bingo, speelautomaten, poker, casinospelen, wedden op paardenraces en op sportwedstrijden. Verder gaat het om zowel offline als online kansspelen en worden zowel legale als illegale spelen meegenomen. Bij het onderscheid tussen legale en illegale spelen moet de kanttekening worden geplaatst dat de uitkomsten van dit onderzoek gebaseerd zijn op zelfrapportage. Het is bekend dat niet alle spelers van kansspelen correct kunnen beoordelen of een gokwebsite over een Nederlandse vergunning beschikt (en dus legaal is).[8] Het is dus denkbaar dat spelers aangeven op een legale website spelen, terwijl zij feitelijk (ook) op een illegale website actief zijn.

Voor problematisch gokgedrag hanteren we de PGSI (*Problem Gambling Severity Index*) om de spelers in te delen in categorieën (risicoklassen). We gebruiken de oorspronkelijke indeling in vier groepen: (1) niet-problematische gokker, (2) laag risico gokker, (3) gematigd risico gokker en (4) hoog risico gokker.

### Vragenlijst

Voor dit onderzoek is een vragenlijst ontwikkeld die vrijwel gelijk is aan de vragenlijst van de meting uit 2025. Omwille van de vergelijkbaarheid is deze slechts op detailniveau aangepast. De vragen gaan over deelname aan verschillende soorten kansspelen, de locaties waar men kansspelen speelt en of men geld won of verloor met het spelen van kansspelen. Daarnaast werden enkele aanvullende vragen gesteld over online kansspelen, bezoek aan Holland Casino en speelhallen en reclame voor kansspelen. Hoewel het uitgangspunt was om de vragenlijst tussen de twee metingen zo veel als mogelijk gelijk te houden, waren enkele wijzigingen onvermijdelijk om de vragen aan te laten sluiten bij de huidige situatie rondom kansspelen. In hoofdstuk 4 worden de belangrijkste wijzigingen toegelicht. In Bijlage D is de volledige vragenlijst te vinden.

[8] *Zie: Groeiend draagvlak voor speellimieten, maar ervaren nut blijft achter - Ipsos I&O Publiek*

### Steekproef

Als steekproefkader is gebruik gemaakt van het I&O Research Panel. Er is een steekproef getrokken van 13.193 Nederlanders van 16 jaar en ouder die representatief is op de kenmerken geslacht, leeftijd, opleiding, regio en migratieachtergrond. Op 27 maart 2026 ontvingen deze panelleden een uitnodiging voor deelname aan het onderzoek. Op 3 april 2026 werd een herinnering gestuurd. Omdat toen bleek dat de respons onder 16- en 17-jarigen wat achterbleef, zijn aanvullend 943 panelleden uitgenodigd waarvan bekend is dat ze één of meerdere kinderen van 16 of 17 jaar hebben met de vraag of hun zoon of dochter de vragenlijst zou willen invullen. Uiteindelijk namen 6.948 Nederlanders deel aan het onderzoek, een respons van 53 procent. De uitnodigingstekst was gelijk aan de vorige metingen. Daarin werd het onderwerp van het onderzoek toegelicht en benadrukt dat iedereen mee kon doen aan het onderzoek, ook als men geen kansspelen had gespeeld. Het belang van een zo hoog mogelijke respons werd eveneens benadrukt.

### Controle van de data

De data zijn gecontroleerd op volledigheid en er is gekeken naar ongewenst invulgedrag (‘straightlining’, bijvoorbeeld het overal kiezen van hetzelfde antwoord, geen open vragen invullen). Ook is de invulduur geanalyseerd, waarbij is gelet op ongewoon snel invullen (<2 minuten) in relatie tot de antwoorden op de vragenlijst. ‘Verdachte respons’ is door de onderzoekers besproken. Op basis daarvan zijn geen deelnemers uitgesloten voor de verdere analyse.

### Weging

Op de data is een weging toegepast om ervoor te zorgen dat de uitkomsten representatief zijn voor alle Nederlanders van 16 jaar en ouder, als het gaat om geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, regio en migratieachtergrond. Hiervoor is gebruikt gemaakt van een randtotalenweging. Dit leverde een weegefficiëntie op van 96 procent, met een minimale weegfactor van 0,64 en een maximale factor van 1,52. Als bron van de referentiecijfers gold de Gouden Standaard. In bijlage B is een overzicht weergeven van de gewogen en ongewogen respons.

*NB. In de data van 2024 werd de indeling naar migratieachtergrond als volgt gecategoriseerd: geen migratieachtergrond, niet Westerse migratieachtergrond en Westerse migratieachtergrond. In navolging van het CBS is het I&O Research Panel in 2025 op een nieuwe indeling voor migratieachtergrond overgegaan, namelijk geen migratieachtergrond, Europese migratieachtergrond en niet-Europese migratieachtergrond. Om een zo zuiver mogelijke vergelijking te kunnen trekken, zijn voor de data van 2024 nieuwe weegfactoren berekend met als doel om te corrigeren voor de nieuwe indeling naar migratieachtergrond. Daarvoor is dezelfde procedure toegepast als is gedaan voor de data uit 2025. De gepresenteerde percentages voor 2024 in dit rapport kunnen om deze reden iets afwijken van wat in 2024 is gerapporteerd.*

### Analyse

Op de data zijn significantietoetsen met een Bonferroni-correctie uitgevoerd ($p<.05$) om de eventuele verschillen tussen groepen te bepalen. In de tekst worden alleen statistisch significante verschillen benoemd. Voor de kerncijfers is een schatting gemaakt van het absolute aantal in de Nederlandse bevolking. Hierbij is uitgegaan van het totaal aantal 16-plussers in Nederland in 2025: **14.748.419.** Er is een puntschatting gedaan en ook is het 95%-betrouwbaarheidsinterval berekend.

Als percentages niet optellen tot 100 procent, komt dat door afrondingsverschillen. Met ‘n=’ bij een figuur of tabel is aangegeven hoeveel respondenten de betreffende vraag hebben beantwoord.

**Reikwijdte van de uitkomsten**

De uitkomsten zijn gebaseerd op een enquête onder 6.948 Nederlanders van 16 jaar en ouder. Met deze aantallen en door het toepassen van een weging zijn de uitkomsten als representatief te beschouwen voor alle Nederlanders in deze leeftijdsgroep. Wel is het belangrijk om op te merken dat de uitkomsten van dit onderzoek zijn gebaseerd op zelfrapportage. Dat betekent onder meer dat de beantwoording van de vragen mede bepaald wordt door de mate waarin de respondenten zich zaken nog (goed) herinneren. Immers wordt gevraagd naar gedrag in het verleden. Er is daarom mogelijk sprake van een herinneringseffect (*recall bias*). Verder speelt, met name in relatie tot het eigen gedrag, sociaalwenselijke beantwoording mogelijk een rol. Daarnaast is uit de beantwoording niet duidelijk op te maken of de respondenten een realistisch beeld van het eigen gedrag geven of dat er bijvoorbeeld sprake is van zelfoverschatting of – onderschatting. In dit onderzoek worden de resultaten daarom afgezet tegen andere beschikbare (registratie)bronnen.

## 1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het speelgedrag van Nederlanders: welk deel van de Nederlanders neemt deel aan kansspelen? Spelen Nederlanders online of op fysieke locaties? Welke kansspelen worden gespeeld? Op welke locaties worden kansspelen gespeeld? En winnen of verliezen Nederlanders geld met hun deelname aan kansspelen? In de hoofdtekst staan enkele belangrijke uitsplitsingen weergegeven en in het bijlagenboek is per spel een uitgebreide beschrijving opgenomen van het aantal mensen dat eraan deelnam, of er verschillen zijn naar demografische kenmerken, waar het spel werd gespeeld en hoeveel geld men ermee won of verloor. In hoofdstuk 3 gaan we in op de mate waarin Nederlanders risicovol gokgedrag vertonen. In hoofdstuk 4 wordt de vergelijking gemaakt met de cijfers van de meting uit 2025 (Van Miltenburg, et al., 2025). De hoofdstukken 5, 6 en 7 gaan respectievelijk over online kansspelen, casino- en speelhalbezoek, en reclame voor kansspelen. Omdat deze onderwerpen niet horen bij het hoofddoel van het onderzoek, is de mate van detail in deze hoofdstukken beperkter. Ieder hoofdstuk start met een overzicht van de belangrijkste bevindingen. Het laatste hoofdstuk bevat een conclusie over - en beschouwing op de onderzoeksvragen.

- In het rapport worden alleen statistisch significante verschillen benoemd. Dus als er wordt gesproken van bijvoorbeeld hoger, groter of meer, of lager, kleiner of minder, is er sprake van een statistisch significant verschil tussen groepen.
- In de figuren en tabellen staan de gewogen percentages weergeven. Bij elk figuur en bij elke tabel staat het ongewogen aantal respondenten waarop het percentage is gebaseerd. Bijvoorbeeld: “Aantal spelers; totaal (n=6.948): 34%” betekent dat 6.948 respondenten deze vraag hebben beantwoord. Vertaald naar de Nederlandse bevolking betekent dat 34 procent van de Nederlanders van 16 jaar en ouder deelneemt aan kansspelen.
- In dit rapport gebruiken we een andere indeling voor het kenmerk migratieachtergrond dan in voorgaand jaar. Deze nieuwe indeling (te weten: ‘geen migratieachtergrond’; ‘Europese migratieachtergrond’ en ‘niet-Europese migratieachtergrond) sluit aan bij de indeling die het CBS hanteert. Zie ook pagina 8 ‘weging’.
- Tot slot is omwille van de leesbaarheid van de figuren en tabellen het opleidingsniveau van respondenten weergeven in de verkorte categorieën ‘**Vmbo, mbo1**’ ‘**Havo, vwo, mbo2-4**’ en ‘**Hbo, wo**’. De categorieën zijn gemaakt op basis van de hoogst gevolgde opleiding, en bevatten de volgende opleidingen:
  - **Vmbo, mbo1**: geen onderwijs / basisonderwijs / cursus inburgering / cursus Nederlandse taal, LBO / VBO / VMBO (kader- of beroepsgerichte leerweg) / MBO 1, MAVO / HAVO of VWO (eerste drie jaar) / ULO / MULO / VMBO (TL of GL) / VSO.

- **Mbo2-4, havo, vwo**: MBO 2, 3, 4 (basis beroeps-, vak-, middenkader- of specialistenopleiding) of MBO oude structuur (vóór 1998),HAVO of VWO (overgegaan naar de 4e klas) / HBS / MMS / HBO propedeuse of WO Propedeuse.
- **Hbo, wo**: HBO (behalve HBO-master) / WO-kandidaats -of WO-bachelor, WO-doctoraal of WO-master of HBO-master / postdoctoraal onderwijs.

# Deelname aan kansspelen

# 2 Deelname aan kansspelen

Dit hoofdstuk beschrijft het speelgedrag van Nederlanders: welk deel van de Nederlanders neemt deel aan kansspelen? Spelen Nederlanders online of op fysieke locaties? Welke kansspelen worden gespeeld? Op welke locaties worden kansspelen gespeeld? En winnen of verliezen Nederlanders geld met hun deelname aan kansspelen?

## 2.1 Belangrijkste bevindingen hoofdstuk 2

- In totaal nam twee derde (66%) van de Nederlandse bevolking deel aan ten minste één kansspel in de twaalf maanden voorafgaand aan de vragenlijst. Het gaat hierbij om loterijen, kansspelen op fysieke locaties en online kansspelen.
- Een relatief groot deel van de mensen die een kansspel speelden, heeft *alleen* met een loterij meegedaan. Als die groep buiten beschouwing wordt gelaten, gaat het om 34 procent van de bevolking die in de afgelopen 12 maanden een kansspel speelde.
- De loterij is het kansspel dat het afgelopen jaar het meest werd gespeeld: ruim de helft van de Nederlanders (54%) deed hieraan mee. Krasloten zijn de op een na meest gespeelde vorm van kansspelen (19%). Daarna volgen drie spellen op een fysieke locatie: bingo (8%), speelautomaat (5%) en casinospelen (5%) en één online kansspel: het wedden op sportwedstrijden via internet (3%).
- In dit onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen Nederlanders die op fysieke locaties en/of online spelen. Drie op de tien (30%) Nederlanders geven aan in de afgelopen 12 maanden op een fysieke locatie een kansspel te hebben gespeeld (loterijen worden hier buiten beschouwing gelaten). Van alle Nederlanders van 16 jaar en ouder speelde 9 procent het afgelopen jaar (ook) online een kansspel.
- Van de groep die in het afgelopen jaar één of meerdere kansspelen speelden, deed 12 procent dit zowel op een fysieke locatie als online. De helft (49%) deed alleen mee aan een loterij en ruim een derde (37%) speelde alleen op een fysieke locatie. Een kleinere groep (2%) gokte uitsluitend online.
- Voor alle kansspelen op fysieke locaties en online geldt dat de groep die er geld mee verloor, groter is dan de groep die geld won. Ook is er een deel dat quitte speelden en niet meer weet of zij geld verloren, wonnen of dat ze quitte speelden.

**Uitleg vragenlijst**

In de vragenlijst hebben Nederlanders (16+) van de onderstaande kansspelen aangegeven of ze dit in de afgelopen 12 maanden, langer dan 12 maanden geleden of nooit hebben gespeeld. Er is onderscheid gemaakt tussen het spelen van een kansspel op een fysieke locatie of online. Bij ieder spel is toegelicht wat ermee bedoeld werd en welke vormen van het spel wel of niet bedoeld werden. Op basis van deze vraag is berekend hoeveel Nederlanders deelnemen aan kansspelen en welke kansspelen dat zijn, om hoeveel verschillende kansspelen het gaat en of er online of op een fysieke locatie wordt gegokt.

- **Loterij:** *Bijvoorbeeld de Staatsloterij, Nationale Postcode Loterij, Lotto, Vriendenloterij, Grote Clubactie, Zonnebloemloterij.*
- **Kraslot (gekocht op een fysieke locatie of via www.krasloten.nl):** *We bedoelen fysieke krasloten die u koopt in een supermarkt, boekenwinkel of tabakswinkel of die u bestelt op www.krasloten.nl.*
- **Kraslot (online gekrast):** *We bedoelen een online kraslot dat u online open krast.)*
- **Bingo (op een fysieke locatie):** *Bijvoorbeeld in een buurthuis/sportclub of in een fysiek casino zoals Holland Casino.*
- **Bingo (via internet)**
- **Speelautomaat (op een fysieke locatie):** *Het gaat om fruitautomaten of andere automaten (slots, drops & wins, jackpotautomaat) op een fysieke locatie waarmee u geld kunt winnen. Poker-, Blackjack of rouletteautomaten vallen hier niet onder. Ook flipperkasten en andere behendigheidsspelen waarmee geen geld gewonnen kan worden, worden hier niet bedoeld.*
- **Speelautomaat (via internet):** *Het gaat om online fruitautomaten of andere automaten waarmee u geld kunt winnen. Poker-, Blackjack of rouletteautomaten vallen hier niet onder. Ook flipperkasten en andere behendigheidsspelen waarmee geen geld gewonnen kan worden, worden hier niet bedoeld.*
- **Poker (op een fysieke locatie):** *Het gaat om pokeren om echt geld of andere prijzen op een fysieke locatie zoals een casino, horecagelegenheid of bij iemand thuis. Het kan hierbij gaan om verschillende varianten, zoals Texas Hold'em en Omaha. Poker kunt u spelen tegen andere mensen of tegen pokerautomaten.*
- **Poker (via internet):** *Het gaat om online pokeren om echt geld of andere prijzen. Het kan hierbij gaan om verschillende varianten, zoals Texas Hold'em en Omaha. Online poker kunt u spelen tegen andere mensen of tegen de computer.*
- **Casinospelen (op een fysieke locatie):** *Het gaat om traditionele casinospelen (geen poker) op een fysieke locatie, zoals roulette, Blackjack, Baccarat, Punto Banco, Rad van Fortuin, Moneywheel en Sic Bo. Casinospelen kunt u spelen tegen andere mensen of tegen apparaten (rouletteautomaat, blackjackautomaat).*
- **Casinospelen (via internet):** *Het gaat om traditionele casinospelen (geen poker) die je online speelt, zoals online roulette, Blackjack, Baccarat, Punto Banco, Rad van Fortuin, Moneywheel en Sic Bo. Online casinospelen kunt u spelen tegen andere mensen of tegen de computer.*
- **Wedden op paardenraces (op een fysieke locatie):** *Het gaat om het wedden op paardenraces waarbij u niet online, maar op een fysieke locatie geld inzet. Bijvoorbeeld bij de balie op de renbaan of op een wedkantoor.*
- **Wedden op paardenraces (via internet):** *Het gaat om het wedden op paardenraces waarbij u online geld inzet, via een website of app.*
- **Wedden op sportwedstrijden (op een fysieke locatie):** *Het gaat om het wedden op sportwedstrijden waarbij je niet online, maar op een fysieke locatie geld inzet. Bijvoorbeeld via een Toto-formulier of een gokzuil. Een sportpool waarbij u geld inzet en geld of andere prijzen kunt winnen, bijv. op het werk of met vrienden voor de Tour de France of een EK voetbal, valt hier ook onder.*
- **Wedden op sportwedstrijden (via internet):** *Het gaat om het wedden op sportwedstrijden waarbij u online geld inzet, bijvoorbeeld via een website of app zoals Toto.*
- **Andere kansspelen (op een fysieke locatie):** namelijk…
- **Andere kansspelen (via internet):** namelijk…

## 2.2 Hoeveel Nederlanders nemen deel aan kansspelen?

In totaal nam 66 procent van de Nederlandse bevolking deel aan ten minste één kansspel in de twaalf maanden voorafgaand aan de vragenlijst. Het gaat daarbij om loterijen, kansspelen op een fysieke locatie en online kansspelen. Een relatief groot deel van de Nederlanders speelde in het afgelopen jaar alleen mee met een loterij. Wanneer die groep buiten beschouwing wordt gelaten, blijft een groep van 34 procent over die in de afgelopen twaalf maanden één of meerdere kansspelen speelde. In absolute aantallen ligt het aantal deelnemers aan kansspelen (waaronder loterijen) tussen 9.543.000 en 9.872.000 (Tabel 2.1).

***Tabel 2.1 - Percentage en aantal deelnemers aan kansspelen in de Nederlandse bevolking (16+)***

| | Puntschatting in % (aantal) | 95%-Betrouwbaarheidsinterval (aantal) |
|---|---|---|
| **Deelname aan één of meerdere kansspelen (op een fysieke locatie of online)** | 66% (9.707.000) | 65%-67% (9.543.000 – 9.872.000) |
| **Deelname aan één of meerdere kansspelen, maar niet enkel het meespelen met een loterij (op een fysieke locatie of online)** | 34% (4.979.000) | 33%-35% (4.815.000 – 5.143.000) |

## 2.3 Spelen Nederlanders kansspelen op fysieke locaties of online?

In dit onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen het meespelen met loterijen, het spelen van een kansspel op een fysieke locatie en deelname aan online kansspelen. Drie op tien Nederlanders (30%) geeft aan in de afgelopen 12 maanden een kansspel op een fysieke locatie te hebben gespeeld. Voor 9 procent geldt dat zij (ook) wel eens online speelden.

***Tabel 2.2 - Percentage en aantal deelnemers aan kansspelen in de Nederlandse bevolking (16+)***

| | Puntschatting (% aantal) | 95%-Betrouwbaarheidsinterval (%, aantal) |
|---|---|---|
| **Deelname aan één of meerdere kansspelen op een fysieke locatie (niet enkel het meespelen met een loterij)** | 30% (4.470.000) | 29%-31% (4.311.000-4.630.000) |
| **Deelname aan één of meerdere online kansspelen** | 9% (1.366.000) | 9%-10%, (1.265.000 – 1.466.000) |

Het kan ook voorkomen dat iemand in het afgelopen jaar zowel op een fysieke locatie als online een kansspel speelde. Van degenen die in het afgelopen jaar één of meerdere kansspelen deden was dit voor 12 procent het geval. De helft (49%) deed alleen mee aan een loterij, ruim een derde (37%) speelde alleen op een fysieke locatie. Een relatief kleine groep (2%) gokte uitsluitend online (Figuur 2.1).

***Figuur 2.1 - Verhouding tussen spelen op een fysieke locatie en online spelen***

Basis: Nederlanders die minimaal één kansspel speelden in de afgelopen 12 maanden (n=4.663).

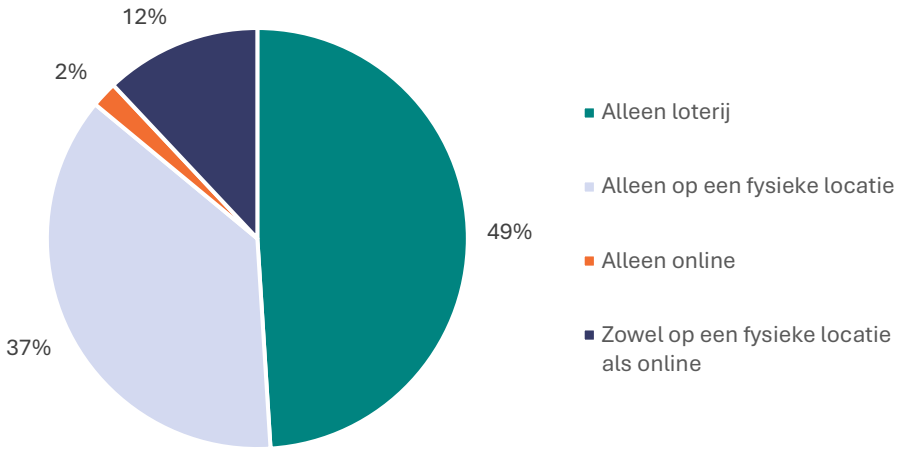


Tabel 2.3 laat de verhouding zien in verschillende leeftijdsgroepen. In alle leeftijdsgroepen is het aandeel dat op een fysieke locatie speelt groter dan het aandeel dat online speelt. Uitsluitend online spelen komt naar verhouding het minste voor en neemt af met de leeftijd: van 10% onder 16- en 17-jarigen naar 1% onder 65-plussers. Ook deelname aan zowel fysieke als online kansspelen komt vooral voor onder jongere spelers. Onder 18- tot en met 20-jarigen speelt 24% zowel fysiek als online; onder 24- tot en met 34-jarigen is dit 22%. Vanaf 50 jaar ligt dit aandeel lager. Daartegenover staat dat het aandeel spelers dat uitsluitend aan loterijen deelneemt, juist toeneemt met de leeftijd. Van de 16- en 17-jarige spelers doet 5% alleen mee aan loterijen, tegenover 71% van de spelers van 65 jaar en ouder.

***Tabel 2.3 - Verhouding tussen spelen op een fysieke locatie en online spelen, uitgesplitst naar leeftijd***

Basis: Nederlanders die minimaal één kansspel speelden in de afgelopen 12 maanden (n=4.663).

| | 16-17[9] (n=70) | 18-20 (n=109) | 21-23 (n=161) | 24-34 (n=600) | 35-49 (n=960) | 50-64 (n=1.291) | 65+ (n=1.442) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Alleen fysiek** | 64% | 56% | 62% | 46% | 42% | 33% | 23% |
| **Alleen online** | 10% | 7% | 4% | 4% | 1% | 0% | 1% |
| **Zowel fysiek als online** | 20% | 24% | 16% | 22% | 15% | 8% | 5% |
| **Alleen loterij** | 5% | 14% | 18% | 29% | 42% | 58% | 71% |

## 2.4 Wie nemen deel aan loterijen?

Zoals uit de vorige paragrafen al naar voren kwam, doet een relatief groot deel van de deelnemers aan kansspelen (alleen) mee aan een loterij. In deze paragraaf gaat het over de groep die in het afgelopen jaar uitsluitend deelnam aan een loterij, en geen andere kansspelen speelde.

[9] *Het is voor 16- en 17-jarigen in theorie niet mogelijk om legaal (online) te gokken door de identificatieplicht. Wel kan het zijn dat deze jongeren het online speelaccount van een ander gebruiken, illegaal gokken of op een andere manier de identificatieplicht omzeilen.*

Er is een verband tussen leeftijd en deelname aan loterijen: naarmate de leeftijd toeneemt, wordt ook het aandeel dat in het afgelopen jaar meedeed aan een loterij groter. Waar onder 18 en 20-jarigen 8 procent deelnam aan een loterij, geldt dat onder 65-plussers voor bijna de helft (48%).

***Figuur 2.2 - Percentage Nederlanders dat in de afgelopen 12 maanden alleen deelnam aan een loterij, uitgesplitst naar leeftijd.***

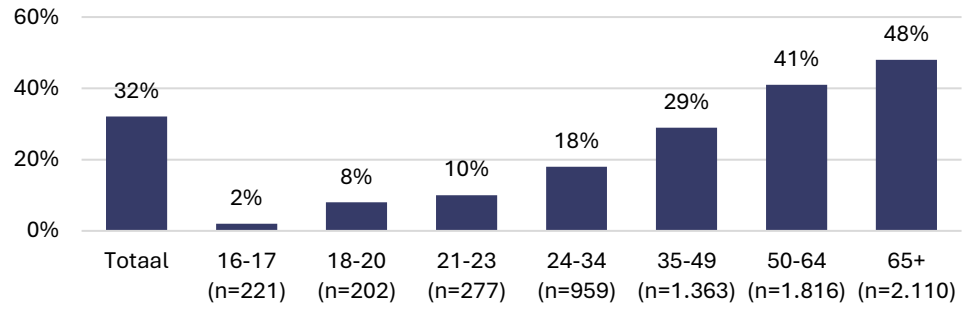


Ook naar enkele andere achtergrondkenmerken zijn verschillen. Zo doen mannen vaker dan vrouwen mee aan een loterij (34% tegenover 30%). Ook vmbo, mbo-1 opgeleiden spelen vaker mee (40%) dan mbo2-4, havo en vwo-opgeleiden (32%) en dan hbo, wo-opgeleiden (29%). Er zijn geen verschillen naar migratieachtergrond.

***Tabel 2.4 - Percentage Nederlanders dat in de afgelopen 12 maanden alleen deelnam aan een loterij, uitgesplitst naar demografische kenmerken***

| | Deelname aan alleen loterij |
|---|---|
| **Geslacht** | |
| Man (n=3.330) | 34% |
| Vrouw (n=3.588) | 30% |
| **Opleidingsniveau** | |
| Vmbo, mbo1 (n=2.758) | 40% |
| Mbo2-4, havo, vwo (n=2.528) | 32% |
| Hbo, wo (n=2.528) | 29% |
| **Migratieachtergrond** | |
| Geen migratieachtergrond (n=5.154) | 32% |
| Niet-Europese migratieachtergrond (n=1.125) | 30% |
| Europese migratieachtergrond (n=666) | 33% |

## 2.5 Wie nemen deel aan kansspelen op een fysieke locatie?

In deze paragraaf gaat het over kansspelen op fysieke locaties. Daaronder vallen dus niet degenen die alleen mee deden aan een loterij. Het aandeel dat in het afgelopen jaar wel eens een kansspel op een fysieke locatie speelde was in het afgelopen jaar hoger onder 18 tot en met 23-jarigen (42-44%) in vergelijking met oudere leeftijdsgroepen (18-39%).

*Figuur 2.3 - Percentage Nederlanders dat ten minste één kansspel op een fysieke locatie speelde in de afgelopen 12 maanden, uitgesplitst naar leeftijd.*

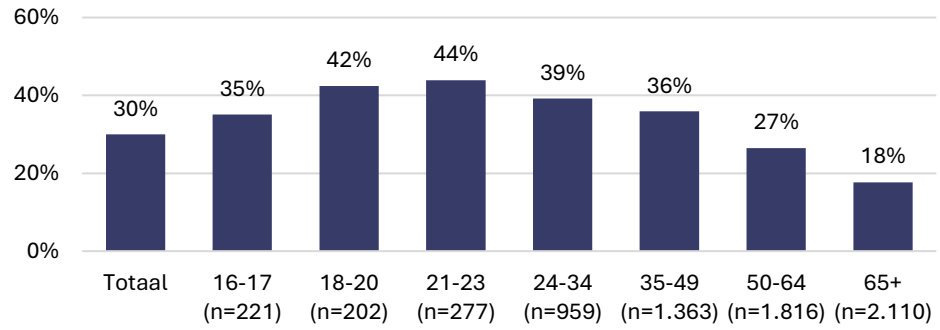


Er is geen verschil in de mate waarin vrouwen en mannen deelnemen aan kansspelen op een fysieke locatie. Wel blijkt dat Nederlanders met een mbo-, havo- of vwo-opleiding vaker deelnemen aan kansspelen op een fysieke locatie dan degenen met een vmbo- of mbo1-opleiding (respectievelijk 33% tegenover 27%). Nederlanders zonder migratieachtergrond doen vaker mee aan een loterij dan degenen met een (niet-) Europese migratieachtergrond (32% tegenover 24-27%).

*Tabel 2.5 - Percentage Nederlanders dat ten minste één kansspel op een fysieke locatie speelde in de afgelopen 12 maanden, uitgesplitst naar demografische kenmerken*

| | Deelname aan kansspelen op een fysieke locatie, maar niet enkel het meespelen met een loterij |
|---|---|
| **Geslacht** | |
| Man (n=3.330) | 29% |
| Vrouw (n=3.588) | 31% |
| **Opleidingsniveau** | |
| Vmbo, mbo1 (n=2.758) | 27% |
| Mbo2-4, havo, vwo (n=2.528) | 33% |
| Hbo, wo (n=2.528) | 29% |
| **Migratieachtergrond** | |
| Geen migratieachtergrond (n=5.154) | 32% |
| Niet-Europese migratieachtergrond (n=1.125) | 27% |
| Europese migratieachtergrond (n=666) | 24% |

## 2.6 Wie nemen deel aan online kansspelen?

Van alle Nederlanders van 16 jaar en ouder speelde 9 procent in de afgelopen twaalf maanden één of meer online kansspelen. Dat gebeurt vaker onder 18 tot en met 20-jarigen (17%) en 24 tot en met 34-jarigen (16%) dan andere leeftijdsgroepen (zie Figuur 2.4).

***Figuur 2.4 - Percentage Nederlanders dat ten minste één online kansspel speelde in de afgelopen 12 maanden, uitgesplitst naar leeftijd.***

Basis: alle respondenten (n=6.948)

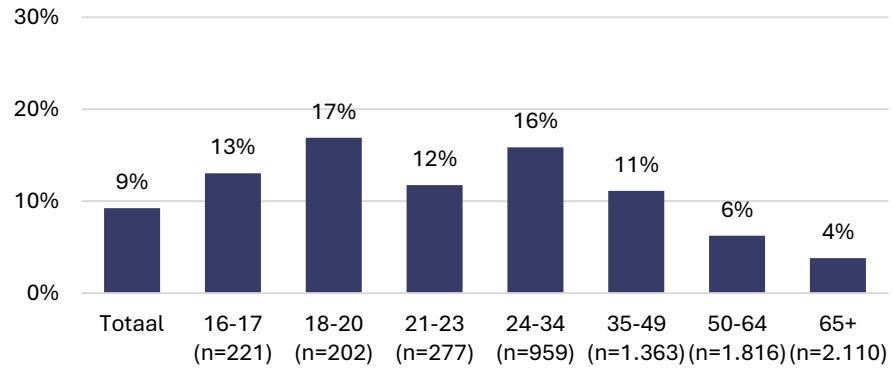


Mannen spelen vaker dan vrouwen online kansspelen (11% tegenover 7%). Verder is het aandeel dat in de afgelopen twaalf maanden wel eens een kansspel speelde ook groter onder mbo 2-4, havo- en vwo-opgeleiden (10%) in vergelijking met mensen met een vmbo- en mbo1-opleiding (8%). Er zijn geen verschillen naar migratieachtergrond.

***Tabel 2.6 - Percentage Nederlanders dat ten minste één kansspel online speelde in de afgelopen 12 maanden, uitgesplitst naar demografische kenmerken***

| | Online kansspelen gespeeld in de laatste 12 maanden (%) |
|---|---|
| **Geslacht** | |
| Man (n=3.330) | 11% |
| Vrouwen (n=3.588) | 7% |
| **Opleidingsniveau** | |
| Vmbo, mbo1 (n=1.662) | 8% |
| Mbo2-4, havo, vwo (n=2.758) | 10% |
| Hbo, wo (n=2.528) | 9% |
| **Migratieachtergrond** | |
| Geen migratieachtergrond (n=5.154) | 9% |
| Niet-Europese migratieachtergrond (n=1.125) | 9% |
| Europese migratieachtergrond (n=666) | 8% |

## 2.7 Welke kansspelen spelen Nederlanders?

In deze paragraaf komt aan bod aan welk type kansspelen Nederlanders deelnemen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds loterijen en kansspelen die op fysieke locaties worden gespeeld, zoals een casino of een horecagelegenheid, en anderzijds online kansspelen.

### 2.7.1 Meest gespeelde kansspelen

Loterijen worden verreweg het meest gespeeld: ruim de helft van de Nederlanders (54%) deed hier in de afgelopen twaalf maanden aan mee. Een op vijf kocht een kraslot (19%). Als meest gespeelde spellen daarna volgen drie spellen op een fysieke locatie: bingo (8%), speelautomaat (5%) en casinospelen (5%).

***Figuur 2.5 - Hieronder worden verschillende kansspelen genoemd. Kunt u per kansspel aangeven of u hieraan heeft deelgenomen?***

Basis: alle respondenten (n=6.948)

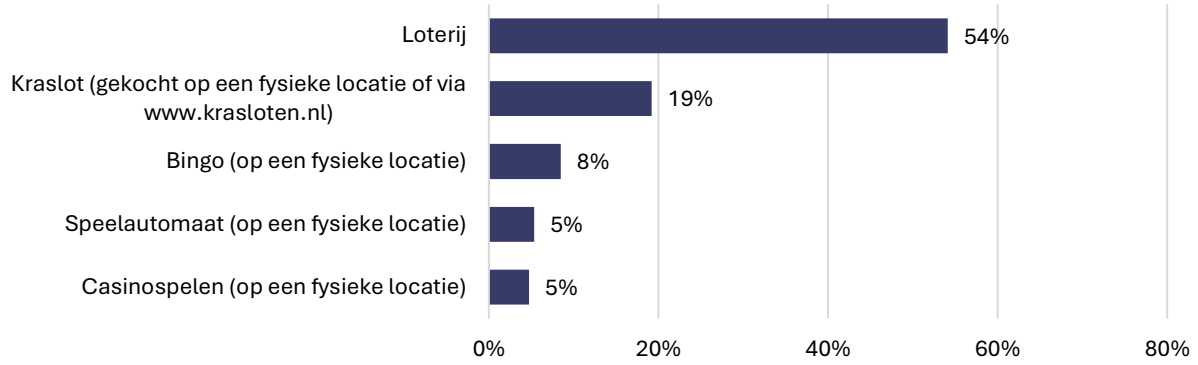


### 2.7.2 Kansspelen op fysieke locaties

Nederlanders namen in de afgelopen twaalf maanden vooral deel aan loterijen, of kochten krasloten. Een kwart speelde ooit wel eens bingo, casinospelen of op een speelautomaat. De andere spellen worden in mindere mate gespeeld, zowel in het afgelopen jaar als langer geleden.

***Tabel 2.7 - Hieronder worden verschillende kansspelen genoemd. Kunt u per kansspel aangeven of u hieraan heeft deelgenomen? Kansspelen op een fysieke locatie.***

Basis: alle respondenten (n=6.948).

| | In de afgelopen 12 maanden | Langer dan 12 maanden geleden | Nooit |
|---|---|---|---|
| Loterij | 54% | 20% | 26% |
| Kraslot (gekocht op fysieke locatie of via krasloten.nl) | 19% | 23% | 58% |
| Bingo (op een fysieke locatie) | 8% | 25% | 67% |
| Speelautomaat (op een fysieke locatie) | 5% | 27% | 68% |
| Casinospelen (op een fysieke locatie) | 5% | 26% | 69% |
| Poker (op een fysieke locatie) | 2% | 8% | 89% |
| Wedden op sportwedstrijden (op een fysieke locatie) | 2% | 5% | 93% |
| Wedden op paardenraces (op een fysieke locatie) | 1% | 4% | 95% |
| Andere kansspelen (op een fysieke locatie) | 2% | 4% | 94% |

### 2.7.3 Online kansspelen

Voor ieder type online kansspel geldt dat 8 procent of minder daar ooit wel eens aan deelnam. Het online wedden op sportwedstrijden komt relatief gezien het meest voor: 3 procent van de Nederlanders deed dat in het afgelopen jaar (zie Tabel 2.7).

***Tabel 2.8 - Hieronder worden verschillende kansspelen genoemd. Kunt u per kansspel aangeven of u hieraan heeft deelgenomen? Online kansspelen.***

Basis: alle respondenten (n=6.948).

| | In de afgelopen 12 maanden | Langer dan 12 maanden geleden | Nooit |
|---|---|---|---|
| Wedden op sportwedstrijden (via internet) | 3% | 5% | 92% |
| Speelautomaat (via internet) | 2% | 4% | 94% |
| Casinospelen (via internet) | 2% | 4% | 94% |
| Kraslot (online gekrast) | 2% | 4% | 94% |
| Bingo (via internet) | 1% | 2% | 96% |
| Poker (via internet) | 1% | 5% | 94% |
| Wedden op paardenraces (via internet) | 0,3% | 1% | 99% |
| Andere kansspelen (via internet) | 2% | 2% | 96% |

### 2.7.4 Verschillen naar demografische kenmerken

In het bijlagenboek is voor alle afzonderlijke kansspelen beschreven welke verschillen er zijn in prevalentie naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en migratieachtergrond.

## 2.8 Hoeveel verschillende kansspelen speelt men?

Vier op tien Nederlanders speelden één type kansspel in het afgelopen jaar (40%; Figuur 2.5). Een op vijf speelde twee of drie verschillende kansspelen. Een relatief kleine groep speelde meer dan drie soorten kansspelen (4%).

***Figuur 2.6 - Aantal verschillende kansspelen* dat Nederlanders in de afgelopen 12 maanden speelden***

Basis: alle respondenten (n=6.948).

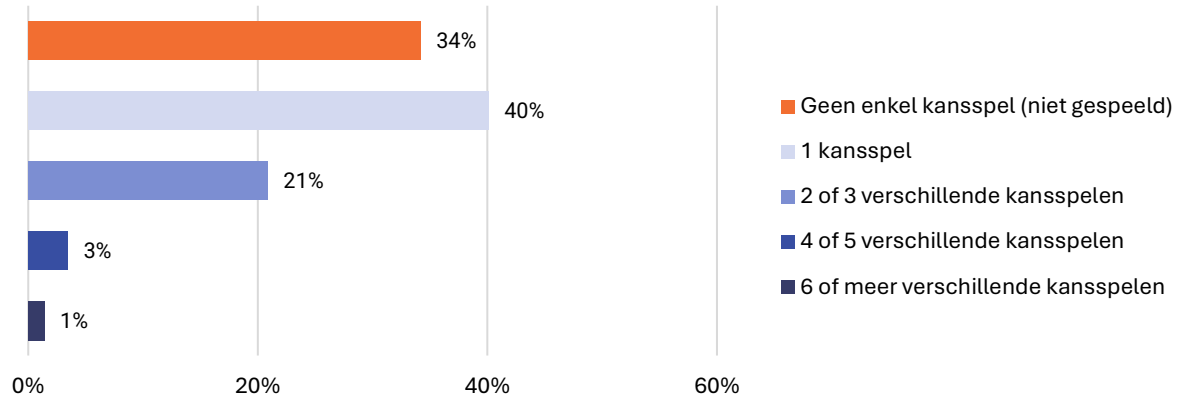


**Berekend aan de hand van de som van het aantal kansspelen waarbij men vraag Q002 uit de vragenlijst (zie bijlage en paragraaf 2.1.1.) beantwoordde met 'ja, in de afgelopen 12 maanden'. Als een respondent een kansspel zowel fysiek als online speelde, telt dat als twee verschillende kansspelen*

Er zijn verschillen tussen het aantal kansspelen dat mannen en vrouwen spelen. Het aandeel dat zich tot één kansspel beperkt is hoger onder mannen (42%) dan onder vrouwen (39%). Vrouwen spelen vaker überhaupt niet (36% tegenover 32%).

Verder blijkt dat jongere Nederlanders aan meer verschillende soorten kansspelen deelnemen dan oudere Nederlanders. Zo ligt het percentage dat aan vier of vijf verschillende kansspelen meedeed onder 18 tot en met 34-jarigen tussen de 5 en 7 procent, waar dat onder 50-plussers voor 2 procent geldt. Mensen boven de 35 jaar beperken zich bovendien vaker tot één kansspel (37-52%) dan jongere Nederlanders (24-30%).

***Tabel 2.9 - Aantal verschillende kansspelen dat Nederlanders in de afgelopen 12 maanden speelden, uitgesplitst naar demografische kenmerken***

Basis: alle respondenten (n=6.948). Rijen tellen op tot 100%.

| | Niet gespeeld | 1 kansspel | 2 of 3 kansspelen | 4 of 5 kansspelen | 6 of meer kansspelen |
|---|---|---|---|---|---|
| **Geslacht** | | | | | |
| Man (n=3.330) | 32% | 42% | 20% | 4% | 2% |
| Vrouw (n=3.587) | 36% | 39% | 22% | 3% | 1% |
| **Leeftijd** | | | | | |
| 16 -17 (n=159) | 57% | 24% | 14% | 3% | 2% |
| 18-20 (n=200) | 45% | 28% | 17% | 7% | 3% |
| 21-23 (n=277) | 42% | 30% | 20% | 5% | 2% |
| 24-34 (n=959) | 38% | 29% | 24% | 6% | 3% |
| 35-49 (n=1.404) | 32% | 37% | 25% | 4% | 2% |
| 50-64 (n=1.837) | 30% | 45% | 22% | 2% | 1% |
| 65 + (n=2.110) | 32% | 52% | 15% | 2% | 0% |
| **Opleidingsniveau** | | | | | |
| Vmbo, mbo1 (n=1.662) | 30% | 46% | 20% | 2% | 2% |
| Mbo2-4, havo, vwo (n=2.758) | 31% | 40% | 23% | 4% | 2% |
| Hbo, wo (n=2.528) | 39% | 38% | 19% | 3% | 1% |
| **Migratieachtergrond** | | | | | |
| Geen migratieachtergrond (n=5.154) | 32% | 41% | 22% | 3% | 1% |
| Niet-Europese migratieachtergrond (n=1.125) | 39% | 37% | 19% | 4% | 1% |
| Europese migratieachtergrond (n=666) | 38% | 41% | 16% | 3% | 1% |

## 2.9 Op welke locaties worden kansspelen gespeeld?

Spelers die een kansspel op een fysieke locatie speelden, gaven aan op welke plekken zij dat in het afgelopen jaar hebben gedaan. Niet ieder spel wordt op dezelfde plek aangeboden: de locaties waarop kansspelen worden gespeeld lopen dan ook uiteen.

Poker speelt men vooral bij iemand thuis (69%) en – in mindere mate – geldt dat ook voor bingo (11%). Voor het spelen op een speelautomaat of casinospelen bezoekt men met name het casino, terwijl zij voor het spelen van bingo vaker naar een locatie gaan die niet specifiek is ingericht op gokken (een sportvereniging, buurthuis of horecagelegenheid). In het bijlagenboek is per spel beschreven op welke locaties het werd gespeeld.

*Tabel 2.10 - Top 3-locaties waar kansspelen fysiek worden gespeeld. Uitgesplitst naar type kansspel.**

| | Bingo (n=587) | Speelautomaat (n=346) | Poker (n=138) | Casinospelen (n=299) | Wedden op paardenraces (n=51) |
|---|---|---|---|---|---|
| **1.** | Bij een sportvereniging, buurthuis of soortgelijk (59%) | Holland Casino (50%) | Bij iemand thuis (69%) | Holland Casino: op een automaat (45%) | Renbaan in Nederland (40%) |
| 2. | Horecagelegenheid (16%) | Horecagelegenheid (26%) | Holland Casino: tegen andere mensen (16%) | Holland Casino: aan tafel met croupier (41%) | Renbaan in het buitenland (27%) |
| 3. | Bij iemand thuis (11%) | Speelhal (19%) | Horecagelegenheid (8%) | Speelhal (18%) | Wedkantoor in Nederland (19%) |

** Niet alle kansspelen zijn opgenomen in deze tabel. Voor loterijen en 'andere kansspelen' geldt dat niet naar locaties is gevraagd en dat zij daarom niet kunnen worden opgenomen. Bij krasloten en wedden op sportwedstrijden gaat het om andersoortige en bovendien een beperkt aantal fysieke locaties waar men het spel kan spelen. Zo gaat het bij krasloten alleen om het onderscheid tussen het kopen van een lot in de winkel of via www.krasloten.nl. Bij wedden op sportwedstrijden wordt alleen onderscheid gemaakt in het medium waar geld is ingezet (bijv. sportpool of Toto-formulier).*

## 2.10 Winnen of verliezen Nederlanders geld met kansspelen?

In deze paragraaf is van zowel kansspelen op een fysieke locatie als online kansspelen weergegeven welk deel van de spelers zegt er geld mee te hebben gewonnen dan wel verloren. Ook wordt een beeld geschetst van de gewonnen en verloren bedragen waar het om gaat. In het bijlagenboek wordt dit nog meer uitgebreid beschreven.

### 2.10.1 Verhouding winst en verlies

Voor alle kansspelen op een fysieke locatie geldt dat het aandeel dat er geld mee zegt te hebben verloren groter is dan de groep die geld won. Het aandeel spelers dat per saldo geld verloor met het spelen van een kansspel op een fysieke locatie is onder degenen die op speelautomaten of krasloten speelden het grootst (respectievelijk 56% en 55%). Het verschil is het kleinst bij degenen die wedden op sportwedstrijden: van hen zegt een derde (35%) dat ze geld wonnen, tegenover 40 procent die juist verlies maakte.

***Figuur 2.7 - Percentage spelers dat in de afgelopen 30 dagen geld won, quitte speelde of geld verloor met het spelen vaneen kansspel. Uitgesplitst naar type kansspel op een fysieke locatie.***

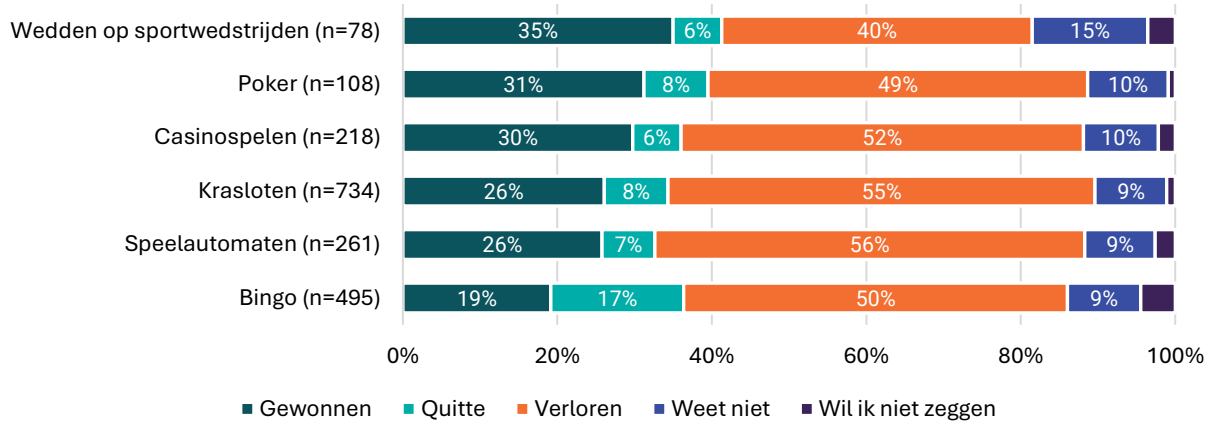

Ook bij de verschillende online kansspelen geldt dat de groep die er per saldo geld meer verloor steeds groter is dan de groep die aangeeft juist geld te hebben gewonnen. Voor poker en wedden op sportwedstrijden geldt wel dat de verschillen klein zijn. Zo zegt 34 procent geld te hebben gewonnen met poker, tegenover 36 procent die aangeeft verlies te hebben gemaakt. Bij het wedden op sportwedstrijden geldt dat voor respectievelijk 30 en 32 procent.

Onder degenen die een fysiek kansspel deden, weet 9 tot 15 procent niet meer hoeveel ze in de afgelopen maand wonnen of verloren met kansspelen. Onder online kansspelers liggen deze percentages gemiddeld hoger: 8 tot 24 procent weet niet meer wat zij besteedden. Ook zijn de groepen die dit niet willen zeggen groter.

***Figuur 2.8 - Percentage spelers dat geld won, quitte speelde of geld verloor met het spelen van een kansspel. Uitgesplitst naar type kansspel online.***

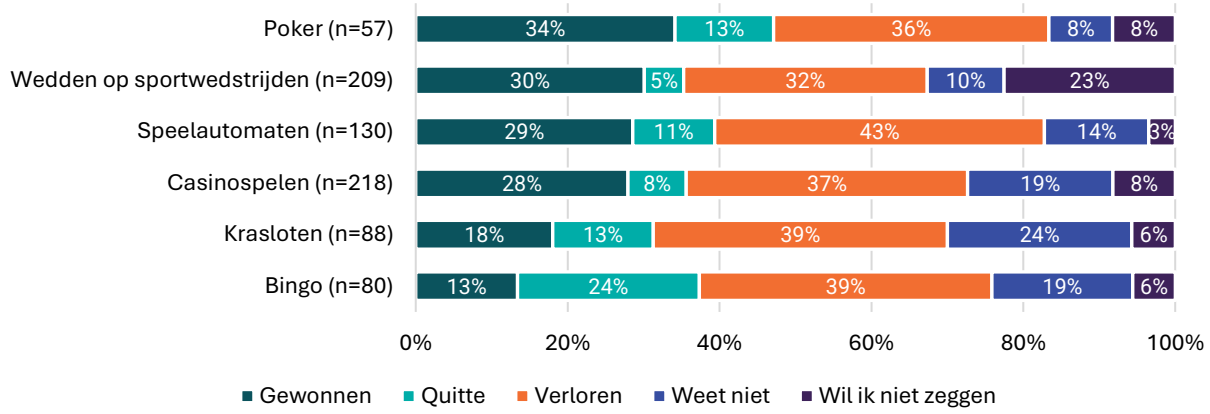


## Bedragen die mensen verloren

Van degenen die op een fysieke locatie krasloten kochten, wedden op sportwedstrijden of bingo speelden verloor de meerderheid een beperkt bedrag. Het merendeel (respectievelijk 70%, 69% en 55%; zie Tabel 2.11) verspeelde minder dan 20 euro in de afgelopen maand. Met het spelen van casinospelen of op een speelautomaat waren de verliezen het grootst: een kwart (25% en 26%) verloor hiermee 100 euro of meer.

***Tabel 2.11 - Hoeveel euro heeft het spelen van fysieke kansspelen u in de afgelopen 30 dagen gekost of opgeleverd? Verloren bedrag uitgesplitst naar type kansspel.***

| | 1-19 euro | 20-49 euro | 50-99 euro | 100+ euro |
|---|---|---|---|---|
| Krasloten (n=416) | 70% | 23% | 6% | 1% |
| Sportwedstrijden (n=32)* | 69% | 15% | 3% | 14% |
| Bingo (n=250) | 55% | 36% | 8% | 1% |
| Poker (n=52) | 39% | 43% | 3% | 15% |
| Speelautomaten (n=151) | 31% | 24% | 18% | 26% |
| Casinospelen (n=117 | 24% | 25% | 26% | 25% |

** Het aantal waarnemingen is beperkt. De uitkomsten dienen met voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.*

Ook bij online kansspelen zijn er verschillen in de bedragen die ermee gepaard gaan. De groepen die geld verloren met het spelen van online kansspelen zijn meestal te klein om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over het bedrag dat zij verspeelden. Deze uitkomsten worden daarom in ongewogen aantallen getoond in Tabel 2.12. Daaruit blijkt in ieder geval dat het bij online krasloten, bingo en het wedden op

sportwedstrijden meestal om relatief lage bedragen ging. Bij speelautomaten en casinospelen zijn de verloren bedragen over het algemeen hoger.

***Tabel 2.12 - Hoeveel euro heeft het spelen van online kansspelen u in de afgelopen 30 dagen gekost of opgeleverd? Verloren bedrag uitgesplitst naar type kansspel. Ongewogen aantallen.***

Basis: spelers die geld verloren met het online spelen van verschillende kansspelen.

| | 1-19 euro | 20-49 euro | 50-99 euro | 100+ euro |
|---|---|---|---|---|
| Krasloten, online (n=33) | 23 | 9 | 1 | 0 |
| Bingo, online (n=30) | 17 | 8 | 3 | 2 |
| Speelautomaten, online (n=56) | 11 | 13 | 11 | 21 |
| Poker, online (n=20) | 9 | 2 | 5 | 4 |
| Casinospelen, online (n=41) | 9 | 14 | 8 | 10 |
| Wedden op sportwedstrijden, online (n=66) | 34 | 18 | 5 | 9 |

# Risicovol gokgedrag

# 3 Risicovol gokgedrag

Dit hoofdstuk beschrijft in welke mate er sprake is van risicovol gokgedrag onder Nederlanders die in het afgelopen jaar ten minste één kansspel deden. Daarnaast wordt een schatting gemaakt van het aantal risicovolle spelers in de totale Nederlandse bevolking (16+). Om dit te bepalen, is gebruik gemaakt van de Problem Gambling Severity Index (PGSI, Ferris & Wynne, 2001).

De Problem Gambling Severity Index (PGSI) is een internationaal erkend en gevalideerd screeningsinstrument. Het is ontwikkeld om het risico op - en de ernst van gokproblemen in te schatten binnen de algemene bevolking. Het staat dus niet gelijk aan een DSM-V-diagnose voor gokverslaving. De PGSI is een zelfrapportagevragenlijst van negen items die gaan over het gokgedrag en negatieve gevolgen in de afgelopen 12 maanden. Antwoorden worden gescoord op een vierpuntsschaal ('nooit' tot 'bijna altijd'), wat resulteert in een totaalscore van 0 tot 27. De totaalscore is dus een weging van zowel het *aantal* problematische gedragingen als de *frequentie* daarvan. Op basis van de score wordt een persoon ingedeeld in een van de vier risicocategorieën:

| PGSI-score | Beschrijving |
|---|---|
| 0 (niet-problematische gokker) | Geen indicatie van gokproblemen |
| 1 – 2 (laag-risico gokker) | Ervaren een laag niveau van gokproblemen met geen tot weinig negatieve gevolgen. |
| 3 – 7 (gematigd-risico gokker) | Ervaren een gemiddeld niveau van gokproblemen met enkele negatieve gevolgen. |
| 8 of hoger (hoog-risico gokker) | Ervaren een hoog niveau van problemen; zij gokken met negatieve gevolgen en mogelijk controleverlies. |

## 3.1 Belangrijkste bevindingen hoofdstuk 3

- Meer dan 80 procent van de Nederlanders die in de afgelopen 12 maanden één of meerdere kansspelen speelden, behoort volgens de PGSI tot de groep niet-problematische gokkers (84%). Elf procent is een laag-risico gokker, drie procent een gematigd-risico gokker en twee procent een hoog-risico gokker.
- Omgerekend naar de hele Nederlandse bevolking gaat het om respectievelijk 2,2 en 1,3 procent die voldoet aan de criteria voor een gematigd- of hoog-risico gokker. In absolute aantallen zijn er tussen de 271.000 en 372.000 Nederlanders met een gematigd-risicoprofiel en tussen 148.000 en 226.000 spelers met een hoog-risicoprofiel.
- Het aandeel gematigd- en hoog-risico spelers ligt hoger onder degenen die meerdere kansspelen speelden. Waar 3 procent van de groep die zich tot één spel beperkt, kan worden geclassificeerd als gematigd- of hoog-risico gokker, geldt dat bijvoorbeeld voor een op vijf van degenen die 4 tot 5 verschillende spellen met elkaar combineren (19%).
- Een kleine groep (1-2%) van de spelers geeft aan in de afgelopen 12 maanden schade door gokken (sociaal, relationeel, financieel, psychisch of emotioneel) te hebben ondervonden als gevolg van het eigen speelgedrag. Onder hoog-risico gokkers is dit aandeel groter. Binnen deze groep kreeg een kwart of meer te maken met één of meer van deze problemen (25-28%).

## 3.2 Aandeel laag-, gematigd- en hoog-risico gokkers onder spelers van kansspelen

De meeste Nederlanders die één of meerdere kansspelen speelden in de afgelopen 12 maanden kunnen worden getypeerd als een niet-problematische speler (84%; zie Figuur 3.1 ). Voor 11 procent geldt dat ze te classificeren zijn als een laag-risico gokker. Drie procent valt onder de noemer gematigd-risico en 2 procent onder hoog-risico speler (zie Figuur 3.1.

***Figuur 3.1 - Aandeel laag-, gematigd- en hoog-risico-gokkers onder deelnemers aan kansspelen in Nederland***

Basis: alle Nederlanders die één of meerdere kansspelen hebben gespeeld (n=4.633).

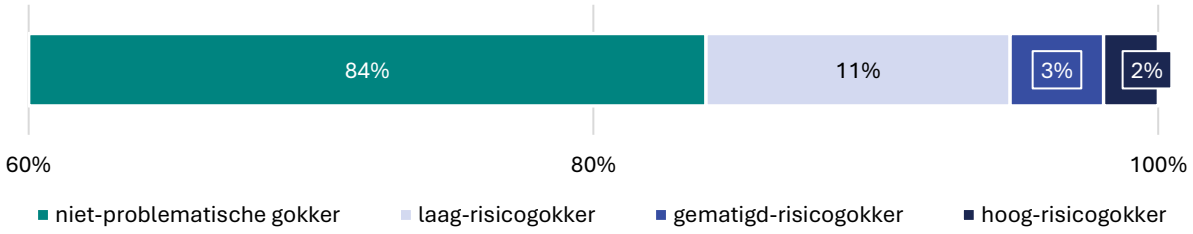


Het aandeel gematigd- en hoog-risico gokkers is hoger onder jongere spelers dan Nederlanders boven de 50 jaar. Waar 7 tot 13 procent van de leeftijdsgroepen beneden de 50 te classificeren valt als een gematigd- of hoog-risico gokker geldt dat voor 2 tot 3 procent van de 50-plussers. Het is goed denkbaar dat dit deels kan worden verklaard door het type kansspel wat men speelt. Uit het vorige hoofdstuk bleek al dat de oudere leeftijdsgroepen relatief vaker meedoen aan loterijen

***Tabel 3.1 - Percentage laag-, gematigd- en hoog-risicogokkers binnen verschillende groepen***

Basis: Nederlanders die ten minste één kansspel hebben gespeeld in de laatste 12 maanden (n=4.633). Rijen tellen op tot 100%.

| | Niet problematische gokker | Laag-risicogokker | Gematigd-risico gokker | Hoog-risico gokker |
|---|---|---|---|---|
| **Geslacht** | | | | |
| Man (n=2.287) | 83% | 11% | 4% | 2% |
| Vrouw (n=2.330) | 85% | 10% | 3% | 2% |
| **Leeftijd** | | | | |
| 16 -17 (n=70) | 69% | 18% | 8% | 5% |
| 18-20 (n=109) | 71% | 20% | 4% | 5% |
| 21-23 (n=161) | 78% | 12% | 5% | 4% |
| 24-34 (n=600) | 75% | 17% | 5% | 4% |
| 35-49 (n=960) | 80% | 13% | 4% | 3% |
| 50-64 (n=1.291) | 90% | 7% | 3% | 0% |
| 65 + (n=1.442) | 91% | 7% | 2% | 0% |
| **Opleidingsniveau** | | | | |
| Vmbo, mbo1 (n=1.163) | 86% | 9% | 3% | 1% |
| Mbo2-4, havo, vwo (n=1.908) | 85% | 9% | 3% | 3% |
| Hbo, wo (n=1.562) | 82% | 13% | 3% | 1% |
| **Migratieachtergrond** | | | | |
| Geen migratieachtergrond (n=3.525) | 86% | 10% | 3% | 2% |
| Niet-Europese migratieachtergrond (n=688) | 77% | 15% | 4% | 5% |
| Europese migratieachtergrond (n=418) | 84% | 11% | 4% | 0% |

Er blijkt verder een samenhang tussen het aantal kansspelen dat iemand speelt, en de mate waarin hij of zij kan worden getypeerd als problematische speler. Zo is het aandeel gematigd- en hoog-risico gokkers

beperkt onder degenen die zich beperken tot één kansspel (3%), waar dit onder degenen die 4 tot 5 verschillende spellen doen is gestegen tot 19 procent, en van de groep die meer kansspelen speelt kan bijna een derde (31%) worden geclassificeerd als gematigd- of hoog-risico speler.

***Tabel 3.2 - Percentage laag-, gematigd- en hoog-risicogokkers, uitgesplitst naar aantal kansspelen***

Basis: Nederlanders die ten minste één kansspel hebben gespeeld in de laatste 12 maanden (n=4.633). Rijen tellen op tot 100%.

| | Niet problematische gokker | Laag-risicogokker | Gematigd-risico gokker | Hoog-risico gokker |
|---|---|---|---|---|
| 1 kansspel (n=2.890) | 89% | 8% | 2% | 1% |
| 2 of 3 kansspelen (n=1.434) | 82% | 12% | 4% | 2% |
| 4 of 5 kansspelen (n=219) | 58% | 23% | 12% | 7% |
| 6 of meer kansspelen (n=88) | 43% | 27% | 11% | 20% |

## 3.3 Aandeel laag-, gematigd- en hoog-risico gokkers onder spelers van online kansspelen

Het aandeel gematigd- en hoog-risico gokkers ligt een stuk hoger onder mensen die in de afgelopen 12 maanden online kansspelen speelden, namelijk op 18 procent (Figuur 0.5). Dit aandeel neemt verder toe wanneer we kijken naar online spelers die naar eigen zeggen (ook) niet-vergunde gokwebsites bezoeken. Hoewel deze groep relatief klein is (7%, zie Figuur 0.2), voldoet wel meer dan de helft (53%) aan de criteria voor een gematigd-risico (15%) of hoog-risico gokker (38%).

***Figuur 3.2 - Aandeel laag-, gematigd- en hoog-risico-gokkers onder kansspelers in Nederland, uitgesplitst naar type kansspel.***

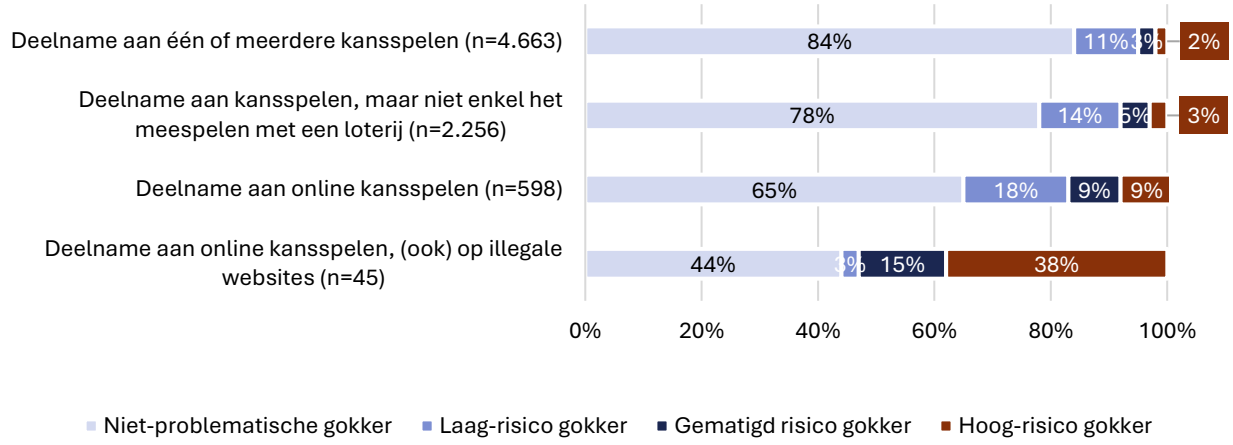


Het aandeel hoog-risico gokkers onder online spelers met een niet-Europese migratieachtergrond (20%, Tabel 3.3) is hoger dan onder de groep zonder een migratieachtergrond (7%). Dat geldt ook voor mensen met een mbo2-4, havo of vwo opleiding ten opzichte van mensen met een hbo- of wo-opleiding. Verder zijn jongeren in de leeftijd 16 tot en met 23 en 24 tot en met 34 minder vaak een 'niet-problematische gokker' (56%) dan 50-plussers (78-82%). De jongeren vallen dus vaker in een van de hogere risicocategorieën.

***Tabel 3.3 – Percentage laag-, gematigd- en hoog-risicogokkers binnen verschillende groepen mensen die online kansspelen speelden. Rijen tellen op tot 100 procent.***

Basis: Nederlanders die ten minste één online kansspel hebben gespeeld in de laatste 12 maanden (n=598).

| | Niet problematische gokker | Laag-risicogokker | Gematigd-risico gokker | Hoog-risico gokker |
|---|---|---|---|---|
| **Geslacht** | | | | |
| Man (n=353) | 62% | 20% | 10% | 8% |
| Vrouw (n=241) | 69% | 15% | 6% | 11% |
| **Leeftijd** | | | | |
| 16-23 (n=87)[10] | 56% | 19% | 11% | 13% |
| 24-34 (n=154) | 56% | 22% | 10% | 12% |
| 35-49 (n=159) | 65% | 19% | 8% | 9% |
| 50-64 (n=117) | 78% | 13% | 6% | 3% |
| 65 + (n=81) | 82% | 12% | 4% | 2% |
| **Opleidingsniveau** | | | | |
| Vmbo, mbo1 (n=120) | 60% | 20% | 9% | 11% |
| Mbo2-4, havo, vwo (n=263) | 65% | 16% | 7% | 11% |
| Hbo, wo (n=215) | 66% | 19% | 10% | 5% |
| **Migratieachtergrond** | | | | |
| Geen migratieachtergrond (n=447) | 67% | 18% | 8% | 7% |
| Niet-Europese migratieachtergrond (n=99) | 52% | 17% | 12% | 20% |
| Europese migratieachtergrond (n=52) | 68% | 22% | 10% | 0% |

## 3.4 Aantal laag- gematigd- en hoog-risicogokkers in de Nederlandse bevolking

Uit paragraaf 3.2 kwam naar voren dat 3% van de spelers van kansspelen een gematigd-risico, en 2% een hoog-risico speler is. Omgerekend naar de totale Nederlandse bevolking betekent dit dat 2,2 procent voldoet aan de criteria voor een gematigd, en 1,3 procent aan de criteria voor een hoog-risico gokker. In absolute aantallen gaat het om tussen de 271.000 en 372.000 Nederlanders (16+) die kunnen worden geclassificeerd als gematigd-risico gokker en tussen de 148.000 en 226.000 als hoog-risico gokker.

***Tabel 3.4 – Percentage en aantal gematigd- en hoog-risico gokkers in de Nederlandse bevolking***

| | Puntschatting | 95%-betrouwbaarheidsinterval |
|---|---|---|
| Gematigd-risico gokker | 2,2% (322.000) | 1,8%-2,5% (271.000-372.000) |
| Hoog-risico gokker | 1,3% (187.000) | 1,0%-1,5% (148.000-226.000) |

## 3.5 Ervaren problemen door gokken

De vragenlijst die ten grondslag ligt aan de PGSI-score meet de mate van risicovol gokgedrag. Het is daarnaast denkbaar dat iemand schade door gokken ondervindt, bijvoorbeeld in relationele, financiële om emotionele zin. Desgevraagd zegt 2 procent in de afgelopen 12 maanden sociale of relationele problemen te

[10] *Omdat het aantal online spelers binnen de subgroepen te klein is, zijn de leeftijdsgroepen 16-17, 18 tot en met 20 en 21 tot en met 23 hier samengenomen tot één categorie.*

hebben gehad door het gokken. Eén procent kreeg te maken met financiële problemen, nog eens één procent met psychische of emotionele problemen. Onder hoog-risico gokkers geldt dat een kwart of meer te maken kreeg met één of meer van deze problemen (25-28%).

***Tabel 3.5 - Heeft u in de afgelopen 12 maanden de onderstaande problemen ondervonden, als gevolg van gokken (op locatie of via het internet)? % 'ja'.***

Basis: Nederlanders die ten minste één kansspel hebben gespeeld in de laatste 12 maanden (n=4.633)

| | Totaal (n=4.633) | Niet problematische gokker (n=3.942) | Laag-risico gokker (n=467) | Gematigd-risico gokker (n=145) | Hoog-risico gokker (n=79) |
|---|---|---|---|---|---|
| Sociale of relationele problemen | 2% | 2% | 3% | 6% | 26% |
| Financiële problemen | 1% | 1% | 0,4% | 2% | 25% |
| Psychische of emotionele problemen | 1% | 0,2% | 1% | 5% | 28% |

Driekwart van degenen die aangeven één of meerdere soorten problemen te hebben ondervonden, zegt daar geen hulp voor te hebben gezocht. Van degenen die dat wel deden, gingen de meesten naar vrienden (9%) of de huisarts (3%).

***Figuur 3.3 - Heeft u hulp gezocht voor de problemen die u ervaart?[11]***

Basis: Nederlanders die ten minste één kansspel hebben gespeeld in de laatste 12 maanden, en als gevolg daarvan problemen ervaarden (n=152)

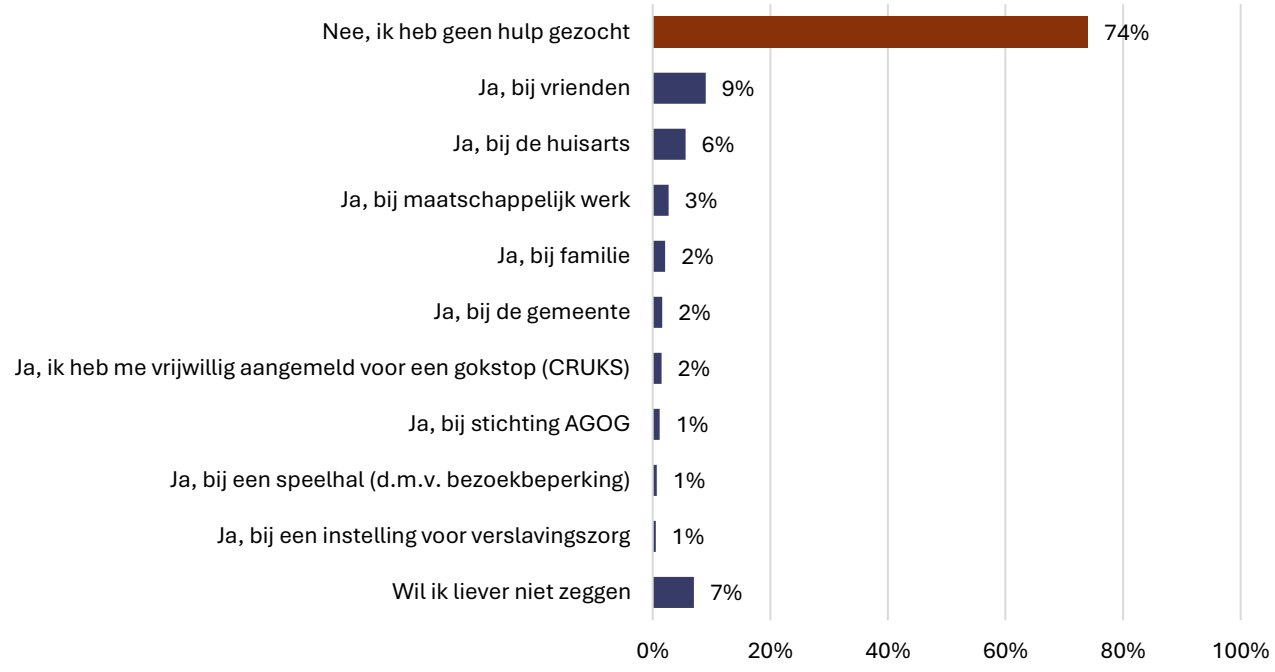


*[11] Er werden nog een aantal andere opties gegeven die niet genoemd staan in de figuur: 'bij (anonieme) zelfhulp online', 'bij Holland Casino (d.m.v. entreeverbod of bezoekbeperking)', 'bij Open over gokken (vroeger: Loket Kansspel)', 'ik heb een app geïnstalleerd die mij helpt met stoppen of minderen (bijv. Jellinek online zelfhulp)' en 'ik heb een app geïnstalleerd die gokwebsites blokkeert (bijv. Gamban of Betblocker)'. Deze opties werden door minder dan 0,5 procent van de respondenten gekozen.*

# Ontwikkelingen in deelname aan kansspelen en risicovol gokken

# 4 Ontwikkelingen in deelname aan kansspelen en risicovol gokken

Eén van de doelen van dit onderzoek is om de ontwikkelingen in het speelgedrag van Nederlanders in beeld te brengen ten opzichte van de situatie in 2025 en 2024. Daartoe zijn de resultaten van de voorliggende meting vergeleken met de data uit de voorgaande twee metingen.[12] Bij het ontwerpen en uitzetten van de huidige meting is ruim aandacht besteed aan methodologische consistentie om een vergelijking van de mogelijk te maken. Dit wordt in paragraaf 4.2 nader toegelicht.

## 4.1 Belangrijkste bevindingen hoofdstuk 4

- In 2025 gaf ruim twee derde aan in het afgelopen jaar een kansspel (waaronder loterijen) te hebben gespeeld (69%). Dat was een toename ten opzichte van het jaar daarvoor: in 2024 speelde 65 procent in het afgelopen jaar een kansspel. In deze meting is dit aandeel met 66 procent weer terug op het niveau van 2024. Wanneer loterijen buiten beschouwing worden gelaten, is de groep die deelnam aan een of meerdere kansspelen vergelijkbaar met vorig jaar (beide 34%).
- Drie op tien Nederlanders (30%) speelden in het afgelopen jaar een kansspel op een fysieke locatie. Dit is vergelijkbaar met het aandeel dat dit in 2024 deed (31%), maar minder dan men in 2025 deed (33%).
- Deze meting geeft 9 procent aan een online kansspel te hebben gespeeld. Deelname aan online kansspelen is daarmee op hetzelfde niveau als in 2024 (10%) en lager dan in 2025 (12%).
- Net als in 2024 en 2025 zijn loterijen (54%) en krasloten (19%) de meest gespeelde kansspelen. Wel is het percentage dat hieraan deelnam afgenomen ten opzichte van 2025 (respectievelijk 57% en 22%). Dit geldt ook voor het spelen op een speelautomaat (van 7% naar 5%) en het wedden op sportwedstrijden (van 3% naar 2%).
- Deze meting is het aandeel dat als niet-problematische gokker kan worden beschouwd (84%) lager ten opzichte van 2025 (87%). De groep laag-risico spelers werd deze meting juist groter (van 7% naar 11%). Het aandeel gematigd- en hoog-risico gokkers is gelijk gebleven sinds 2024.

## 4.2 Vergelijkbaarheid metingen 2025 en 2026

Bij de huidige meting is zo veel mogelijk aangesloten bij de gehanteerde aanpak uit 2025 en 2024, om een zo zuiver mogelijke vergelijking te kunnen maken.

- **Beperkte aanpassingen in benadering, vraagstelling en -volgorde:** De benadering en vragenlijst die in 2025 zijn gebruikt, vormen de basis voor de huidige meting. Het uitgangspunt was om deze zoveel mogelijk onveranderd te laten ten behoeve van de vergelijkbaarheid. De vragenlijst is daarom voor deze meting opnieuw voorgelegd aan de begeleidingscommissie met het nadrukkelijke verzoek om het aantal wijzigingen te beperken. Waar aanpassing gewenst was, is de afweging gemaakt tussen vergelijkbaarheid versus een hogere validiteit of relevantie. De belangrijkste wijzigingen zijn als volgt:
    - De vragenlijst is gecheckt op mogelijk nieuwe ontwikkelingen (bijvoorbeeld het niet meer bestaan van een bepaald type loterij of speelhal). De naamswijziging Open over gokken (voorheen: Loket Kansspel) is consequent doorgevoerd, en bij CRUKS toegevoegd dat het ook wel bekend staat als ‘gokstop’.

[12] *Van Miltenburg, C.J.A., & Hollander, D. (2025). Deelname aan kansspelen in Nederland: meting 2025. Ipsos I&O/WODC. En: Van Miltenburg, C.J.A., Klein Kranenburg, L., Hollander, D., & Bouwmeester, J. (2024). Deelname aan kansspelen in Nederland: meting 2024. Ipsos I&O/WODC.*

- In de vragen over de mate waarin men reclame tegenkwam op verschillende kanalen zijn eerder aanpassingen doorgevoerd en – om mogelijkheid tot vergelijking te behouden – twee verschillende vragen split-run voorgelegd. In deze meting is de noodzaak om te vergelijken met een 'oude' vraagstelling er niet en zijn de 'oude' split-run opties dus verwijderd.

  Wanneer bij een specifieke vraag een kleinere, nog niet genoemde aanpassing heeft plaatsgevonden, wordt dit beschreven in de lopende tekst of voetnoot.
- **Meetmoment:** De dataverzameling voor deze meting liep van eind maart tot begin april en vond daarmee iets later plaats dan in de vorige twee metingen (februari/maart 2024 en maart 2025). In alle drie de onderzoeken is gevraagd naar de deelname aan kansspelen in de twaalf maanden voorafgaand aan het invullen van de enquête. Het is bekend dat de deelname aan kansspelen voor een deel seizoensgebonden is, zoals tot uitdrukking komt in het grotere aantal deelnemers aan loterijen in de oud- en nieuwperiode en het kleinere aantal sportweddenschappen in perioden met een zomer- of winterstop in de sportcompetities. De periode van dataverzameling komt in beide metingen in grote mate overeen, omdat in beide gevallen de winterperiode relatief kort voor het enquêtemoment plaatsvond. Niettemin kunnen er op geaggregeerd niveau kleine verschillen optreden doordat het moment van bevragen in 2026 iets later in het jaar ligt dan in 2025, en in 2025 iets later dan in 2024, waardoor bijvoorbeeld de herinnering aan de eventuele deelname in de winterperiode minder vers in het geheugen zit.
- **Bureau-/paneleffect:** Deze meting is uitgevoerd door Ipsos I&O in het I&O Research Panel. Dat was in 2024 en 2025 ook het geval. Daarmee kon het risico op mogelijke paneleffecten worden voorkomen.

De optelsom van deze factoren maakt het één-op-één vergelijken van de uitkomsten tussen 2026 en de vorige twee metingen in onze ogen goed mogelijk. Het is wel nodig om de resultaten te zien in de juiste context. Sinds de openstelling van de online markt in 2021 zijn zowel de branche als beleidsmakers volop in beweging. Tussen de twee metingen hebben er vooral beleidswijzigingen plaatsgevonden bij online kansspelen. Sinds 1 oktober 2024 is een nieuwe regeling Speellimieten en Bewust Speelgedrag (Rsbs) van kracht, waarmee een aantal aanvullende maatregelen verplicht is gesteld die aanbieders van online kansspelen moeten nemen om spelers bewust te maken van de risico's. Tegelijkertijd is de Beleidsregel verantwoord spelen herzien, die aanbieders van online kansspelen verplicht stelt om een inkomenstoets uit te voeren. En tot slot heeft de Staatssecretaris Rechtsbescherming op 14 februari 2025 een nieuwe visie op kansspelen gepubliceerd, waarin een restrictiever beleid ten aanzien van online kansspelen is aangekondigd.

**Vergelijkbaarheid met meting uit 2021**

Niet alleen in 2025 en 2024 maar ook in 2021 is er onderzoek gedaan naar deelname aan kansspelen. Het één-op-één vergelijken met de enquêteresultaten van 2021 bleek echter niet goed mogelijk vanwege een opstelsom van (kleine) veranderingen in de vragenlijst, het meetmoment, en mogelijke panel- en/of bureau-effecten. Om die reden was de vergelijking van de data uit 2021 en 2024 indicatief en konden er enkel op basis van de vergelijking tussen de prevalenties van beide metingen geen harde statistische conclusies worden getrokken.[13] Om diezelfde redenen is een vergelijking met 2021 in dit onderzoek achterwege gelaten.

## 4.3 Ontwikkelingen in deelname aan kansspelen (alle typen)

In 2025 gaf ruim twee derde aan in het afgelopen jaar een kansspel te hebben gespeeld (69%). Dat was een toename ten opzichte van het jaar daarvoor: toen gold dat voor 65 procent. In deze meting is dit aandeel met

[13] *Zie voor een meer uitgebreide toelichting het rapport uit 2024: Van Miltenburg, C.J.A., Klein Kranenburg, L., Hollander, D., & Bouwmeester, J. (2024). Deelname aan kansspelen in Nederland: meting 2024. Ipsos I&O/WODC.*

66 procent weer terug op het niveau van 2024. Het gaat hier om deelname aan alle typen kansspelen: loterijen, kansspelen op fysieke locaties en online kansspelen. Wanneer loterijen buiten beschouwing worden gelaten, is de groep die deelnam vergelijkbaar met vorig jaar (beide 34%).

***Tabel 4.1 - Percentage Nederlanders dat ten minste één kansspel speelde, vergelijking 2024-2026***

Basis: alle respondenten (2026, n=6.948; 2025, n=7.608; 2024, n=7.180)

| | 2026 | 2025 | 2024 |
|---|---|---|---|
| Deelname aan één of meerdere kansspelen | 66% | 69% | 65% |
| Deelname aan één of meerdere kansspelen, maar niet enkel het meespelen met een loterij | 34% | 34% | 37% |

** Een blauwe arcering betekent dat het verschil ten opzichte van de vorige meting statistisch significant is.*

Ook wanneer deelname wordt uitgesplitst naar enkele achtergrondkenmerken blijkt deze verminderde deelname ten opzichte van vorige meting redelijk consistent zichtbaar (zie Tabel 4.2). Naar leeftijd zijn beperkt (significante) verschillen te zien ten opzichte van de vorige meting. Onder mannen nam een vergelijkbare groep deel aan kansspelen, waar dit onder vrouwen afnam van 68 procent in 2025 naar 64 procent in deze meting. Dat is vergelijkbaar met de situatie in 2024. Ook onder hbo-, wo-opgeleiden is het percentage deelnemers terug op het niveau van 2024 (62%).

***Tabel 4.2 - Ontwikkelingen in deelname aan kansspelen uitgesplitst naar demografische groepen, 2024-2026***

Basis: alle respondenten (2026, n=6.948; 2025, n=7.608; 2024, n=7.180)[14]

| | Deelname aan kansspelen | | |
|---|---|---|---|
| | 2026 | 2025 | 2024 |
| **Totaal** | 66% | 69% | 65% |
| | | | |
| **Leeftijd** | | | |
| 16-17 jaar | 42% | 50% | 47% |
| 18-20 jaar | 55% | 58% | 52% |
| 21-23 jaar | 58% | 64% | 64% |
| 24-34 jaar | 62% | 67% | 64% |
| 35-49 jaar | 69% | 72% | 68% |
| 50-64 jaar | 70% | 72% | 69% |
| 65 + | 68% | 68% | 64% |
| **Geslacht** | | | |
| Man | 68% | 69% | 66% |
| Vrouw | 64% | 68% | 65% |
| **Opleiding** | | | |
| Vmbo, mbo1 | 69% | 71% | 67% |
| Mbo2-4, havo, vwo | 69% | 71% | 69% |
| Hbo, wo | 62% | 65% | 62% |

[14] *Een complete tabel met aantal waarnemingen per jaar per groep is terug te vinden in de bijlagen.*

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Migratieachtergrond** | | | |
| Geen migratieachtergrond | 68% | 70% | 67% |
| Niet-Europese migratieachtergrond | 61% | 65% | 56% |
| Europese migratieachtergrond | 62% | 61% | 65% |

** Een blauwe arcering betekent dat het verschil ten opzichte van de vorige meting statistisch significant is.*

## 4.4 Ontwikkelingen in deelname aan loterijen en kansspelen op een fysieke locatie

Een op drie (32%) nam in de afgelopen 12 maanden deel aan een loterij. Dat is onveranderd ten opzichte van voorgaande jaren (31-32%). Wanneer loterijen en online kansspelen buiten beschouwing worden gelaten, blijkt dat 30 procent in het afgelopen jaar een kansspel speelde op een fysieke locatie. Dat is een afname ten opzichte van 2025 (van 34% naar 30%). Dit aandeel is daarmee ook vergelijkbaar met de situatie in 2024, toen 31 procent een kansspel speelde op een fysieke locatie.

***Tabel 4.3 - Percentage Nederlanders dat ten minste één kansspel op een fysieke locatie speelde, 2024-2026***

Basis: alle respondenten (2026, n=6.948; 2025, n=7.608; 2024, n=7.180)

| | 2026 | 2025 | 2024 |
|---|---|---|---|
| Deelname aan alleen een loterij | 32% | 32% | 31% |
| Deelname aan één of meerdere kansspelen op een fysieke locatie (niet enkel het meespelen met een loterij) | 30% | 33% | 31% |

** Een blauwe arcering betekent dat het verschil ten opzichte van de vorige meting statistisch significant is.*

Wanneer deelname aan kansspelen op een fysieke locatie wordt uitgesplitst naar enkele demografische kenmerken blijkt het percentage deelname afgenomen onder 24 tot en met 34-jarigen en 35 tot en met 49-jarigen. Verder is het aandeel vrouwen dat deelnam aan een kansspel op een fysieke locatie lager dan in 2025. Ook onder Nederlanders met een mbo2-4, havo- of vwo-opleiding en hbo-, wo-opleiding nam dit aandeel af (respectievelijk van 37 naar 33 procent en van 32 naar 29 procent). Datzelfde geldt voor Nederlanders met een niet-Europese, of Europese migratieachtergrond (respectievelijk van 33 naar 27 procent en van 31 naar 24 procent; zie Tabel 4.4 - Ontwikkelingen in deelname aan kansspelen op een fysieke locatie (maar niet enkel een loterij) uitgesplitst naar demografische groepenTabel 4.4).

***Tabel 4.4 - Ontwikkelingen in deelname aan kansspelen op een fysieke locatie (maar niet enkel een loterij) uitgesplitst naar demografische groepen, 2024-2026***

Basis: alle respondenten (2026, n=6.948; 2025, n=7.608; 2024, n=7.180)[15]

| | Deelname aan kansspel op fysieke locatie, maar niet enkel een loterij | | |
|---|---|---|---|
| | **2026** | **2025** | **2024** |
| **Totaal** | 30% | 33% | 31% |
| | | | |
| **Leeftijd** | | | |
| 16-17 jaar | 35% | 44% | 40% |
| 18-20 jaar | 42% | 46% | 41% |
| 21-23 jaar | 44% | 46% | 50% |
| 24-34 jaar | 39% | 45% | 42% |
| 35-49 jaar | 36% | 41% | 37% |
| 50-64 jaar | 26% | 28% | 25% |
| 65 + | 18% | 18% | 19% |
| **Geslacht** | | | |
| Man | 29% | 32% | 30% |
| Vrouw | 31% | 35% | 32% |
| **Opleiding** | | | |
| Vmbo, mbo1 | 27% | 29% | 27% |
| Mbo2-4, havo, vwo | 33% | 37% | 34% |
| Hbo, wo | 29% | 32% | 31% |
| **Migratieachtergrond** | | | |
| Geen migratieachtergrond | 32% | 34% | 31% |
| Niet-Europese migratieachtergrond | 27% | 33% | 33% |
| Europese migratieachtergrond | 24% | 31% | 28% |

** Een blauwe arcering betekent dat het verschil ten opzichte van de vorige meting statistisch significant is.*

Wat betreft het type kansspel, scoort deelname aan een loterij het hoogst onder Nederlanders (54%). De kansspelen die zij vooral doen op een fysieke locatie zijn krasloten (19%). Het percentage dat deelnam aan deze activiteiten nam wel af ten opzichte van 2025 (respectievelijk 57% en 22%). Ook de groep die op een speelautomaat speelde werd kleiner (van 7% naar 5%) en degenen die wedden op sportwedstrijden (van 3% naar 2%).

[15] *Een complete tabel met aantal waarnemingen per jaar per groep is terug te vinden in de bijlagen.*

***Figuur 4.1 - Percentage Nederlanders dat meedeed aan een loterij of een kansspel op een fysieke locatie speelde, 2024-2026***

Basis: alle respondenten (2026, n=6.948; 2025, n=7.608; 2024, n=7.180)

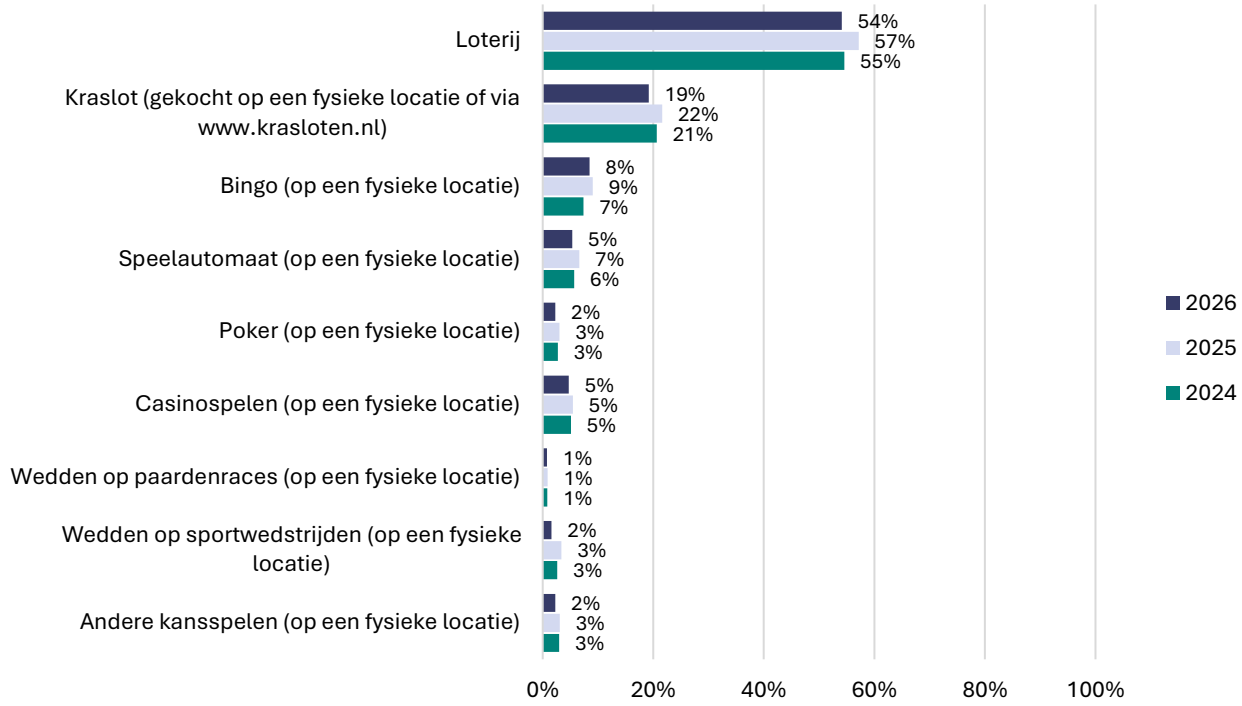


## 4.5 Ontwikkelingen in deelname aan online kansspelen

Ook bij deelname aan online kansspelen zijn veranderingen zichtbaar. Waar in 2025 nog 12 procent van de Nederlanders aangaf in het afgelopen jaar een kansspel te hebben gespeeld, gaat het in deze meting om 9 procent.

***Tabel 4.5 - Percentage Nederlanders dat ten minste één online kansspel speelde, Vergelijking 2024-2026***

Basis: alle respondenten (2026, n=6.948; 2025, n=7.608; 2024, n=7.180)

| | 2026 | 2025 | 2024 |
|---|---|---|---|
| Deelname aan één of meerdere online kansspelen | 9% | 12% | 10% |

** Een blauwe arcering betekent dat het verschil ten opzichte van de vorige meting statistisch significant is.*

Deze afname aan deelname is niet aan één specifiek groep toe te schrijven. Zo nam deelnam af onder zowel mannen en vrouwen, en alle verschillende opleidingsniveaus. Wat betreft leeftijd is te zien dat de groep 21 tot en met 49 jaar minder online speelt dan in 2025 (van 15-21% naar 11-16%; zie **Error! Reference source not found.**). Tot slot laat de uitsplitsing naar migratieachtergrond zien dat er een afname in deelname is onder Nederlanders zonder migratieachtergrond, en met een niet-Europese migratieachtergrond (respectievelijk van 12% naar 9%en van 16% naar 9%; zie **Error! Reference source not found.**).

***Tabel 4.6 - Ontwikkelingen in deelname aan online kansspelen uitgesplitst naar demografische groepen, 2024-2026***

Basis: alle respondenten (2026, n=6.948; 2025, n=7.608; 2024, n=7.180)[16]

| | Deelname aan online kansspelen | | |
|---|---|---|---|
| | **2026** | **2025** | **2024** |
| **Totaal** | 9% | 12% | 10% |
| | | | |
| **Leeftijd** | | | |
| 16-17 jaar | 13% | 20% | 12% |
| 18-20 jaar | 17% | 23% | 15% |
| 21-23 jaar | 12% | 18% | 24% |
| 24-34 jaar | 16% | 21% | 15% |
| 35-49 jaar | 11% | 15% | 12% |
| 50-64 jaar | 6% | 8% | 7% |
| 65 + | 4% | 4% | 4% |
| **Geslacht** | | | |
| Man | 11% | 15% | 13% |
| Vrouw | 7% | 9% | 7% |
| **Opleiding** | | | |
| Vmbo, mbo1 | 8% | 10% | 8% |
| Mbo2-4, havo, vwo | 10% | 14% | 11% |
| Hbo, wo | 9% | 12% | 9% |
| **Migratieachtergrond** | | | |
| Geen migratieachtergrond | 9% | 12% | 9% |
| Niet-Europese migratieachtergrond | 9% | 16% | 15% |
| Europese migratieachtergrond | 8% | 11% | 9% |

** Een blauwe arcering betekent dat het verschil ten opzichte van de vorige meting statistisch significant is.*

Deze afname in online deelname is ook niet toe te schrijven aan één spel specifiek. Net als in voorgaande metingen was het wedden op sportwedstrijden het online kansspel waar het grootste aandeel aan deelnam (3,4%). Dit aandeel nam af ten opzichte van vorig jaar: toen deed 5,3 procent dit nog. Maar ook bij de andere online kansspelen is een (lichte) daling in deelname zichtbaar.

[16] *Een complete tabel met aantal waarnemingen per jaar per groep is terug te vinden in de bijlagen.*

*Figuur 4.2 - Percentage Nederlanders dat een kansspel online speelde, 2024-2026*

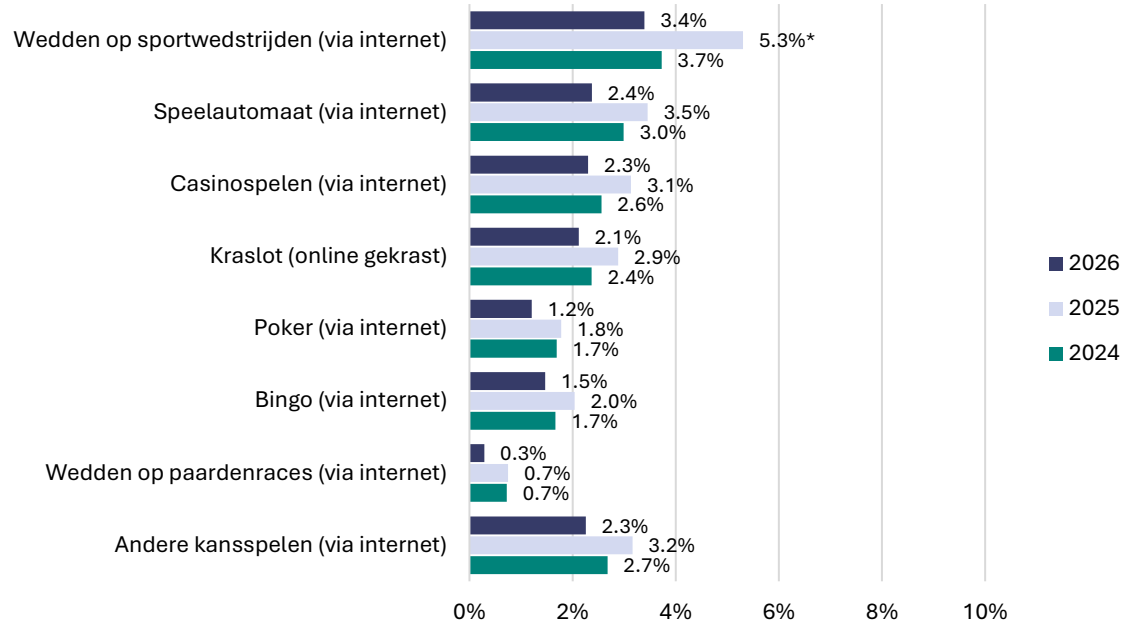


** In de zomer van 2024 vond het Europees Kampioenschap voetbal plaats in Duitsland. Dat kan (deels) een verklaring zijn voor het relatief hoge aandeel Nederlanders dat via internet heeft gewed op een sportwedstrijd in de meting van 2025.*

### Ontwikkelingen volgens kansspelautoriteit

De Kansspelautoriteit (hierna: Ksa) kan op basis van de cijfers van de kansspelaanbieders geen betrouwbare schatting geven van het aantal deelnemers aan online kansspelen in Nederland. Om zicht te krijgen op de ontwikkeling van het aantal spelers maakt de Ksa daarom gebruik van data van onderzoeksbureau GfK. Het gaat daarbij om gegevens over deelnemers van het Cross-Media Link Panel. Aan het panel nemen ongeveer 6.000 Nederlanders deel. Met software op computers en mobiele apparaten wordt gemeten of panelleden een website van een legale kansspelaanbieder bezoeken. Spelers zijn panelleden die een URL bezoeken die alleen voor spelers is bedoeld, zoals 'fairplaycasino.nl/profiel'. Het panel bevat ongeveer 300 mensen die volgens deze definitie een speler zijn bij een online aanbieder.

Op basis van de GfK-cijfers schat de Ksa dat er in het eerste halfjaar van 2025 839 duizend spelers actief waren bij legale aanbieders. Dit zijn dus mensen die in die periode ten minste één keer een kansspelwebsite bezochten waar zij een account hebben (**Error! Reference source not found.**). Dat nam in het tweede deel van het jaar iets af, naar 810.000 spelers.

*Tabel 4.7 - Schatting aantal online gokkers per half jaar sinds 2023*

| | 2025 H2 | 2025 H1 | 2024 H2 | 2024 H1 | 2023 H2 | 2023 H1 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Schatting aantal online gokkers in periode van 6 mnd (legale goksites) | 810.000 | 839.000 | 788.000 | 795.000 | 726.000 | 676.000 |
| % van Nederlandse bevolking (18+) | 5,5% | 5,7% | 5,4% | 5,4% | 5,0% | 4,7% |

Bron: Ksa (2026, 2025, 2024)

Op basis van het aantal actieve spelers lijkt er dus een toename te zijn van het aantal spelers in 2025 ten opzichte van de jaren daarvoor. Wel is een stagnatie te zien in het najaar ten opzichte van het voorjaar van 2025. Hier moet de kanttekening bij worden geplaatst dat op basis van de rapportage van de Ksa niet duidelijk wordt wat de exacte onzekerheidsmarges rond de schattingen zijn.

## 4.6 Ontwikkeling in verhouding tussen fysieke en online kansspelen

Sinds 2024 is de verdeling tussen deelname aan loterijen, fysieke kansspelen en online kansspelen niet fundamenteel veranderd. Wel is de groep die uitsluitend online speelt, toegenomen, van 1 naar 2 procent. In 2025 nam het aandeel spelers dat zowel op een fysieke locatie als online speelde toe, terwijl het aandeel loterijdeelnemers daalde. In 2026 is de verdeling echter weer vergelijkbaar met die van 2024.

***Tabel 4.8 - Verhouding tussen spelen op een fysieke locatie en online spelen, 2024-2026***

Basis: Nederlanders die minimaal één kansspel speelden in de afgelopen 12 maanden.

| | 2026 (n=4.663) | 2025 (n=5.620) | 2024 (n=4.781) |
|---|---|---|---|
| Alleen deelname aan loterij | 49% | 46% | 48% |
| Alleen op fysieke locatie | 37% | 36% | 37% |
| Alleen online | 2% | 2% | 1% |
| Zowel op fysieke locatie als online | 12% | 16% | 13% |

** Een blauwe arcering betekent dat het verschil ten opzichte van de vorige meting statistisch significant is.*

## 4.7 Ontwikkelingen in risicovol gokgedrag

Tot slot zijn ook enkele ontwikkelingen naar mate van risicovol spelen te zien. Het aandeel dat als niet-problematische gokker kan worden beschouwd nam af (van 87% naar 84%) en de groep laag-risico spelers werd juist groter (van 7% naar 11%).

***Figuur 4.3 - PGSI-score 4 groepen, 2024-2026***

Basis: Nederlanders die minimaal één kansspel speelden in de afgelopen 12 maanden (2026, n=4.633; 2025, n=5.260; 2024, n=4.781).

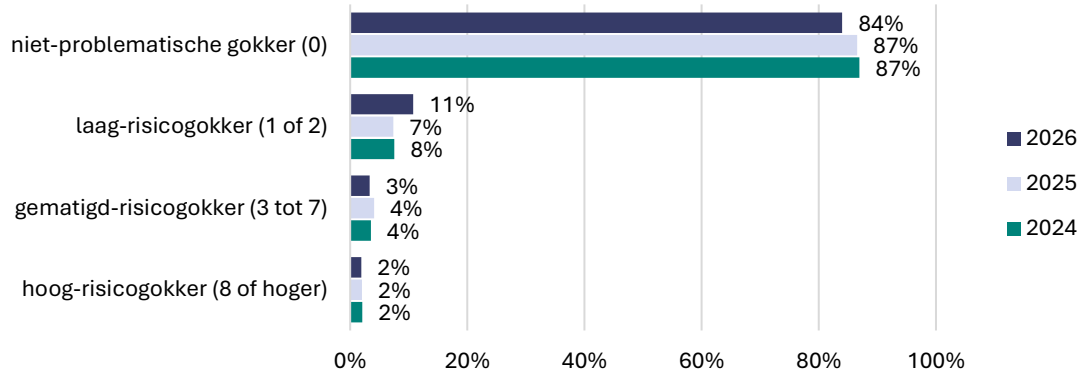


Wanneer wordt uitgesplitst naar het type spel dat men speelt is te zien dat bij het spelen van een kansspel de verdeling over risico-klassen grotendeels gelijk blijft. Onder online spelers nam het aandeel laag-risico gokkers iets toe (van 15% naar 18%) maar werd de groep gematigd-risico spelers juist wat kleiner (van 11% naar 9%).

***Tabel 4.9 - PGSI-scores voor verschillende soorten spelers van kansspelen, vergelijking 2025-2026***

Basis: Nederlanders die minimaal één kansspel speelden in de afgelopen 12 maanden (2026, n=4.573; 2025, n=5.260; 2024, n=4.781).

| | Niet problematische gokker | | | Laag-risicogokker | | | Gematigd - risico gokker | | | Hoog-risico gokker | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | *2026* | *2025* | *2024* | *2026* | *2025* | *2024* | *2026* | *2025* | *2024* | *2026* | *2025* | *2024* |
| Deelname aan één of meerdere kansspelen | 84% | 87% | 87% | 11% | 7% | 8% | 3% | 4% | 4% | 2% | 2% | 2% |
| Deelname aan één of meerdere kansspelen, maar niet enkel het meespelen met een loterij | 79% | 80% | 82% | 13% | 11% | 10% | 5% | 6% | 5% | 3% | 4% | 3% |
| Deelname aan online kansspelen | 65% | 65% | 68% | 18% | 15% | 13% | 9% | 11% | 9% | 9% | 9% | 10% |

# Online kansspelen, Casino- en speelhalbezoek en reclame

# 5 Online kansspelen

Respondenten die in het jaar voorafgaand aan de vragenlijst een online kansspel speelden, kregen hierover enkele vervolgvragen. In dit hoofdstuk komt aan bod hoe vaak spelers aan online kansspelen deelnemen, of ze daarvoor een eigen account hebben, of ze (naar eigen zeggen) vergunde of niet-vergunde websites gebruiken, en of ze wel eens een interventie van een online aanbieder hebben gekregen.

## 5.1 Belangrijkste bevindingen hoofdstuk 5

- De meeste spelers van online kansspelen (63%) deden dit één of een paar keer in het afgelopen jaar. Vijftien procent gokte één keer per week of vaker online.
- Een kwart van de spelers weet niet of de site waarop zij spelen legaal of illegaal is (26%). Twee derde (67%) geeft aan enkel op legale websites te spelen. Zeven procent maakt naar eigen zeggen ook gebruik van illegale websites en een kleine groep (1%) geeft aan enkel illegale websites te bezoeken voor het spelen van online kansspelen. Deze zelf gerapporteerde kanalisatie is onveranderd ten opzichte van 2025.
- De groep spelers met één account is het grootst (43%). In 2025 nam het percentage spelers dat aangeeft geen account te hebben, toe naar 14 procent ten opzichte van 10 procent in 2024. Deze meting blijft het aandeel spelers dat aangeeft geen account te hebben stabiel (15%).
- Ruim vier de op tien (44%) online spelers zeggen in de afgelopen 12 maanden tijdens het spelen van online kansspelen gewezen te zijn op de verslavingsrisico's van kansspelen. Een iets kleinere groep (39%) zegt geïnformeerd te zijn over de winkansen. De meeste spelers die werden gewezen op de risico's en/of die werden geïnformeerd over de winkansen veranderden hun gokgedrag niet (65%). Dat is een groter aandeel dan in 2025 (55%).
- Een op acht (12%) online spelers werd naar eigen zeggen gewezen op een vrijwillige gokstop: dat aandeel nam iets toe ten opzichte van een jaar geleden (8%).

## 5.2 Speelfrequentie

Zes op de tien spelers (63%) van online kansspelen deden dit één of een paar keer in het afgelopen jaar. Daarentegen deed 15 procent dit meer frequent, namelijk één keer per week of vaker. Dit is onveranderd ten opzichte van 2025.

***Figuur 5.1 - Hoe vaak speelde u in de laatste 12 maanden een online kansspel? Vergelijking 2024-2026***
Basis: Nederlanders die in de afgelopen 12 maanden een online kansspel speelden.

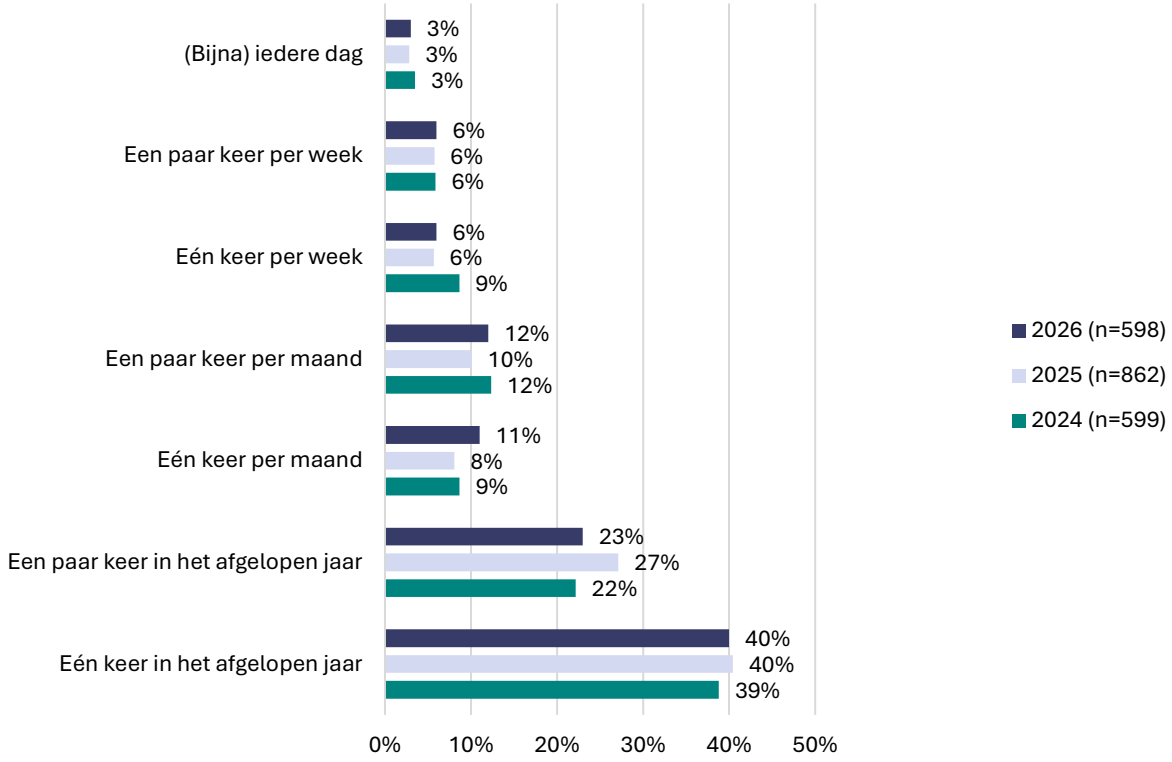


Er zijn verschillen tussen mannen en vrouwen wat betreft de online speelfrequentie. Mannen speelden het afgelopen jaar met grotere regelmaat een online kansspel dan vrouwen. 17 procent van de mannen speelde één keer per week of vaker, en 14 procent een paar keer per maand tegenover respectievelijk 11 en 8 procent van de vrouwen. Naar leeftijd, opleiding en migratieachtergrond zijn er geen verschillen.

***Tabel 5.1 – Hoe vaak speelde u in de laatste 12 maanden een online kansspel? Uitgesplitst naar demografische kenmerken****

Basis: Nederlanders die in de afgelopen 12 maanden een online kansspel speelden (n=598). Rijen tellen op tot 100%.

| | Eén keer per week of vaker | Een paar keer per maand | Eén keer per maand | Eén of een paar keer in het afgelopen jaar |
|---|---|---|---|---|
| **Geslacht** | | | | |
| Man (n=353) | 17% | 14% | 11% | 57% |
| Vrouw (n=241) | 11% | 8% | 10% | 71% |
| **Leeftijd** | | | | |
| 16-17 (n=21) | 5% | 9% | 15% | 71% |
| 18-20 (n=33) | 9% | 10% | 7% | 75% |
| 21-23 (n=33) | 15% | 10% | 3% | 72% |
| 24-34 (n=154) | 14% | 14% | 13% | 59% |
| 35-49 (n=159) | 18% | 11% | 11% | 61% |
| 50-64 (n=117) | 20% | 11% | 10% | 58% |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 65 + (n=81) | 12% | 13% | 12% | 63% |
| **Opleidingsniveau** | | | | |
| Vmbo, mbo1 (n=120) | 18% | 11% | 10% | 62% |
| Mbo2-4, havo, vwo (n=263) | 17% | 11% | 13% | 60% |
| Hbo, wo (n=215) | 13% | 13% | 9% | 66% |
| **Migratieachtergrond** | | | | |
| Geen migratieachtergrond (n=447) | 14% | 12% | 10% | 64% |
| Niet-Europese migratieachtergrond (n=99) | 19% | 14% | 10% | 58% |
| Europese migratieachtergrond (n=52) | 18% | 6% | 16% | 61% |

** De lichtblauw gemarkeerde percentages wijken significant af van één of andere groepen.*

## 5.3 Kanalisatie

Aan spelers werd de vraag voorgelegd of zij op legale (vergunde) of illegale (niet-vergunde) website(s) kansspelen spelen. Om het onderscheid duidelijk te maken, werd in de vraagstelling kort benoemd waar een legale website aan te herkennen is (kenmerk van de Ksa, uitvoeren van een identiteitscontrole etc.)[17]

De zelf gerapporteerde kanalisatiegraad is onveranderd ten opzichte van een jaar geleden. Een kwart van de spelers weet niet of de site waarop zij spelen legaal of illegaal is (26%). Twee derde (67%) geeft aan enkel op legale websites te spelen. Zeven procent maakt zowel gebruik van illegale als legale websites. Een kleine groep (1%) geeft aan voor het spelen van online kansspelen uitsluitend gebruik te maken van illegale websites.

***Figuur 5.2 - Speelt u online kansspelen op legale of illegale websites? Meerdere antwoorden mogelijk. Vergelijking 2025-2026.***
Basis: Nederlanders die in de afgelopen 12 maanden een online kansspel speelden (n=598).

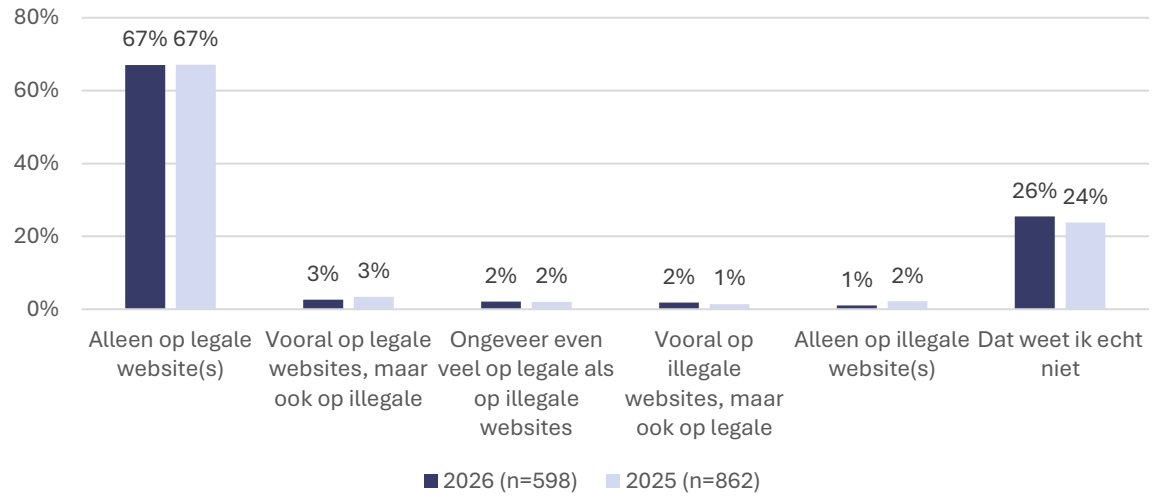


Uit Tabel 5.2 blijkt dat de meerderheid van de spelers op legale websites spelen, ongeacht de frequentie waarin zij spelen. Wel speelt de groep die met enige regelmaat (één keer per week of vaker) een online kansspel doet, vaker (ook) op een illegale website (12%) wanneer ze worden vergeleken met degenen die minder frequent spelen (7%). Ook online spelers met een vmbo-, mbo1-opleiding spelen relatief vaak op

[17] *Zie voor de volledige tekst de vragenlijst in bijlage C.*

illegale websites (13% tegenover 5-8%). Datzelfde geldt voor spelers met een niet-Europese migratieachtergrond (14% tegenover 4-7%).

Verder blijkt dat het aandeel dat aangeeft 'echt niet te weten' of zij legaal dan wel illegaal spelen onder sommige groepen groter is dan onder anderen. Zo weten degenen de niet-frequente spelers minder vaak of zij op een (il)legale website spelen (29%) in vergelijking met de groep die dat vaker doet. Vier op tien (40%) vrouwelijke online spelers geven aan niet te weten of zij legaal of illegaal spelen. Onder mannen geldt dit voor 17 procent. Tot slot is het aandeel dat (ook) op illegale websites speelt hoger onder hoog-risico gokkers (41% dan onder niet-problematische (4%) of laag-risico gokkers (1%).

***Tabel 5.2 - Speelt u online kansspelen op legale of illegale websites? Uitgesplitst naar speelfrequentie en demografische kenmerken.***

Basis: Nederlanders die in de afgelopen 12 maanden een online kansspel speelden (n=598). Rijen tellen op tot 100%.

| | Speel(de) alleen op legale website(s) | Speelde (ook) op illegale website(s)* | "Dat weet ik echt niet" |
|---|---|---|---|
| **Geslacht** | | | |
| Man (n=353) | 75% | 8% | 17% |
| Vrouw (n=241) | 54% | 6% | 39% |
| **Leeftijd** | | | |
| 16-23 (n=87) | 59% | 12% | 29% |
| 24-34 (n=154) | 72% | 7% | 21% |
| 35-49 (n=159) | 68% | 7% | 25% |
| 50-64 (n=117) | 73% | 6% | 22% |
| 65 + (n=81) | 53% | 7% | 41% |
| **Opleiding** | | | |
| Vmbo, mbo1 (n=120) | 55% | 13% | 32% |
| Mbo2-4, havo, vwo (n=263) | 66% | 8% | 26% |
| Hbo, wo (n=215) | 72% | 5% | 23% |
| **Migratieachtergrond** | | | |
| Geen migratieachtergrond (n=447) | 68% | 7% | 26% |
| Niet-Europese migratieachtergrond (n=99) | 60% | 14% | 26% |
| Europese migratieachtergrond (n=52) | 73% | 4% | 23% |
| **Speelfrequentie** | | | |
| Speelt een keer per week of vaker (n=92) | 81% | 12% | 6% |
| Speelt minder dan een keer per week (n=506) | 64% | 7% | 29% |
| **PGSI-score** | | | |
| Niet-problematische speler | 59% | 4% | 37% |
| Laag-risico gokker | 73% | 1% | 26% |
| Gematigd-risico gokker | 53% | 15% | 32% |
| Hoog-risico gokker | 37% | 41% | 21% |

** Dit is een samenvoeging van de categorieën: 'Ik speel(de) vooral op legale websites, maar ook op illegale'; 'Ik speel(de) ongeveer even veel op legale als op illegale websites'; 'Ik speel(de) vooral op illegale websites, maar ook op legale' en 'Ik speel(de) alleen op illegale websites'*

## 5.4 Aantal accounts

Aan iedereen die het afgelopen jaar een online kansspel speelde, is tevens gevraagd of ze een (eigen) online speelaccount hebben. Wanneer dit het geval bleek, vroegen we om hoeveel accounts het gaat.

Bij vergunde aanbieders is het verplicht om een account aan te maken voordat een speler toegang krijgt tot het platform. Dit account moet tevens aan een aantal voorwaarden voldoen, bijvoorbeeld een ID-check. Bij niet-vergunde (illegale) aanbieders zijn er geen eenduidige regels. Bij sommige illegale aanbieders dient een speler zich wel te registreren, bij anderen is het niet nodig om te kunnen beginnen met spelen. Registratie bij illegale aanbieders vindt soms plaats bij uitbetaling.

Net als in de voorgaande metingen is de groep spelers met één account het grootst (43%). Een op vijf heeft meer dan één account (19%) en een vergelijkbare groep gebruikt het account van een ander om te spelen (22%). Ook deze percentages zijn vergelijkbaar met de uitkomsten in 2025.

***Figuur 5.3 - Heeft u één of meerdere account(s) om een online kansspel te spelen? Vergelijking 2026, 2025 en 2024***

Basis: Nederlanders die in de afgelopen 12 maanden een online kansspel speelden.

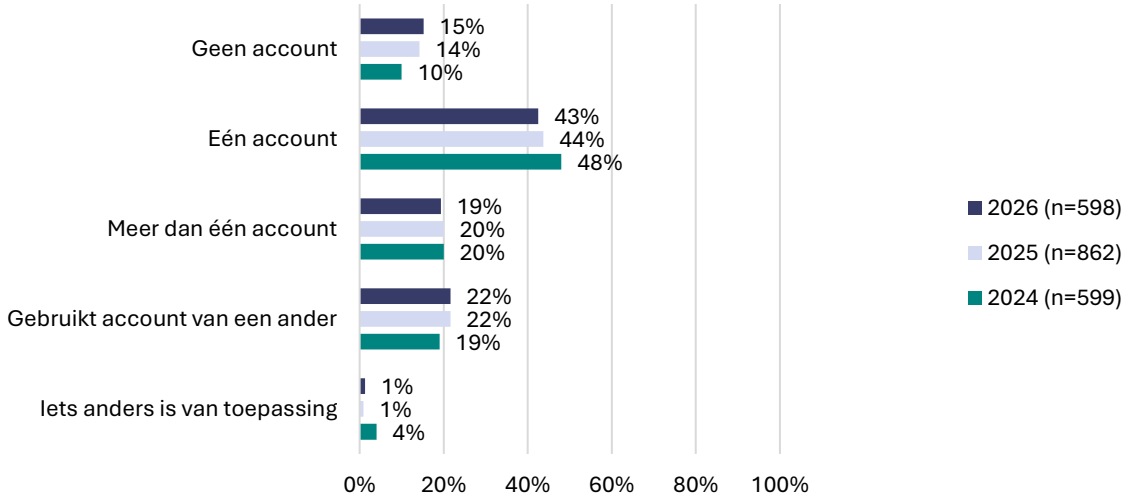


De groep die één keer per week of vaker een online kansspel speelt, doet dat grotendeels vanaf één of meerdere eigen accounts (92%). Onder degenen die minder frequent spelen, heeft iets meer dan de helft een eigen account (56%), maar gebruikt een kwart hiervoor het account van iemand anders (24%) en speelt een op vijf zonder account (18%).

***Tabel 5.3 - Heeft u één of meerdere account(s) om een online kansspel te spelen? Uitgesplitst naar frequentie van deelname aan online kansspelen.***

Basis: Nederlanders die in de afgelopen 12 maanden een online kansspel speelden (n=598).

| | Speelt een keer per week of vaker (n=92) | Speelt een keer per week of minder vaak (n=506) |
|---|---|---|
| **Geen account** | 1% | 18% |
| **Eén of meerdere accounts** | 92% | 56% |
| **Gebruikt het account van een ander** | 7% | 24% |
| **Iets anders is van toepassing** | 0% | 2% |

Wanneer spelers die uitsluitend op legale websites spelen, worden vergeleken met zij die (ook) op illegale websites spelen, blijkt dat het aandeel dat met één of meerdere eigen accounts speelt lager ligt onder die laatste groep (64% tegenover 79%). Verder valt op dat zeven procent van degenen die zeggen alleen legaal te spelen dat zonder account doen. Omdat het aanmaken van een account verplicht is bij vergunde aanbieders zou dit niet mogelijk moeten zijn. Mogelijk hebben deze spelers hun account inmiddels opgezegd.

***Tabel 5.4 - Heeft u één of meerdere account(s) om een online kansspel te spelen? Uitgesplitst naar kanalisatievorm.***

Basis: Nederlanders die in de afgelopen 12 maanden een online kansspel speelden (n=598).

| | Speelde uitsluitend op legale websites (n=394) | Speelde (ook) op illegale websites (n=45) | "Weet ik niet" (n=159) |
|---|---|---|---|
| **Geen account** | 6% | 10% | 40% |
| **Eén of meerdere accounts** | 78% | 64% | 17% |
| **Gebruikt het account van een ander** | 14% | 23% | 42% |
| **Iets anders is van toepassing** | 1% | 3% | 1% |

## 5.5 Informatie en advies over speelgedrag en verslavingsrisico

Een nipte minderheid van de online spelers zegt in de afgelopen 12 maanden tijdens het spelen van online kansspelen gewezen te zijn op de verslavingsrisico's van kansspelen (44%; zie Figuur 5.5). Een iets kleinere groep (39%) zegt geïnformeerd te zijn over de winkansen. Dit zijn geen significante verschillen ten opzichte van vorige metingen.

***Figuur 5.4 - Bent u in de afgelopen 12 maanden, bij het spelen van online kansspelen... % 'ja'.***

Basis: Nederlanders die in het afgelopen jaar een online kansspel speelden.

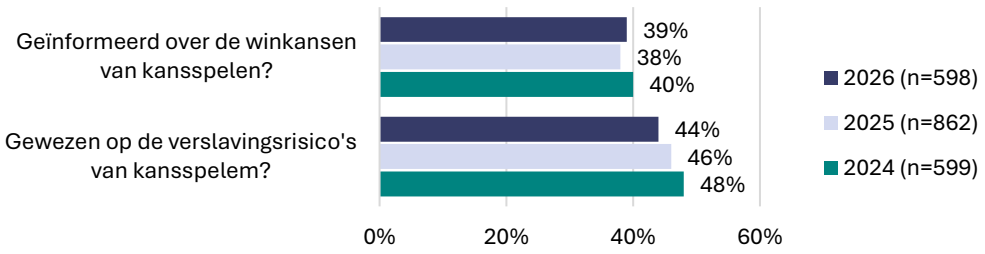


Spelers die regelmatig (één keer per week of vaker) online een kansspel spelen worden vaker op de risico's en winkansen gewezen dan de groep die meer incidenteel speelt (zie Figuur 5.5)

***Figuur 5.5 - Bent u in de afgelopen 12 maanden, bij het spelen van online kansspelen... % 'ja'.***

Basis: Nederlanders die in het afgelopen jaar een online kansspel speelden (n=598)

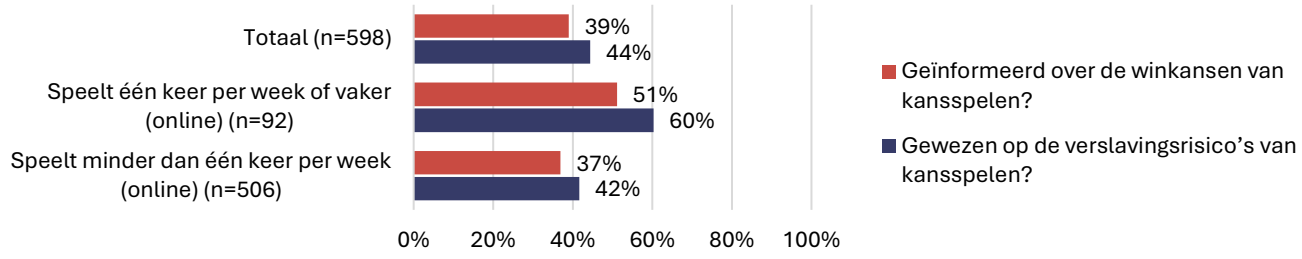


De meeste spelers die werden geïnformeerd over de winkansen en/of gewezen op de risico's veranderden niks aan hun gokgedrag (65%, figuur 5.5). Dat is een toename ten opzichte van 2025 (55%)> Voor 9 procent geldt dat het ervoor zorgde dat ze stopten met het spelen van kansspelen, een iets kleinere groep is minder vaak gaan spelen (7%). Sommige spelers verlaagden hun limieten (stortingslimiet 7%; verlieslimiet 3%; inloglimiet 3%). Deze percentages zijn vergelijkbaar met vorig jaar.

***Figuur 5.6 - Wat heeft u gedaan nadat u informatie over winkansen en/of verslavingsrisico's had gekregen?***

Basis: Nederlanders die in het afgelopen jaar een online kansspel speelden en informatie kregen over winkansen en/of verslavingsrisico's.

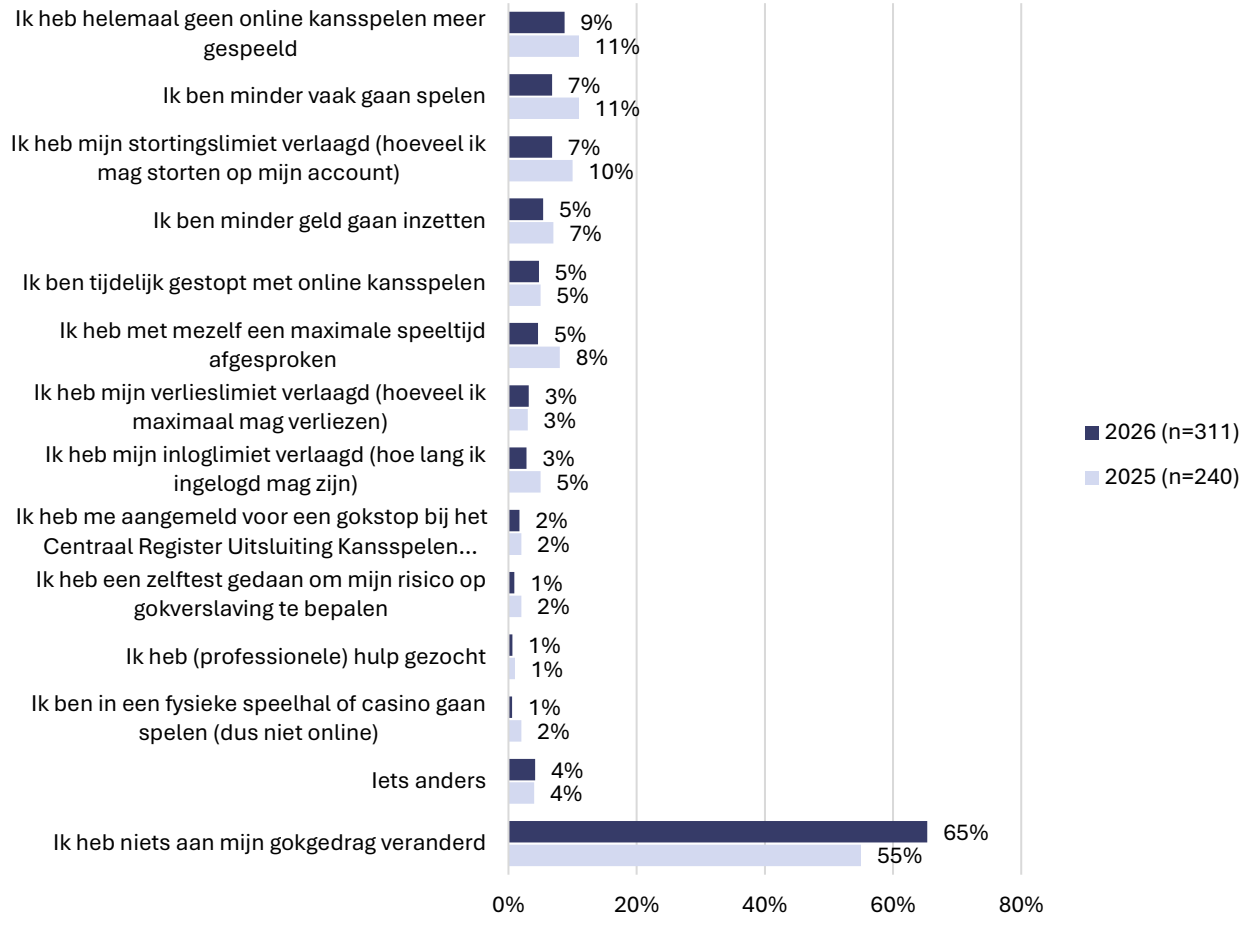

## 5.6 Interventies door online kansspelaanbieders

Aan spelers van online kansspelen zijn een aantal 'interventies' voorgelegd die een aanbieder van online kansspelen kan inzetten. Gevraagd is of spelers hebben meegemaakt dat een aanbieder deze 'interventie' bij hen inzette in de afgelopen 12 maanden.[18]

Een kwart van de spelers (26%) zegt geïnformeerd te zijn over hun speelgedrag via een pop-up. Een op acht (12%) werd gewezen op een vrijwillige gokstop: dat aandeel nam iets toe ten opzichte van een jaar geleden (8%). Degenen die één keer per week of vaker spelen krijgen over het algemeen vaker te maken met de verschillende interventies dan de groep die minder frequent online kansspelen speelt. Zo zegt bijna de helft van degenen die minimaal wekelijks spelen wel eens informatie te hebben gekregen via een pop-up, waar dat voor een kwart van de meer incidentele spelers geldt (23%).

***Tabel 5.5 - Is het in de afgelopen 12 maanden, bij het spelen van online kansspelen voorgekomen dat de kansspelaanbieder u... % 'ja'***

| | Totaal | | | Speelt één keer per week of vaker** | | | Speelt minder dan één keer per week | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 2026 (n=598) | 2025 (n=862) | 2024 (n=599) | 2026 (n=92) | 2025 (n=124) | 2024 (n=109) | 2026 (n=506) | 2025 (n=738) | 2024 (n=490) |
| ... heeft geïnformeerd over uw speelgedrag via een pop-up? | 26% | 24% | 25% | 43% | 46% | 34% | 23% | 20% | 23% |
| ... heeft geïnformeerd over uw speelgedrag via een chatbericht of mail? | 10% | 11% | 10% | 14% | 29% | 8% | 10% | 8% | 10% |
| ... heeft gewezen op de mogelijkheden voor (anonieme) hulp? | 10% | 9% | 7% | 14% | 21% | 10% | 9% | 7% | 7% |
| ... een zelftest heeft aangeboden om het risico op gokverslaving te bepalen? | 7% | 8% | 6% | 11% | 20% | 11% | 6% | 6% | 5% |
| ... heeft gewezen op een vrijwillige gokstop bij alle kansspelaanbieders? | 12% | 8% | 8% | 20% | 18% | 14% | 10% | 7% | 3% |
| ... voor een bepaalde periode heeft uitgesloten van deelname aan kansspelen? | 6% | 6% | 4% | 8% | 11% | 8% | 6% | 5% | 3% |
| ... heeft aangemeld voor een onvrijwillige gokstop? | 3% | 5% | 3% | 7% | 11% | 6% | 3% | 4% | 3% |
| ... heeft verwezen naar Open over gokken (vroeger: Loket Kansspel)? | 6% | 5% | n.b.*** | 7% | 15% | n.b.*** | 3% | 4% | n.b.*** |
| ... heeft geïnformeerd over uw speelgedrag via een telefoontje? | 4% | 4% | 5% | 9% | 9% | 9% | 3% | 3% | 4% |

** Blauwe arcering: verschil is statistisch significant ten opzichte van het jaar ervoor.*

[18] *Het gaat hier dus om zelfrapportage van spelers en niet om gegevens van aanbieders.*

*** In het rapport van de meting uit 2024 zijn frequente spelers gedefinieerd als spelers die 'een paar keer per week of vaker' online spelen. In 2025 en de huidige meting is een frequente speler gedefinieerd als iemand die 'één keer per week of vaker' online speelt. De percentages voor 2024 zijn opnieuw berekend volgens deze definitie.*
**** Antwoordoptie in meting 2025 toegevoegd.*

# 6 Casino en speelhallen

Op dit moment kent Nederland 13 officiële fysieke casino's. Dit zijn allen vestigingen van Holland Casino.[19] Daarnaast zijn er honderden speelhallen, die soms wel het woord ‘casino’ in de naam hebben (bijvoorbeeld: Jack’s Casino). In dit hoofdstuk komt aan bod welk deel van de bevolking in het afgelopen jaar een casino en/of speelhal bezocht en hoe vaak zij die locaties bezochten. Daarnaast wordt een aantal aspecten van ‘compliance’ van spelaanbieders behandeld: moesten bezoekers zich naar eigen zeggen legitimeren en zijn zij wel eens aangesproken op hun gokgedrag?

## 6.1 Belangrijkste bevindingen hoofdstuk 6

- Een op twintig Nederlanders (5%) bezocht in het afgelopen jaar een vestiging van Holland Casino. Speelhallen werden in mindere mate bezocht (2%).
- Vijf procent van de Holland Casino-bezoekers ging wekelijks of vaker; dat geldt voor acht procent van de speelhalbezoekers.
- Bijna een kwart van de bezoekers van Holland Casino (23%) en speelhallen (23%) is naar eigen zeggen wel eens gewezen op de verslavingsrisico’s van kansspelen. Ongeveer een vijfde van de bezoekers (respectievelijk 21% en 22%) werd geïnformeerd over de winkansen van kansspelen.
- Ongeveer een op twintig bezoekers van zowel Holland Casino (5%) als speelhallen (4%) geeft aan in het afgelopen jaar het advies gekregen te hebben om hulp te zoeken.

## 6.2 Bezoek en bezoekfrequentie

In de 12 maanden voorafgaand aan de vragenlijst bezocht 5 procent van de Nederlanders een vestiging van Holland Casino (2025: 6%, 2024: 5%) en 2 procent bezocht een speelhal (2025: 3%, 2024: 2%).

De helft van de bezoekers van Holland Casino (52%) kwam daar één keer in het afgelopen jaar. Een derde (34%) bezocht Holland Casino een paar keer in het afgelopen jaar. Vijf procent kwam een keer per week of vaker bij Holland Casino. Speelhalbezoekers brachten wat vaker een bezoek aan een speelhal: het percentage dat er één keer in het afgelopen jaar kwam ligt relatief lager (43%), en het aandeel dat er een paar keer in het afgelopen jaar kwam juist hoger (39%). Acht procent ging wekelijks of vaker.

[19] *Zie: Holland Casino. Altijd dichtbij*

***Figuur 6.1 - Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden een vestiging van Holland Casino/een speelhal bezocht?***

Basis: Nederlanders die in het afgelopen jaar Holland Casino of een speelhal bezochten.

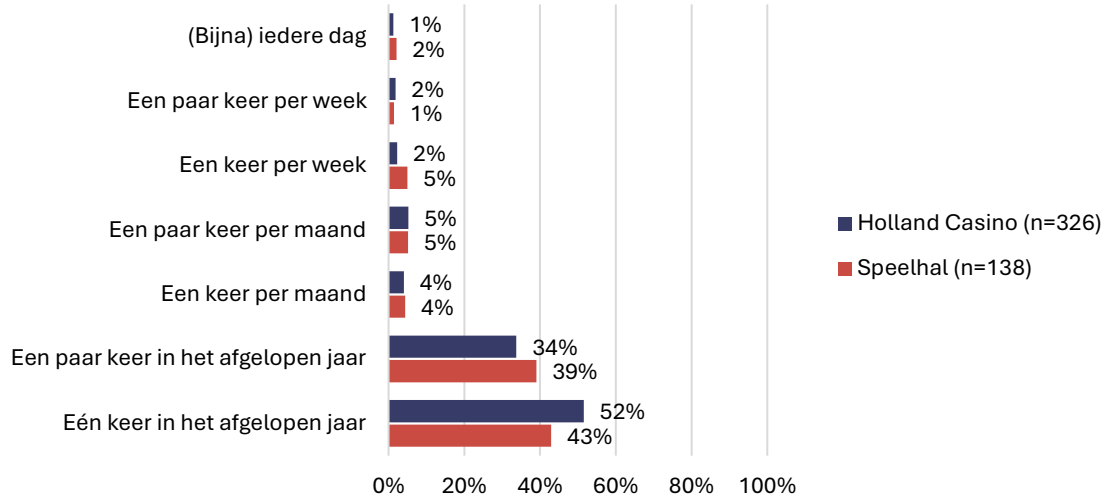


Er zijn verschillen tussen de bezoekers van Holland Casino en speelhallen voor wat betreft de mate van problematisch gokgedrag. Van de bezoekers van Holland Casino is 6 procent een gematigd risico gokker en 7 procent een hoog risico gokker. Van de bezoekers van speelhallen gaat het om een groter deel, respectievelijk 13 en 16 procent.

***Tabel 6.1 - Bezoekers van Holland Casino en speelhallen, uitgesplitst naar PGSI-score.***

| | Bezoekers Holland Casino (n=326) | Bezoekers speelhal (n=138) |
|---|---|---|
| Niet-problematisch gokker | 66% | 57% |
| Laag-risico gokker | 21% | 14% |
| Gematigd risico gokker | 6% | 13% |
| Hoog-risico gokker | 7% | 16% |

## 6.3 Legitimeren bij bezoek aan casino of speelhal

Aanbieders van kansspelen zijn verplicht om het identiteitsbewijs van spelers te controleren.[20] Bezoekers van Holland Casino en speelhallen is gevraagd of zij zich bij hun bezoek (in het geval van een enkel bezoek) of bezoeken (in het geval van meerdere bezoeken) moesten legitimeren. Het gaat hier dus om zelfrapportage.

De meeste bezoekers die het afgelopen jaar één keer bij Holland Casino of een andere speelhal kwamen, moesten zich legitimeren. Wel werden eenmalige bezoekers van Holland Casino vaker om een legitimatiebewijs gevraagd dan bezoekers van speelhallen (84% tegenover 64%). Ook meer frequente bezoekers moesten meestal hun legitimatiebewijs tonen: twee derde van de bezoekers van Holland Casino (66%) en speelhallen (67%) werd daar elk bezoek naar gevraagd. Volgens 10 procent van de Holland Casino

[20] *Speelautomatenbesluit, 2000. Te raadplegen via: wetten.nl - Regeling - Speelautomatenbesluit 2000 - BWBR0011373*

bezoekers en 14 procent van de speelhalbezoekers werd geen enkele keer naar een identiteitsbewijs gevraagd.

***Figuur 6.2 – Heeft u zich in de afgelopen 12 maanden moeten legitimeren bij uw bezoek aan een vestiging van Holland Casino/een speelhal?***

Respondenten die één keer Holland Casino (n=168) of een speelhal (n=75) bezochten.

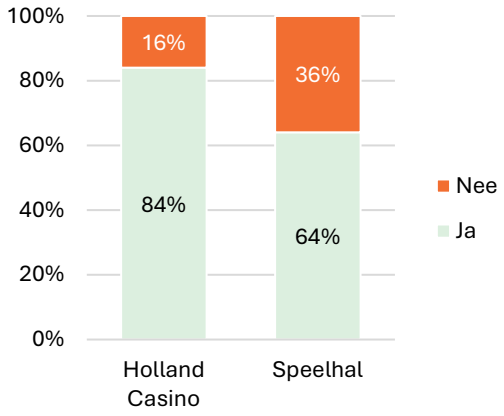


***Figuur 6.3 – Hoe vaak heeft u zich in de afgelopen 12 maanden moeten legitimeren bij uw bezoeken aan een vestiging van Holland Casino/ een speelhal?***

Respondenten die meerdere keren Holland Casino (n=158) of een speelhal (n=63) bezochten.

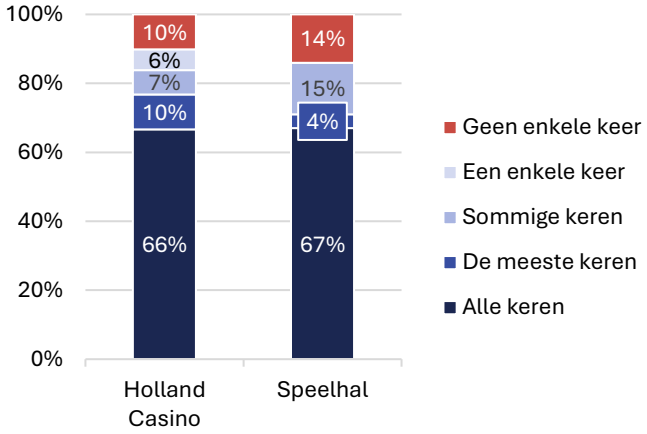


## 6.4 Interventies door kansspelaanbieders

Aanbieders van kansspelen hebben wettelijk gezien een zorgplicht. Dat betekent onder andere dat zij spelers waarbij er aanwijzingen zijn dat zij hun speelgedrag niet in de hand hebben, tegen zichzelf (en/of ten behoeve van anderen) in bescherming moeten nemen.[21]

Bijna een kwart van de bezoekers van Holland Casino (23%) en speelhallen (23%) is naar eigen zeggen wel eens gewezen op de verslavingsrisico's van kansspelen. Ongeveer een vijfde van de bezoekers (respectievelijk 21% en 22%) werd geïnformeerd over de winkansen van kansspelen.

Drie andere mogelijke, maar zwaardere interventies, kwamen volgens de bezoekers van Holland Casino en speelhallen minder voor. Ongeveer een op twintig bezoekers van beide goklocaties geeft aan in het afgelopen jaar het advies gekregen te hebben om hulp te zoeken.

[21] *Wet op de kansspelen, artikel 4a lid 1.*

***Figuur 6.4 – Bent u, tijdens uw bezoek aan Holland Casino/een speelhal wel eens… (% 'ja')***
Basis: Nederlanders die in het afgelopen jaar Holland Casino bezochten.

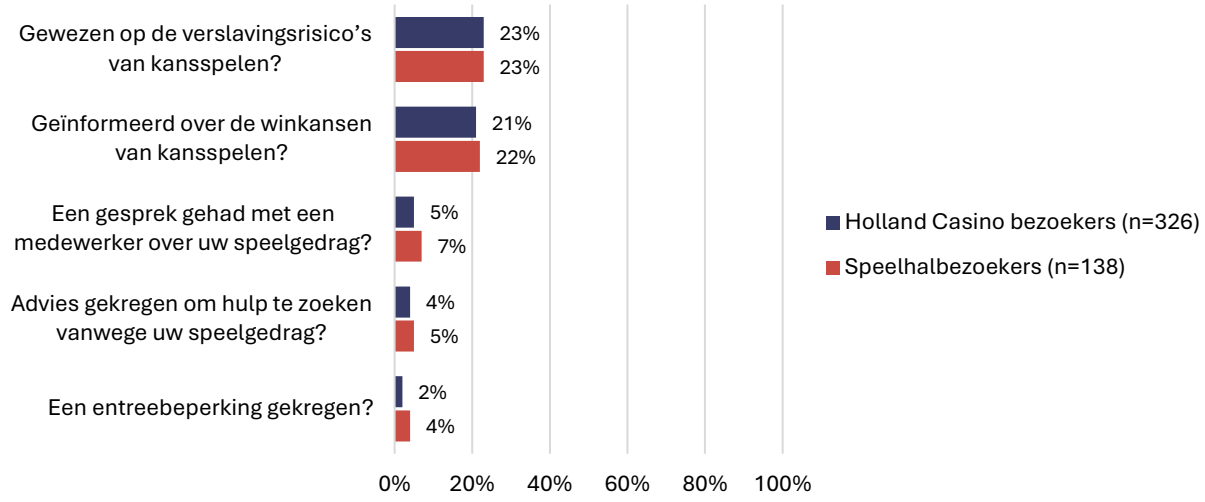


Tabel 6.2 maakt inzichtelijk dat de twee meer algemene interventies (informatie over winkansen en verslavingsrisico's) met name door spelers die volgens de PGSI classificeren als een gematigd- of hoog-risicogokker zijn ontvangen, maar ook door niet-problematische – en laag-risicogokkers. Omdat de uitkomst van de PGSI gebaseerd is op zelfrapportage moet de kanttekening geplaatst worden dat sommige spelers mogelijk zelf geen risicovol gedrag aangeven, maar door het personeel casino's en speelhallen (terecht) wel als hoog-risicospelers aangemerkt zijn. De andere drie (zwaardere) interventies komen vrijwel uitsluitend voor bij de (aldus de PGSI) gematigd- en hoog-risicogokkers.

***Tabel 6.2 - Bent u, tijdens uw bezoek aan [Holland Casino/een speelhal] wel eens… (% 'ja') Uitgesplitst naar mate van risicovol gedrag***

Basis: Nederlanders die in het afgelopen jaar Holland Casino of een speelhal bezochten.

| | Holland Casino | | | | Speelhal | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Np* (n=219) | Laag risico (n=67) | Gematigd risico (n=19)** | Hoog risico (n=21)** | Np* (n=77) | Laag risico (n=20)** | Gematigd risico (n=19)** | Hoog risico (n=22)** |
| Geïnformeerd over win-kansen? | 17% | 17% | 29% | 56% | 20% | 9% | 24% | 42% |
| Gewezen op verslavingsrisico's? | 23% | 20% | 22% | 46% | 15% | 16% | 39% | 47% |
| Gesprek gehad met medewerker over speelgedrag? | 1% | 3% | 10% | 51% | 0% | 0% | 6% | 41% |
| Advies gekregen hulp te zoeken? | 0% | 0% | 10% | 46% | 0% | 0% | 6% | 28% |
| Een entreebeperking gekregen? | 0% | 3% | 0% | 26% | 0% | 0% | 11% | 14% |

** NP = Niet-problematische gokker*

*** Vanwege het lage aantal observaties zijn deze percentages indicatief en moeten ze met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.*

Ongeveer de helft (53%) van degenen die bij hun bezoek aan Holland Casino geïnformeerd zijn over de winkansen en verslavingsrisico's, geeft aan dat ze niets aan hun gokgedrag hebben veranderd als gevolg van deze informatie. Voor de bezoekers van speelhallen gaat het om een iets kleiner deel (42%; Tabel 6.3).

Sommige bezoekers die wél iets ondernamen na het krijgen van informatie over winkansen en/of verslavingsrisico's of na een gesprek of advies om hulp te zoeken, pasten op uiteenlopende wijzen hun speelgedrag aan, terwijl anderen kozen voor maatregelen die erop geënt waren het gokken helemaal te beëindigen (Tabel 6.3).

***Tabel 6.3 - Wat heeft u gedaan nadat...? Top drie meest genoemde acties en percentage/aantal dat niets heeft gedaan***

Basis: bezoekers van Holland Casino en speelhallen die informatie hebben ontvangen, een gesprek hadden met een medewerker of het advies kregen hulp te zoeken.

| | **Informatie over winkansen en/of verslavingsrisico's?** | | **Gesprek of advies om hulp te zoeken?** | |
|---|---|---|---|---|
| | Holland Casino (n=95) | Speelhal (n=36) | Holland casino (n=19)* | Speelhal (n=11) |
| **1** | Ik ben gaan spelen met een maximumbedrag (17%) | Ik ben gaan spelen met een maximumbedrag (21%) | Ik heb afspraken gemaakt over een entreebeperking of entreeverbod (n=5) | Ik heb afspraken gemaakt over een entreebeperking of entreeverbod (n=4) |
| **2** | Ik heb helemaal geen kansspelen meer gespeeld (10%) | Ik ben tijdelijk gestopt met kansspelen (14%) | Ik ben tijdelijk gestopt met kansspelen (n=3); Ik ben minder geld gaan inzetten (n=3); Ik ben niet meer alleen (zonder anderen) naar het casino gegaan (n=3) | Ik ben niet meer alleen (zonder anderen) naar het casino gegaan (n=3); Ik ben minder geld gaan inzetten (n=3); Ik heb me aangemeld voor een gokstop (n=3); Ik ben tijdelijk gestopt met kansspelen (n=3); Ik heb helemaal geen kansspelen meer gespeeld (n=3) |
| **3** | Ik ben minder vaak gaan spelen (6%) | Ik ben minder vaak gaan spelen (13%) | Ik ben minder vaak gaan spelen (n=2); Ik heb me aangemeld voor een gokstop (n=2) | Ik liet vanaf dat moment mijn bankpasjes en creditcards thuis als ik naar een speelhal ging (n=2) |
| *Niets gedaan* | 53% | 42% | n=3 | n=0 |

** Vanwege het lage aantal observaties zijn deze percentages indicatief en moeten ze met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.*

# 7 Reclame voor kansspelen

In dit laatste hoofdstuk wordt behandeld in welke mate en met welke frequentie Nederlanders reclame voor kansspelen zagen. Sinds 1 juli 2023 gelden strenge eisen voor kansspelreclame. Zo is reclame niet toegestaan tussen 6.00 en 19.00 (of 21.00, afhankelijk van type kansspel), mag de reclame niet gericht zijn op minderjarigen en is het reclame maken voor online kansspelen op (onder andere) televisie en radio helemaal verboden. Ook sponsoring is sinds 1 juli 2025 niet meer toegestaan voor online aanbieders.

**Uitleg vragenlijst**

De enquête (zie bijlage C) bevatte twee varianten van een vraag over het zien van reclame. In de eerste variant werd de frequentie uitgevraagd waarmee men reclame had gezien voor respectievelijk loterijen, kansspelen op een fysieke locatie en online kansspelen. Bij de deze variant waren de antwoordcategorieën: dagelijks, wekelijks, maandelijks, een (paar) keer of geen enkele keer. Er is geen uitleg gegeven over wat kansspelen op 'fysieke' locaties en 'online' kansspelen zijn.

De tweede vraag is gesteld om een vergelijking met de meting van 2024 te kunnen maken. In deze vraag staat het medium waarop men reclame ziet centraal. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende kansspelen. Ook bij de tweede variant waren de antwoordcategorieën: dagelijks, wekelijks, maandelijks, een (paar) keer of geen enkele keer.
De helft van de respondenten kreeg de ene vraag, en de andere helft de andere vraag.

Bijna negen op de tien Nederlanders (86%) zeggen in de afgelopen zes maanden reclame te hebben gezien of gehoord voor loterijen. Zeven op de tien zagen of hoorden reclame voor online kansspelen, een even grote groep zag of hoorde reclame voor het spelen van kansspelen op fysieke locaties. Reclame loterijen ziet men het meest frequent; de helft van de Nederlanders (52%) ziet hier dagelijks tot wekelijks reclame voor.

De mate waarin men reclame tegenkwam voor de verschillende soorten kansspelen nam af ten opzichte van vorig jaar. Waar vorig jaar nog een derde wekelijks of vaker reclame zag voor kansspelen op fysieke locaties (33%), geldt dat in deze meting voor een kwart (24%). Eenzelfde tendens is zichtbaar voor reclames voor loterijen en online kansspelen.

***Figuur 7.1- Hoe vaak heeft u in de afgelopen zes maanden reclame voor (het spelen van) de onderstaande soorten kansspelen gezien of gehoord?***
Basis: Nederlanders (n=6.948)

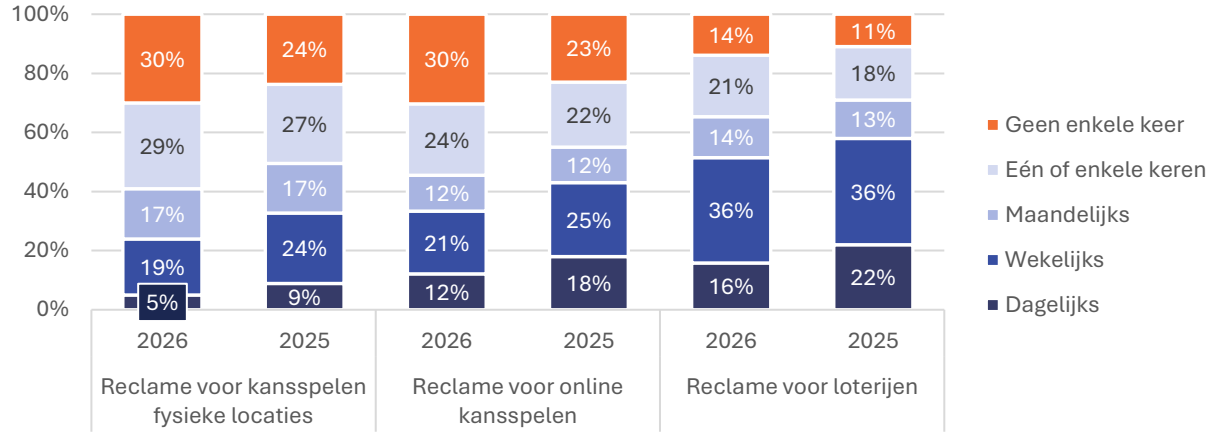

Nederlanders zagen reclame voor loterijen en kansspelen op fysieke locaties voornamelijk op televisie (respectievelijk 64% en 37%). Reclame voor online kansspelen komen mensen meer tegen op sociale media (47%) en websites (41%). Voor alle soorten media (met uitzondering van folders) geldt dat het percentage dat er reclame voor loterijen, andere kansspelen op fysieke locaties of online kansspelen zag of hoorde af is genomen ten opzichte van 2025.

Toch blijven deze resultaten opvallend omdat op 1 juli 2023 het verbod op ongerichte reclame voor (met name) online kansspelen in werking is getreden, en vervolgens het verbod op programmasponsoring per 1 juli 2024. Om die reden is het in principe dus niet mogelijk dat mensen reclame op televisie zagen (of op de radio hoorden) in de 6 maanden voorafgaand aan het onderzoek. Toch zegt nog steeds 29 procent dat zij dit wél hebben gezien. Zoals in de meting van 2025 ook aangedragen, is het aannemelijk dat het begrip 'televisie' ruim wordt opgevat, waarbij men daaronder ook het kijken van via internet gestreamde programma's en films op een tv-toestel kan verstaan. Ten slotte bestaat de mogelijkheid dat de term 'online kansspelen' op uiteenlopende manieren wordt uitgelegd, omdat, anders dan in de overige onderdelen van de vragenlijst, hier niet is gespecificeerd welke activiteiten daar precies wel en niet onder vallen.

***Tabel 7.1 – Op welke plekken zag of hoorde u reclame voor...***

Basis: Nederlanders die reclame zagen of hoorden voor het betreffende type kansspel.

| | Reclame voor loterijen | | Reclame voor kansspelen op fysieke locaties | | Reclame voor online kansspelen | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | 2026 | 2025 | 2026 | 2025 | 2026 | 2025 |
| Op televisie | 64% | 69% | 37% | 47% | 29% | 41% |
| Op sociale media | 45% | 49% | 24% | 28% | 47% | 49% |
| Op websites | 35% | 40% | 19% | 22% | 41% | 44% |
| Op straat | 31% | 36% | 26% | 29% | 14% | 18% |
| Op de radio | 23% | 26% | 11% | 13% | 11% | 15% |
| In een krant/tijdschrift | 16% | 19% | 7% | 9% | 5% | 9% |
| In een folder | 9% | 10% | 3% | 3% | 3% | 4% |
| Dat weet ik echt niet meer | 8% | 6% | 29% | 23% | 23% | 19% |

# A PGSI

## A.1 Uitleg PGSI

De *Canadian Problem Gambling Index (CPGI)* of *Problem Gambling Severity Index* (PGSI) is een gestandaardiseerde vragenlijst die gebruikt wordt om risicovol gokgedrag te meten. De index geeft de mate van problematisch gokken aan, lopend van 'niet-problematische gokker' tot 'hoog-risicogokker'. De PGSI bestaat uit de onderstaande negen vragen. De items zijn beschrijvingen van gebeurtenissen die te relateren zijn aan kansspelverslaving, zoals het lenen van geld om verloren geld terug te winnen, het ervaren van schuldgevoelens en gezondheidsklachten.

In dit onderzoek is de formulering aangehouden die ook in het prevalentieonderzoek in 2021 (Kruize, Snippe, & de Muijnck, 2021) en 2024 (Van Miltenburg, et al., 2024) en 2025 (Van Miltenburg en Hollander, 2025) is gehanteerd.

**Terugdenkend aan de afgelopen 12 maanden ...**

| | Nooit (0) | Soms (1) | Meestal (2) | (Bijna) altijd (3) |
|---|---|---|---|---|
| Hoe vaak hebt u meer ingezet dan u zich eigenlijk kon veroorloven te verliezen? | | | | |
| Hoe vaak hebt u met meer geld moeten gokken om hetzelfde gevoel van opwinding te krijgen? | | | | |
| Hoe vaak bent u een andere dag teruggegaan om geld dat u verloren had proberen terug te winnen? | | | | |
| Hoe vaak heeft u geld geleend of iets verkocht, om met dat geld te kunnen gaan gokken? | | | | |
| Hoe vaak hebt u het gevoel dat u een probleem met gokken zou kunnen hebben? | | | | |
| Hoe vaak heeft gokken gezondheidsproblemen voor u veroorzaakt, inclusief stress of angst? | | | | |
| Hoe vaak hebben mensen kritiek gehad op uw gokgedrag, of u vertelt dat u een gokprobleem had? Het maakt niet uit of het volgens u waar is. | | | | |
| Hoe vaak heeft uw gokken financiële problemen voor u of uw huishouden veroorzaakt? | | | | |
| Hoe vaak hebt u zich schuldig gevoeld over de wijze waarop u gokt of wat er gebeurt wanneer u gokt? | | | | |

De antwoordoptie 'nooit' staat gelijk aan 0 punten, 'soms' aan 1 punt, 'meestal' aan 2 punten en 'altijd' is goed voor 3 punten. Door deze punten bij elkaar op te tellen, komt men op een somscore (0-27). Op basis van deze somscore valt iemand in een van de volgende categorieën: niet-problematische gokker (score 0), laag-risicogokker (score 1 of 2); gematigd-risicogokker (score 3 tot en met 7) of hoog-risicogokker (score 8 of hoger) (Ferris & Wynne, 2001; Loket Kansspel, 2023).

*Tabel 7.2 - PSGI-indeling en toelichting volgens Open over gokken (voorheen: Loket Kansspel)*

| Score | Beschrijving |
|---|---|
| **0 (niet-problematische gokker)** | Niet-problematische gokkers gokken zonder negatieve gevolgen. |
| **1 – 2 (laag-risicogokker)** | Gokkers met een laag risico ervaren een laag niveau van problemen met weinig of geen geïdentificeerde negatieve gevolgen. Ze kunnen bijvoorbeeld heel af en toe meer uitgeven dan ze zich kunnen veroorloven of zich schuldig voelen over hun gokken. |
| **3 – 7 (gematigd-risicogokker)** | Gokkers met een matig risico ervaren een matig niveau van problemen die tot enkele negatieve gevolgen leiden. Ze geven bijvoorbeeld soms meer uit dan ze zich kunnen veroorloven, verliezen de tijd uit het oog of voelen zich schuldig over het gokken. |
| **8 of hoger (hoog-risicogokker)** | Hoog-risicogokkers gokken met negatieve gevolgen en mogelijk controleverlies. Ze geven bijvoorbeeld vaak meer uit dan ze zich kunnen veroorloven, gokken om geld terug te winnen en zich gestrest voelen over hun gokken. |

## A.2 Beperkingen van de PSGI

De PGSI is ontwikkeld voor epidemiologische doeleinden. Dat wil zeggen: om de mate van problematisch gokken te meten in algemene populaties of subgroepen en niet om gokverslaving vast te stellen, zoals gebeurt in klinische settingen (Holtgraves, 2009). De uitkomst van de test is dus niet gelijk aan een DSM-V-diagnose voor gokverslaving (‘gambling disorder’). Studies waarbij de PGSI wordt vergeleken met klinische diagnosen laten dan ook zien dat de PGSI niet geschikt is voor het diagnosticeren van gokverslaving en veelal een overschatting oplevert van het aantal gokkers ‘at risk’ (o.a. Williams & Volberg, 2014)

Zoals bij elk screeningsinstrument zijn er een aantal voorbehouden die moeten worden gemaakt bij de interpretatie van de uitkomst. Een eerste beperking van de PGSI is dat de vragen berusten op zelfgerapporteerde gegevens en niet het volledige spectrum van gokgerelateerde problemen vastleggen, zoals onderliggende psychologische of sociale aspecten die bijdragen aan (problematisch) gokgedrag (Miller, Curry, Hodgings & Casey, 2013). Daarnaast bevat het instrument volgens onderzoek abstracte fenomenen zoals ‘liegen’ of ‘problemen’, die verschillende interpretaties toelaten tussen individuen, waardoor er ook vals positieven of vals negatieven uit naar voren kunnen komen (Samuelsson, Wennberg & Sundqvist (2019).

## A.3 Uitkomst per item van de PSGI-vragenlijst

In onderstaande tabellen is de uitkomst van iedere afzonderlijke vraag van de PGSI weergeven, uitgesplitst naar de vier PGSI-categorieën.

| | | Niet problematische gokker (n=3.942) | Laag-risico gokker (n=467) | Gematigd-risico gokker (n=145) | Hoog-risico gokker (n=79) | Totaal (n=4.633) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Hoe vaak hebt u meer ingezet dan u zich eigenlijk kon veroorloven te verliezen?** | Nooit | 100% | 77% | 39% | 14% | 94% |
| | Soms | 0% | 17% | 17% | 48% | 3% |
| | Meestal | 0% | 6% | 12% | 25% | 2% |
| | (Bijna) altijd | 0% | 0% | 32% | 13% | 1% |

| | | Niet problematische gokker (n=3.942) | Laag-risico gokker (n=467) | Gematigd-risico gokker (n=145) | Hoog-risico gokker (n=79) | Totaal (n=4.633) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Hoe vaak hebt u met meer geld moeten gokken om hetzelfde gevoel van opwinding te krijgen?** | Nooit | 100% | 77% | 57% | 6% | 94% |
| | Soms | 0% | 22% | 29% | 44% | 4% |
| | Meestal | 0% | 1% | 10% | 30% | 1% |
| | (Bijna) altijd | 0% | 0% | 4% | 21% | 1% |

| | | Niet problematische gokker (n=3.942) | Laag-risico gokker (n=467) | Gematigd-risico gokker (n=145) | Hoog-risico gokker (n=79) | Totaal (n=4.633) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Hoe vaak bent u een andere dag teruggegaan om geld dat u verloren had proberen terug te winnen?** | Nooit | 100% | 91% | 75% | 7% | 96% |
| | Soms | 0% | 9% | 22% | 47% | 3% |
| | Meestal | 0% | 0% | 3% | 27% | 1% |
| | (Bijna) altijd | 0% | 0% | 0% | 18% | 0% |

| | | Niet problematische gokker (n=3.942) | Laag-risico gokker (n=467) | Gematigd-risico gokker (n=145) | Hoog-risico gokker (n=79) | Totaal (n=4.633) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Hoe vaak heeft u geld geleend of iets verkocht, om met dat geld te kunnen gaan gokken?** | Nooit | 100% | 95% | 89% | 17% | 98% |
| | Soms | 0% | 5% | 9% | 44% | 2% |
| | Meestal | 0% | 0% | 1% | 27% | 1% |
| | (Bijna) altijd | 0% | 0% | 0% | 12% | 0% |

| | | Niet problematische gokker (n=3.942) | Laag-risico gokker (n=467) | Gematigd-risico gokker (n=145) | Hoog-risico gokker (n=79) | Totaal (n=4.633) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Hoe vaak hebt u het gevoel dat u een probleem met gokken zou kunnen hebben?** | Nooit | 100% | 91% | 69% | 13% | 96% |
| | Soms | 0% | 9% | 26% | 36% | 3% |
| | Meestal | 0% | 0% | 1% | 35% | 1% |
| | (Bijna) altijd | 0% | 0% | 3% | 16% | 0% |

| | | Niet problematische gokker (n=3.942) | Laag-risico gokker (n=467) | Gematigd-risico gokker (n=145) | Hoog-risico gokker (n=79) | Totaal (n=4.633) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Hoe vaak hebben mensen kritiek gehad op uw gokgedrag, of u vertelt dat u een gokprobleem had? Het maakt niet uit of het volgens u waar is.** | Nooit | 100% | 94% | 82% | 41% | 98% |
| | Soms | 0% | 6% | 12% | 38% | 2% |
| | Meestal | 0% | 0% | 1% | 15% | 0% |
| | (Bijna) altijd | 0% | 0% | 6% | 6% | 0% |

| | | Niet problematische gokker (n=3.942) | Laag-risico gokker (n=467) | Gematigd-risico gokker (n=145) | Hoog-risico gokker (n=79) | Totaal (n=4.633) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Hoe vaak hebt u zich schuldig gevoeld over de wijze waarop u gokt of wat er gebeurt wanneer u gokt?** | Nooit | 100% | 72% | 58% | 14% | 94% |
| | Soms | 0% | 26% | 35% | 31% | 5% |
| | Meestal | 0% | 1% | 4% | 31% | 1% |
| | (Bijna) altijd | 0% | 0% | 2% | 24% | 1% |

| | | Niet problematische gokker (n=3.942) | Laag-risico gokker (n=467) | Gematigd-risico gokker (n=145) | Hoog-risico gokker (n=79) | Totaal (n=4.633) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Hoe vaak heeft gokken gezondheidsproblemen voor u veroorzaakt, inclusief stress of angst?** | Nooit | 100% | 97% | 86% | 19% | 98% |
| | Soms | 0% | 3% | 12% | 48% | 2% |
| | Meestal | 0% | 0% | 1% | 23% | 0% |
| | (Bijna) altijd | 0% | 0% | 2% | 11% | 0% |

| | | Niet problematische gokker (n=3.942) | Laag-risico gokker (n=467) | Gematigd-risico gokker (n=145) | Hoog-risico gokker (n=79) | Totaal (n=4.633) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Hoe vaak heeft uw gokken financiële problemen voor u of uw huishouden veroorzaakt?** | Nooit | 100% | 85% | 85% | 20% | 96% |
| | Soms | 0% | 15% | 13% | 39% | 3% |
| | Meestal | 0% | 0% | 2% | 22% | 0% |
| | (Bijna) altijd | 0% | 0% | 1% | 20% | 0% |

# B Ongewogen en gewogen respons

| Kenmerk | % NL Bevolking | Respons aantal Uitgenodigd | (% van uitgenodigd) | % ongewogen | % gewogen |
|---|---|---|---|---|---|
| **Geslacht** | | | | | |
| Man | 49% | 6.496 | 3.330 | 3.330 | 3.419 |
| Vrouw | 51% | 7.038 | 3.588 | 3.588 | 3.499 |
| X | | 51 | 23 | 23 | 24 |
| Wil ik niet zeggen | | 25 | 6 | 6 | 5 |
| | | | | | |
| **Leeftijd** | | | | | |
| 16-17* | 3% | 331 | 221 | 221 | 177 |
| 18-20 | 4% | 721 | 200 | 200 | 247 |
| 21-23 | 4% | 756 | 277 | 277 | 362 |
| 24-34 | 15% | 2.415 | 959 | 959 | 1.232 |
| 35-49 | 18% | 2.129 | 1.406 | 1.406 | 1.513 |
| 50-64 | 21% | 3.315 | 1.837 | 1.837 | 1.691 |
| 65+ | 20% | 3.180 | 2.110 | 2.110 | 1.724 |
| | | | | | |
| **Regio*** | | | | | |
| Noord | 10% | 1.391 | 758 | 758 | 690 |
| Oost | 21% | 2.884 | 1.533 | 1.533 | 1.456 |
| West | 45% | 6.050 | 2.952 | 2.952 | 3.165 |
| Zuid | 23% | 3.281 | 1.705 | 1.705 | 1.637 |
| | | | | | |
| **Opleiding**** | | | | | |
| Vmbo, mbo1 | 19% | 3.057 | 1.662 | 1.662 | 1.287 |
| Mbo2-4, havo, vwo | 39% | 5.474 | 2.758 | 2.758 | 2.687 |
| Hbo, wo | 42% | 5.059 | 2.528 | 2.528 | 2.974 |
| | | | | | |
| **Migratieachtergrond** | | | | | |
| Geen migratieachtergrond | 72% | 9.808 | 5.154 | 5.154 | 5.028 |
| Europese migratieachtergrond | 10% | 1.327 | 666 | 666 | 674 |
| Niet-Europese migratieachtergrond | 18% | 2.371 | 1.125 | 1.125 | 1.243 |

** Naast de 331 16-en 17-jarigen die zijn uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek, zijn ook 992 ouders van 16- en 17-jarigen aangeschreven met de vraag of hun kind deel wilde nemen aan het onderzoek.*

# Contactgegevens

**Ipsos I&O**

Zuiderval 70
7543 EZ Enschede
053 - 200 52 00

Amstelveenseweg 760
1081 JK Amsterdam
020 - 607 07 07

Ericssonstraat 2
5121 ML Rijen
020-607 07 07